

Α. ΓΑΙΝΤΑΡ

Ι ΜΑΚΡΙΝΕΣ ΧΟΡΕΣ

ΤΑ ΚΙΡΙΟΤΕΡΑ ΠΑΡΑΤΙΠΟΜΑΤΑ.

ΣΕΛ.	ΣΙΡΑ		ΑΝΤΙ	ΝΑ ΔΙΑΒΑΣΤΙ
3	1—2	απο κάτο	δαχτιλυργίες	Ταχιδαχτιλυργίες
4	12—13	„ πάνο	πάνο παλάμι	πάνο στιν παλάμι
9	19	„ „	ςτραμκύλιςες	ςτραμπύλιςες
9	24	„ „	Πετας	Πέτιας
11	1	„ κάτο	ε το .	κε το
15	11	„ πάνο	πίρες	πίρε
17	1	„ „	τὶ ακςιοςιμὶοτο	Να τὶ ακςιοςιμὶοτο
18	15	„ „	ςπὶτι ι με	ςπὶτι ὶ με
18	19	„ „	„αεροπλάνο“	,,αεροπλάνο“.
27	2	„ „	ςοπάςανε με θαβμαζμο κε ανὶςιχα.	ςοπάςανε κε με θαβμαζμο κε ανιςιχία
28	5	„ κάτο	Τι	Τὶ
29	8	„ „	φένκ	φένκι
30	9	„ πάνο	ςτ μὲςι	ςτι μὲςι
30	1	„ κάτο	απτυ	απτο
31	16	„ „	με τον	μα τον
32	6	„ „	χορταρ.	χορτάρι.
40	3	„ „	Μπος	Μὶπος
42	15	„ πάνο	ενάντιά-τυς,	ενάντιά-τυ,
45	15—16	„ „	γιρέπςανε—	γιρὲπςαμε—
47	2	„ „	Ο Εγορ,	ο Εγορ,
52	3	„ „	γὲρος .	γερος
79	10	„ „	νε μὶν	να μιν
81	2	„ κάτο	καβαλικέβοτας	καβαλικέβοντας
83	6	„ „	διατα	δινατα
87	1	„ πάνο	απυ	απο
87	12	„ „	γνόριζε	γνὸριζαν
89	1	„ κάτο	επιβάτες-τυ	επιβάτες-τις

Ι ΜΑΚΡΙΝΕΣ ΧΟΡΕΣ

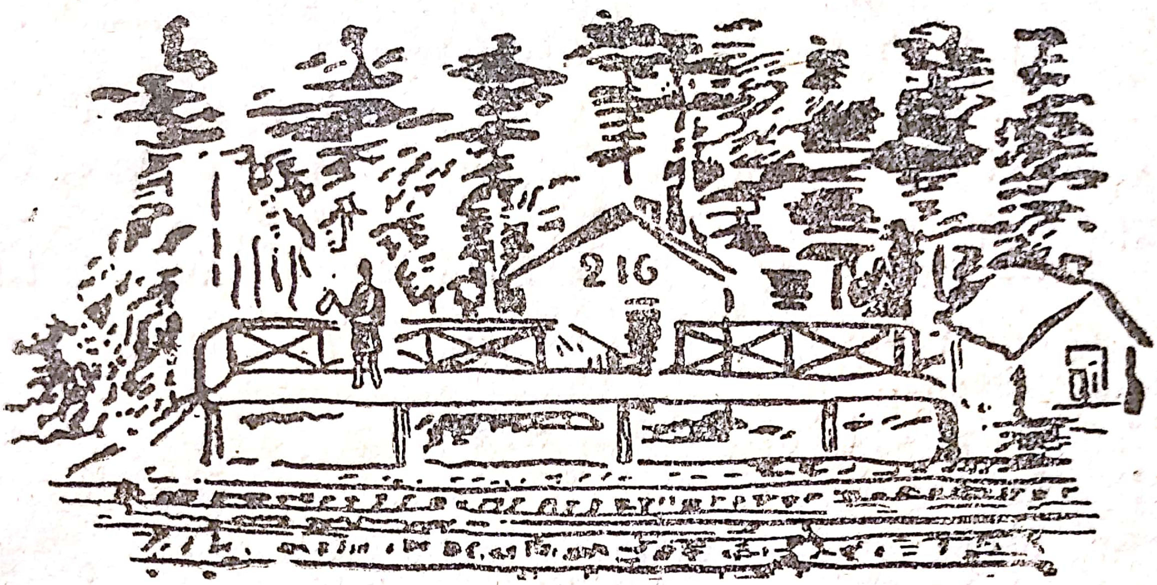
ΔΙΙΓΙΜΑ

Α. ΓΑΙΝΤΑΡ

ΕΚΔΟΤΙΚΟ «ΚΟΜΥΝΙΣΤΙΣ»
ΡΟΣΤΟΒ-ΝΤΟΝ
1935

ΓΙΑ ΤΑ ΚΟΛΧΟΖΙΚΑ ΠΕΔΙΑ ΜΕΣΕΛΣ ΙΛΙΚΙΑΣ

Το χιμόνα εσθάνετε κανις πλίκσι. Ο σιδιροδρομικος σταθμος ίνε μικρος. Ολόγιρα ìνε δάσος. Το χιμόνα φισάι κε πέφτι μπόλικο χιόνι. Δεν μπορις να κσεμιτίσις.

Ι μόνι διασκέδασι ίνε ι χιονοδρομία απτο βυνο. Μα πάλι δε μποριc κε να κάνις όλι τιν ιμέρα χιονοδρομία. Θα κάνις μια, θα κάνις διο, ìκοσι φορες, μα επιτέλυς θα βαρεθις κι ακόμα κε θα κυραστις.

Θἄτανε, βέβεα, καλο αν θα πίγεναν ι σάνιες μόνες-τυς στον ανίφορο, όπος κε στον κατίφορο. Γιατι απο πάνο απτο βυνο προς τα κάτο σέρνεσε πολι διασκεδαστικα, μα προς τα πάνο; — με κανένα τρόπο.

Στο σιδιροδρομικο σταθμο τα πεδια ίτανε λίγα, ο φίλακας ίχε το Βάσια, ο μιχανικος τον Πέτια, ο τιλεγραφιτις το Σεριόζα.

Τ' άλα τα πεδάκια ίνε ολος διόλυ μικράκια, τόνα τριον χρόνον κε τ' άλο τεσάρον. Λιπον, τί σίντροφι μπορύνε νἄνε;

Ο Πέτιας κι ο Βάσιας ίτανε φίλι. Ο Σεριόζας ίτανε κακο πεδι. Αγαπύσε να μαλόνι.

Καμια φορα φόναζε τον Πέτια:

— Για έλα δο, Πέτια. Να συ δίκσο αμερικάνικες δαχτιλυργίες.

1*

Μα ο Πέτιας δεν πιγένι. Φοβάτε.

— Κε τιν περαζμένι φορα τα ίδια ίχαμε — ίθελες να μυ δίκςις, κε αντις ταχιδαχτιλυργίες μυ κατέβαςες δ:ο γροθιες στο λεμο.

— Μα κίνο ίτανε μια απλι ταχιδαχτιλυργία, αφτι ίνε αμερικάνικι, δίχος γροθιες. Ελα γρίγορα να ιδις, πος πιδάι στα χέρια-μυ.

Βλέπι ο Πέτιας, αλίθια, κάτι πιδάι μες τα χέρια τυ Σεριόζα.

Μα πος να μι ζιγόσι;

Ο Σεριόζας ίνε κε μάστορας. Τιλίγι πάνο ς' ένα κςιλαράκι κλοστι, λαςτιχάκι κε νά-το, κάτι χορέβι πάνο παλάμι, πυ μιάζι ςα γυρυνάκι ι πςαράκι.

— Ινε καλι ι ταχιδαχτιλυργία-μυ;

— Καλι.

— Τόρα θα ςυ δίκςο καλίτερι. Γίριςέ-μυ τις πλάτες.

Μόλις ο Πέτιας γιρίζι, ο Σεριόζας τυ δίνι μια με το γόνατο απο πίςο κε τονε κατρακιλίζι μες' τι χιονοςτιβάδα. Νά-ςυ κ' ι αμερικάνικι...

Τιν πάθενε κι ο Βάςιας. Καμια φορα όταν ο Πέτιας κι ο Βάςιας πέζανε μαζι, ο Σεριόζας δεν τυς πίραζε. Για δοκίμαςε μόνο. Ι διο μαζι ίτανε παλικάρια.

Κάποτε ο Βάςιας αρόςτιςε, τυ πονύςε ο λεμος κε δεν τον αφίνανε να βγι όκςο ςτο δρόμο.

Ι μάνα-τυ πίγε ςτις γιτόνιςας, ο πατέρας-τυ βγίκε ςτο ςταθμο να παραλάβι τιν ταχία αμακςοςτιχία. Στο ςπίτι ίταν ίςιχα. Κάθετε κε ςκέφτετε ο Βάςιας τι περίεργο πεγνίδι να φτιάςι. Να φτιάςι καμια ταχιδαχτιλυργία ί τίποτε άλο; Πιγενοέρχονταν απτι μια γονία ςτιν άλι, μα τίποτε το ενδιαφέρο δεν έβριςκε.

Εβαλε τιν καρέκλα ςτι ντυλάπα. Ανικςε τιν πόρτα. Κίτακςε ςτο απάνο ράφι, πυ βριςκότανε δεμένο ένα βάζο με μέλι κε το ςκύντιςε με το δάχτιλο. Βέβεα, καλα θάτανε να έλινε το βάζο κε με τιν κυτάλα να τρόι το μέλι...

Μα αναςτέναχςε κε κατέβικε, γιατι απο πριν ίκςερε, ότι τέτια ταχιδαχτιλοργία δε θ' αρέςι τις μάνας-τυ.

Κάθιςε κοντα στο παράθιρο, περιμένοντας πότε θα πεpάςι ι ταχία αμαχςοςτιχία. Κρίμας πυ δεν προφτένι χαμια φορα να ιδι τί γίνετε μέςα ς' αφτο το τρένο.

Μυνκρίζι, ςκορπὸντας ςπίθες. Κι' αππιν ορμί-τυ τραντάζυνε ι τίχι κε χοροπιδάνε τα πιάτα ςτα ράφια. Λαμποκοπὰνε τα ζοιρα φὸτα-τυ. Σα ςκιες, χάνοντε ςτα παράθιρα κὰτι πρόςοπα, κάτι λυλύδια πάνο ςτὰ άςπρα τραπέζια τυ βαγον-ρεςτοραν. Αςτρὰφτυνε ςαν το χριςάφι βαρια κίτρινα χερὺλια, λαμποκοπάνε τα πολίχρομα γιαλια. Κάπυ φένετε κε μονομιας κρίβετε το άςπρο ςκυφάκι τυ μάγερα.

Νά-ςυ κ' έφιγε. Μόλις φένετε το ςινιάλο-φανάρι πίςο ςτο ςτερνο βαγόνι.

Μα ποτε ύτε μια φορα ι ταχία αμαχςοςτιχία δε ςταματὺςε στο δικό-τυς το μικρο ςταθμο. Πάντα βιάζετε, τρέχι γλίγορα για κάπιο μακρινο τόπο, για τι Σιβιρία.

Κε ςτι Σιβιρία τρέχι γλίγορα κι αππι Σιβιρία πάλι τρέχι γλίγορα. Πολι, πολι ανίςιχι ίνε ι ζοι αφτυ τυ τρένυ.

Κάθετε ο Βάςιας κοντα ςτο παράθιρο κι άκςαφνα βλέπι, ότι αππο δρόμο έρχετε ο Πέτιας, με περπατιςια αςινίθιςτα ςπυδέα κε κάτο αππιν αμαςκάλι-τυ κρατάι ένα δέμα.

Νά ςυ-τον. Σα νἆνε αλιθινος μιχανικος ίτε επιςτὰςις τυ δρόμυ με χαρτοφιλὰκιο. Πολι παραχςενέφτικε ο Βάςιας. Θέλιςε ν' ανίκςι το παραθιρὰκι κε να φονάκςι: „Πυ πας, Πέτια; Κε τί έχις τιλιγμένο μες το χαρτι;“.

Μα μόλις ἀνικςε το παραθιράκι, ίρθε ι μάνα-τυ κε τον μάλοςε, γιατι με πονεμένο λαρίνκι να χόνετε ὲκςο ςτον παγομένο αγέρα.

Κε νά πυ με ορμι, μυνκρίζοντας πέραςε το τρένο. Ιςτερα καθίςανε να γεβματίςυν, κε ο Βάςιας κςέχαςε τιν παράκςενι περπατιςια τυ Πέτια.

Μα νά, πυ κε τιν άλι μέρα βλέπι τα ίδια, όπος κε χτες, να έρχετε αππο δρόμο ο Πέτιας με κάτι-τι τιλιγμένο ςε μια εφιμερίδα. Το πρόςοπό-τυ ίτανε τόςο ςπυδέο, ςα νἆταν άνθροπος τις ιπιρεςίας κάπιυ μεγάλυ ςταθμυ.

Χτίπισε ο Βάσιας στο παράθιρο, μα ι μάνα τΰχανε παρατίρισι. Κ' έτσι πὲρασε απο κοντα ο Πέτιας τραβόντας το δρόμο-του.

Τον Βάσια τον κιρίεπσε ι περιέργια να μάθι τί σινέβικε με τον Πέτια! Αφτος, πυ ολόκλιρες μέρες ί θ'απόφεβγε το Σεριόζια ὶ θἄκανε το κυμὰντο στα μικρα, τόρα να περπατὰι έτσι σοβαρα κε με πρόσοπο πολι περίφανο.

Ο Βάσιας ὲβικσε σιγα κε με χαμιλι φονι ίπε:

— Μάνα, έπαπσε να μυ πονάι το λαρίνκι.

— Επαπσε, καλα.

— Υτε τόσο δα δεν μυ πονάι. Σε λίγο κε θα κάνι να βγο όκσο να πὲζο.

— Νε, σε λίγο θα κάνι να βγις όκσο, μα σίμερα πρέπι να καθίσις στο σπίτι,—του ίπε ι μάνα-του,—γιάτι ακόμα το πρωι ι φονί-συ ίτανε βραχνιαζμένι.

— Ετσι ίτανε το πρωι, μα τόρα ίνε πια βράδι,—ίπε ο Βάσιας, πυ έβαλε στο νύ-του, πος να τα καταφέρι να βγι όκσο στο δρόμο.

Αρχισε να περπατάι σιοπιλος, ίπιε νερο κε ίστερα άρχισε να τραγυδάι σιγανα. Τραγύδισε κίνο το τραγύδι, πυ τ'άκυσε απτυς κομσομόλυς, πυ ίρθανε το καλοκέρι κε πΰλεγε για το πος ιροικα πολεμύσε ένα απόσπαζμα κομυνάρον κάτο απτις πικνες εκρίκσις τον χιροβομβίδον. Βέβεα, ο Βὰσιας τραγυδύσε δίχος όρεκσι, μα με το σκοπο, ότι ι μάνα-του ακύοντας το τραγύδι-του, θα πίστεβε, ότι δεν του πονάι το λαρίνκι κε θα τον άφινε να βγι όκσο.

Μα επιδις ι μάνα-του, πυ ίτανε απασχολιμένι στιν κυζίνα δεν τ'ύδινε προσοχι, ο Βάσιας τραγύδισε πιο φοναχτα για το πος ι κομυνὰρι πέσαν εχμάλοτι στα χέρια του άγριυ στρατιγυ, πυ τυς ετίμαζε μαρτίρια.

Σα δε βοίθισε κι αφτο, τότε ο Βάσιας μ' όλι-του τι φονι τραγύδισε για το πος ι κομυνάρι, δίχος να φοβύντε τα μαρτίρια, πυ τυς περίμεναν, αρχίσανε να σκάβυνε βαθι μνίμα.

Δεν τραγυδύσε όμορφα, μα φοναχτα κε επιδις ι μάνατου δεν τον πρόσεχε κε σιοπύσε, ο Βάσιας λογὰριασε, ότι τις ὰρεσε το τραγύδι κε ίτανε βέβεος, ότι θα τον αφίσι να βγι

όχσο στο δρόμο.

Μα μόλις άρχισε να λέι το πιο θριαμβεφτικο κομάτι του τραγουδιύ-του για το πος ι κομυνάρι, τελιόνοντας τι δυλιά-τυς, αδελφομένα πιάσανε να χσεσκεπάζυνε το στρατιγο, ι μάνα του Βάσια, σαν τέλιοσε τις φασαρίες στιν κυζίνα, χσεπρόβαλε απτιν πόρτα με θιμόμένο κε περίεργο πρόσοπο.

— Βρε σι, παλιόπεδο, τί σκύζις; — φόναχσε ι μάνα, ακύο-ακύο κε σα να μυ φένετε, πος έχασες τα μιαλά-συ. Σκύζις, σαν τις Μαρίας τον τράγο, όταν κάπυ χάνι το δρόμο-τυ.

Τυ κακοφάνικε τυ Βάσια κε σιόπισε.

Τυ κακοφάνικε όχι γιατι ι μάνα-τυ τον σίνκρινε με τον τράγο τις Μαρίας, μα γιατι τυ κάκυ προσπάθισε, δίχος να τον αφίσι να βγι σίμερα όχσο.

Με χσινιζμένο το πρόσοπο βγίκε πάνο στο ζεστο πέτζχο. Εβαλε για προσκέφαλο μια γύνα κε κάτο απτο μονότονο ρυθύνιζμα τυ γάτυ Ιβαν Ιβάνοβιτς, άρχισε να σκέφτετε για τι διστιχιζμένι μίρα-τυ.

Πλίχσι. Σκολιο δεν έχι. Πιονέρι δεν ίνε. Ι ταχία αμαχσοστιχία δε σταματάι. Ο χιμόνας δεν περνάι. Πλίχσι. Τυλάχιστο ν' αρχότανε πια γλίγορα το καλοκέρι. Το καλοκέρι μπορις να πσαρέπσις, να πας να μαζέπσις φράυλες, μανιτάρια, καρίδια.

Κι ο Βάσιας θιμίθικε πος ένα καλοκέρι, για θαβμαζμο ολονόνε, ίχε πιάσι με τ' ανκίστρι ένα πολι μεγάλο πσάρι.

Αφτι ι δυλια ίτανε, κατα το βράδι κε ο Βάσιας έκριπσε το πσάρι στιν ταράτσα για να το δορίσι το πρoι στι μάνα-τυ. Μα τι νίχτα ο χαμένος ο Ιβαν Ιβάνοβιτς σαν κλέφτις κριφα βγίκε στιν ταράτσα, έφαγε το πσάρι κι άφισε μόνο το κεφάλι κε τιν υρα.

Ο Βάσιας σαν το θιμίθικε με φύρκα τύδοκε τυ Ιβαν Ιβάνοβιτς μια γροθια κε τύπε θιμομένα.

— Αλι φορα για τέτιες δυλιες, θα συ σπάσο το κεφάλι.

Ο πιρομάλις γάτος φοβιζμένα τινάχτικε απάνο, νιαύρισε θιμομένα κε πίδισε χάμο τεμπέλικα. Κι ο Βάσιας έτσι καθος ίτανε χσαπλομένος ίστερα απο κάμποσο κερο αποκιμίθικε.

Τιν άλι μέρα τυ πέρασε ο πόνος τυ λαρινκιυ κε τον αφίκανε να βγι όκσο στο δρόμο. Τι νίχτα μαλάκοσε το κρίο. Απτις στέγες κρεμαστίκανε χοντρα συβλερα κρίσταλα. Φίσισε δροσερος, ελάφρος αγέρας. Ζίγονε ι άνιχςι.

Θέλισε ο Βάσιας να τρέκσι νάβρι τον Πέτια. Κε νάτος ο Πέτιας έρχετε απ'αντίκρι.

— Λιπον, για πες, Πέτια, πυ πιγένις;—ρότισε ο Βάσιας.—Γιατί, Πέτια, δεν ίρθες να μ'έβρις; Οταν συ πονύσε ι χιλια ίρθα στο σπίτι-συ, μα σαν μυ πόνεσε το λαρίνκι δε σκέφτικες νάρθις να με βρις.

— Εγο ίρθα, — απάντισε ο Πέτκας, — πλισίασα στο σπίτι κε θιμίθικα, ότι μαζί-συ προ ολίγυ ρίκσαμε το βέντρο στο πιγάδι. Ε, σκέφτυμε, τὸρα ι μιτέρα τυ Βάσια θ'αρχίσι να με βρίζι. Στάθικα, στάθικα κε δεν αποφάσισα να μπο μέσα.

— Εχ, εσι! Αφτι πια προ πολυ βλαστίμισε κε το κσέχασε κε το βέντρο ο πατέρας-μυ προχθες τὄβγαλε απτο πιγάδι. Εσι απο τόρα εκσάπαντος έλα... Τί έχις τιλιγμένα στιν εφιμερίδα;

— Ινε βιβλία. Το ένα ίνε αναγνοζματὰριο κε το άλο αριθμιτικι. Ινε πια τρίτι μέρα, πυ πιγένο μ'αφτα στυ Ιβαν Μιχάιλοβιτς. Να διαβάσο κσέρο, μα δεν κσέρο απο αριθμιτικι κι ύτε να γράφο. Αφτος λιπον με μαθένι. Θέλις τόρα να συ πο κανένα πρόβλιμα; Λιπον, πσαρέβαμε μαζι. Εγο έπιασα δέκα πσάρια κε σι τρία. Πόσα πσάρια πιάσαμε μαζι;

— Μα πος έτσι εγο έπιασα τόσο λίγα πσάρια;—τυ κακοφὰνικε τυ Βάσια—εσι δέκα, κ' εγο τρία. Κσέχασες τί μεγάλο πσάρι ίχα πιάσι πέρσι το καλοκέρι;

— Μα αφτο Βάσια ίνε αριθμιτικι.

— Ε, κε τί με τὺτο πυ ίνε αριθμιτικι; Οτι κε νάνε ίνε λίγα.

— Εγο τρία κι αφτος δέκα. Το δικό-μυ καλάμι έχι καθαφτο επιπλέφστι, μα το δικό-συ έχι απλο φελο. Κε το καλάμι-συ ίνε στραβο...

— Στραβο; Τι κάθεσε κε λες! Κε γιατι να ίνε στραβο, μὸνο λιγάκι λίγισε μα εγο προ πολυ πια τὄσιαχσα. Λιπον,

καλα, εγο έπιαςα δέκα πςάρια κε ςι εφτα.

— Μα γιατι εγο μόνο εφτα;

— Πός γιατι; Δεν τςιμπύνε πια τα πςάρια το δόλομά-ςυ, νά γιατι.

— Το δικό-μυ δεν το τςιμπύνε, μα τότε γιατι τςιμπύνε το δικό-ςυ; Ορίςτε, μια πολι βλακόδικι αριθμιτικι.

— Μα τι άνθροπος ίςε, — αναςτέναχςε ο Πέτιας. — Λιπον, ας ίνε, κε ι διό-μας πιάςαμε απο δέκα πςάρια. Πόςα πςάρια το όλο μας κάνυνε;

— Πιςτέβο, πος θάνε πολα,—απάντιςε ο Βάςιας αφυ ςκέφτικε.

— „Πολα". Μίπος έτςι μετράνε; Ικοςι πςάρια, να πόςα μας κάνυνε. Εγο τόρα θα πιγένο κάθε μέρα ςτυ Ιβαν Μιχάιλοβιτς, αφτος θα με μαθένι κε αριθμιτικι κε γράπςιμο. Τί νομίζις, ςα δεν ιπάρχι ςκολιο πρέπι, διλαδι ν'απομίνυμε αγράματι, βλάκες;

Τυ κακοφάνικε τυ Βάςια.

— Οταν εςι, Πέτια, βγίκες ςτο δέντρο να κόπςις αχλάδια έπεςες κε ςτραμκύλιςες το χέρι ςυ, εγο ςύφερα απτο δάςος φρέςκα καρίδια, διο ςιδερένια πακςιμάδια κ'ένα ζοντανο ςκαντςόχιρο. Μα ςαν με πόνεςε εμένα το λαρίνκι, εςι βολέφτικες δίχος εμένα ςτυ Ιβαν Μιχάιλοβιτς. Εςι διλαδι θα γίνις μορφομένος, κ' εγο θα μίνο έτςι; Κ' ίςτερα λες πος ίςε ςίντροφος.

Ο Πέτιας ένιοςε, πος ο Βάςιας έλεγε τιν αλίθια κε για τα καρίδια κε για το ςκαντςόχιρο. Κοκίνιςε, γίριςε ςτιν άλι μερια κε ςόπαςε.

Ετςι κι διό-τυς ςοπάςανε, ςταθίκανε κε θέλανε πια να χοριςτύνε μαλομένι. Μα ι βραδια ίτανε τόςο όμορφι κε ζεςτι κ' ι άνιkςι ερχότανε κε τα πεδάκια μονιαζμένα χορέβανε κοντα ςτο χιο όγερο...

Ελα να φτιάςυμε για τα πεδια ένα τρένο με τις ςανιες, — πρότινε άχςανα ο Πέτιας. — Εγο θα ίμε ατμομιχανι, εςι μιχανοδιγος κε κίνα επιβάτες. Κε άβριό πάμε μαζι ςτυ Ιβαν Μιχάιλοβιτς κε τον παρακαλύμε. Ινε καλος άνθροπος θα μαθένι κε ςένα. Καλα, Βάςια;

— Αμ βέβεα δεν ίνε άςχιμα.

Ετςι κε δε μαλόςανε τα πεδια κ' ι φιλία-τυς δινάμοςε ακόμα περιςότερο. Ολο το βράδι πέζανε κε γλιςτρύςανε ςτο χιόνι μαζι με τ' άλα μικρα. Κε το πρωι πίγανε μαζι ςτον καλο άνθρωπο, ςτον Ιβαν Μιχάιλοβιτζ.

2

Ο Βάςιας κε ο Πέτιας πιγένανε ςτο μάθιμα. Το κακόπεδο ο Σεριόζας πετάχτικε απτιν εκςόπορτα κι άρχιςε να φονάζι:

— Βρε ςι, Βάςια! Για μέτριςε. Πρότα ςυ δίνο τρις χαςτυκιες ςτο ζβέρκο κ' ίςτερα άλες πέντε, τ' όλο πόςο θάνε;

— Πάμε, Πέτια, να τυ τις βρέκςυμε, — πρότινε ο Βάςιας, πυ τυ κακοφάνικε. — Μια γροθια τυ δίνις εςι κε άλι μια εγο. Ι διο μαζι θα τα καταφέρυμε. Τυ δίνυμε απο μια κ' ίςτερα φέβγυμε.

— Κ' ίςτερα θα μας πιάςι χοριςτα τον καθένα κε θα μας ςτρόςι ςτο κςίλο, — απάντιςε ο Πέτιας, πυ ίτανε πιο προςεχτικος.

— Μα μις δε θα περπατάμε χοριςτα, παντα θα ίμαςτε μαζι: εςι μαζί-μυ κ'εγο μαζί-ςυ. Ελα, Πέτια, ας τυ δόςυμε απο μια κε φέβγυμε.

— Δε χριάζετε, — ο Πέτιας δε δέχτικε. — Γιατι εκι πυ θα χτιπιθύμε μπορύμε να ςχίςυμε τα βιβλία. Θάρθι το καλοκέρι, τότες τυ δίχνυμε, να μι μας περιπέζι κε να μι μας κλέβι τα πςάρια απ'τις πετονιες.

— Το ίδιο κάνι πάλι θα μας κλέβι, — αναςτέναχςε ο Βάςιας.

— Οχι, δε θα μας κλέβι. Εμις θα βάλυμε ς'ένα τέτιο τόπο τιν πετονια, πυ δε θα μπορέςι καθόλυ να τι βρι.

— Θα τι βρι — ίπε μελανχολικα ο Βάςιας. Ινε κατεργάρις κε ο γάντζος-τυ ίνε κατεργάρις, μιτερος.

— Κε τι μ' αφτο πυ ίνε κατεργάρις; Κε μις τόρα ίμαστε κατεργάριδες. Εςι πια ίςε οχτο χρονο κ' εγο οχτο, διλαδι μαζι πόςο χρονο ίμαστε;

— Δεκάκςι, — λογάριαςε ο Βάςιας.

— Λιπον, εμις ίμαστε δεκάκςι χρονον κι' αφτος ενια. Διλαδι εμις ίμαστε πιο κατεργάριδες.

— Μα γιατι τα δεκάκςι ίνε, πιο κατεργάρικα απτα ενια; — παρακςενέφτικε ο Βάςιας.

— Βέβεα, πιο κατεργάρικα. Οςο ο άνθροπος ίνε πιο ιλικιομένος, τόςο γίνετε κε πιο κατεργάρις. Για διες τον Πάβλο Πριπρίγιν. Ινε τεςάρον χρονον, τὶ κατεργαρια λιπον μπορι να κάνι; Οτι θέλις μπορις να τυ ζιτίςις κε να τυ πάρις απτα χέρια-τυ. Μα για διες κε τον Δανιλ Γεγόροβιτς απτο χύτορ. Ινε πενίντα χρονον κε πιο κατεργάρι απ' αφτόνα δεν μπορις να βρις. Τυ βάλανε να πλερόςι φόρο διακόςια πύτια, μ' αφτος μάζεψε τυς χοριάτες κε τυς μέθιςε με βότκα, κ' έτςι τυ ιπογράψανε κάπιο χαρτι. Πίγε ο Δανιλ Γεγόροβιτς μ' αφτο το χαρτι στο ραγιον κε τυ κατεβάςανε εκατον πενίντα πύτια απτο φόρο.

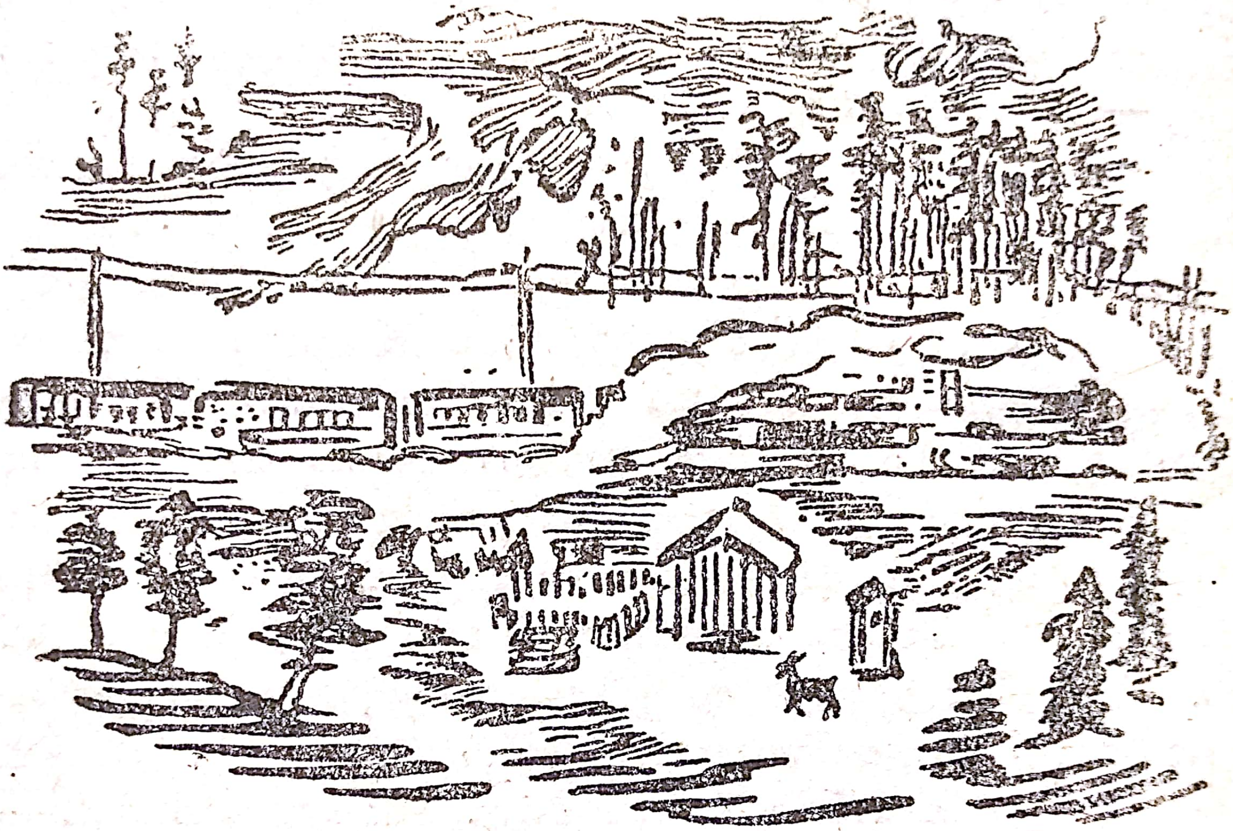
— Μα ο κόζμος δε λέι έτςι τον διέκοψε ο Βάςιας. — Ο κόζμος λέι, ότι αφτος ίνε κατεργάρις όχι γιατι ίνε μεγάλος στα χρόνια, μα γιατι ίνε κυλάκος. Εςι πός το καταλαβένις, Πέτια, τι πάι να πι κυλάκος; Γιατι ο ένας ίνε άνθροπος κε ο άλος ίνε κυλάκος;

— Ο πλύςιος ίνε κε κυλάκος. Νὰ εςι ίςε φτοχος, δεν ίςε κε κυλάκος. Μα ο Δανιλ Γεγόροβιτς ίνε κυλάκος.

— Μα γιατι εγο να ίμε φτοχος; — παρακςενέφτικε ο Βάςιας. — Ο μπαμπάς-μας πέρνι ογδονταεφτα ρύβλια. Εχυμε γυρυνάκι, γίδα κε τέςερες κότες. Τί φτοχι λιπον ίμαστε; Ο μπαμπάς-μας ίνε εργάτις κε όχι κανένας ςαν τον Επιφάνιο, πυ ζιτιανέβι.

— Ε, καλα, ας μιν ίςε φτοχος. Εςένα ο μπαμπάς-ςυ δυλέβι ο ίδιος, έτςι κι ο δικός-μυ, έτςι κι ολονόνε. Μα στο περιβόλι τυ Δανιλ Εγόροβιτς — όλο το καλοχέρι δυλέβανε τέςερα κορίτςια, κάπιος ανιψιός-τυ, πυ ίρθε, κάπιος κυνιάδος-τυ, ακόμα ε το μεθίςτακα Γερμολάι τον μίςθοςε να τυ φιλάγι το μπαχ-

τςε. Θιμάςε, πος ο Ερμολάι ς'έδιρε με τις τςυκνίδες, όταν πίγαμε να τυ κλέπςομε μίλα; Υ! Κε πος φόναζες τότε! Εγο καθόμυνα ανάμεςα στα χαμόδεντρα κε ςκεφτόμυνα: βρε το Βάςια, πος φονάζι — ςίγυρα ο Ερμολάι θα τον δέρνι με τις τςυκνίδες.

— Μίπος χάνυν έτςι, — κςίνιςε το πρόςοπο τυ Βάςια. — Μ' άφιςες κ' έφιγες.

— Τί να ςε περίμενα; — Πςίχρεμα απάντιςε ο Πέτιας.

— Εγο, αδερφάκι, πίδιςα ςαν τιν τίγρι απτο φράχτι. Ο Ερμολάι μόλις πρόφταςε να μυ κατεβάςι διο βιτςιες στι ράχι. Μα εςι κυνιόςυνα ςαν το γάλο[1] γι' αφτο κε τιν έπαθες.

Εδο κε πολα χρόνια, κάποτε ο Ιβαν Μιχάιλοβιτς ίτανε μιχανοδιγος. Πριν απτιν επανάςταςι δύλεβε μιχανοδιγος ςε απλι ατμομιχανι. Κι όταν ίρθε ι επανάςταςι κι άρχιςε ο εμφίλιος πόλεμος, ο Ιβαν Μιχάιλοβιτς πέραςε απτιν απλι ατμομιχανι ςε θορακιςμένι.

Ο Πέτιας κι ο Βάςιας ίχαν ιδι λογιον-λογιον ατμομι-

[1] Κύρκο.

χανες. Κσέρανε τιν ατμομιχανι τυ σιστίματος „C“ — απσιλι, λαφρια κε γλίγορι, πυ σέρνι τιν ταχία αμαχσοστιχία, πυ πιγένι στο μαχρινο τόπο, στι Σιβιρία. Ακόμα ίδανε μεγάλες ατμομιχανες με τρις κιλίνδρυς σιστίματος „Μ“, πυ σέρνυνε μακριες κε βαριες αμαχσοστιχίες στις απότομες ανιφοριες κε αργοκίνιτες „O“, πυ κάνυνε μανύβρες κε πιγενοέρχοντε απτο σιμαφόρο τις ισόδυ ος το σιμαφόρο τις εχσόδυ. Τα πεδια ίδανε πολες ατμομιχανες, μα τέτια ατμομιχανι, σαν εκίνι, πυ ίτανε στι φοτογραφία τυ Ιβαν Μιχάιλοβιτς, δεν ίδαν ακόμα καμια φορα. Υτε τέτια ατμομιχανι ίδανε, ύτε τέτια βαγόνια.

Φυγάρο δεν έχι. Ι τροχι δεν φένοντε. Τα βαρια ατσαλένια παράθιρα τις ατμομιχανις ίνε ερμιτικα κλιστα. Αντις παράθιρα, έχι μακρυλες χαραμάδες απ’ όπυ κσεπροβάλυνε πολιβόλα. Στέγι δεν έχι. Αντις στέγι, έχι χαμιλυς στρογκιλυς πίργυς, απ’ όπυ κσεπροβάλυν ι βαριες μπύκες τον κανονιών.

Στο θορακιζμένο τρένο δεν αστράφτι τίποτα: δεν έχι, ύτε γιαλιζμένα κίτρινα χερύλια, ύτε χτιπιτο χροματιζμο, ύτε λαμπερα γιαλια. Το θορακιζμένο τρένο ίνε βαρι, πλατι, σαν νἄνε μαγκομένο στις ράγιες, ίτε βαμένο με γκριζοπράσινο χρόμα.

Κε δε φένετε κανένας. Υτε ο μιχανοδιγος, ύτε ο κοντύχτορας με τα φανάρια, ύτε ο ανότερος οδιγος με τι σφιρίχτρα.

Κάπυ εκι, μέσα, πίσο απτις ατσαλένιες λαμαρίνες, κοντα στυς μεγάλυς μοχλυς, κοντα στα πολιβόλα, στα κανόνια όλο προσοχι στριμόχτικαν ι κρασνοαρμέι, μα όλα ίνε σφαλιζμένα, όλα κριμένα, δεν ακύετε τίποτα. Σοπένι για οριζμένο διάστιμα. Μα νά, πλισιάζι το θορακιζμένο τρένο κριφα, δίχος σφιριγματιες τι νίχτα εκι, όπυ πολεμάνε ι κόκινι εναντια στυς άσπρυς. Εχ! Κε πος αρχίζυνε τα πολιβόλα να σκορπάνε τότε το θάνατο... απτις σκοτινες χαραμάδες. Υχ! κε πος βροντάνε τότε ι κανονιες απτυς πίργυς, πυ γιρίζυνε. Τα κανόνια κσιπνύνε κε ρίχνυνε δινατες ομοβροντίες.

Κε νά, μια φορα στι μάχι έπεσε μια βαρια οβίδα πάνο στο θορακιζμένο τρένο. Ι οβίδα έσπασε μια λαμαρίνα κε τα

κομάτια-τις κὸπςανε το χὲρι τυ ςτρατιοτικυ μιχανοδιγυ Ιβαν Μιχὰιλοβιτς.

Απο τὸτε ο Ιβαν Μιχάιλοβιτς έπαπςε να ίνε μιχανοδιγος. Πέρνι ςίνταχςι κε ζι ςτιν πόλι μαζι με το μεγαλίτερό-τυ γιο, πυ δυλέβι τορναδόρος ςτο εργαςτίριο επιςκεβις ατμομιχανον. Στι ςτάςι έρχετε μυςαφίρις ςτιν αδερφί-τυ. Ινε κι άνθροπι πυ κριφομιλάνε, ότι ο Ιβαν Μιχάιλοβιτς δεν έχαςε μόνο το χέρι-τυ, μα ι οβίδα χτίπιςε κε το κεφάλι-τυ κε γι' αφτο ίνε λιγάκι... πός να το πύμε, όχι άροςτος, μα ίνε κάπος παράκςενος.

Οςτόςο, ύτε ο Πέτιας, ύτε ο Βάςιας δεν πιςτὲβανε ςτις κυβέντες αφτον τον κακον ανθρόπον, γιατι ο Ιβαν Μιχάιλοβιτς ίτανε καλος άνθροπος. Ενα μόνο ίχε ο Ιβαν Μιχάιλοβιτς, πυ κάπνιζε πάρα πολι κε λίγο τρέμανε τα πικνα φρίδια-τυ, όταν διιγότανε τίποτε ενδιαφέρο απτα περαζμένα χρόνια, για το βαρι πόλεμο, για το πός άρχιςαν ι άςπρι κε πός τυς αποτέλιοςαν ι κόκινι.

Κ' ι άνιχςι ςα να κςέςπαςε μονομιας. Κάθε νίχτα όλο κ' έπεφτε ζεςτι βροχι. Κάθε μέρα κ' έβγενε ζοιρος ο ίλιος. Ελιονε γλίγορα το χιὸνι, όπος λιόνυνε τα κομάτια το βύτιρυ μες' το τιγάνι.

Κςεχιλίςανε τα ριάκια, έςκαςε ο πάγος ςτο ποταμὰκι, κςεφυντόςανε τα βάγια, ίρθανε ι τριπανοκόρακες κε τα μαβροπύλια. Κι όλα αφτα ςα να γίνανε ςε μια ςτιγμι. Περάςανε μόνο δέκα μέρες, πυ πρόβαλε ι ὰνιχςι κε δεν έμινε πυθενα χιόνι, κι' ι λάςπι κςεράθικε ςτυς δρόμυς.

Μια φορα, ίςτερα απτο μάθιμα, ὸταν τα πεδια θέλανε να πάνε ςτο ποτάμι να δύνε πόςο κατέβικε το νερο, ο Ιβαν Μιχάιλοβιτς τα παρακάλεςε:

— Πεδια, δεν πετιέςτε ςτο Αλιόςςινο; Μυ χριάζετε να ςτίλο ένα γραματὰκι ςτον Εγορ Μιχὰιλοβιτς. Να τυ πὰτε το πλιρεκςύςιο με τι ςιμίοςι. Θα πάρι ςτιν πόλι για μένα τι ςίνταχςί-μυ κε θα τι φέρι εδο.

— Νε, πάμε — απάντιςε ζοιρα ο Βάςιας — κε θα πὰμε κιόλας τρεχάτα, ςαν καβαλάριδες.

— Εμις κσέρουμε τον Εγορ, — ίπε ο Πέτιας. — Αφτος ίνε κίνος ο Εγορ, που ίνε κε πρόεδρος, έχι διο πεδάκια τον Πάσσκα κε τι Μάσσκα. Πέρσι με τα πεδιά-του μαζέβαμε βατόμουρα στο δάσος. Εμις μαζέπσαμε απο ένα ολάκερο καλαθάκι, μα κίνα μόνο απο μια φούχτα, γιατι ίνε ακόμα μικρα κε δε μπορούσανε με κανένα τρόπο να μας προφτάσουνε...

— Να, σ' αφτόνα κε να πάτε, — ίπε ο Ιβαν Μιχάιλοβιτς. — Ιμαστε μ' αφτόνα παλιι φίλι. Οταν εγο δούλεβα στο θορακιζμένο τρένο μιχανοδιγος, αφτος ο Εγορ ίταν ακόμα πολι νέος κε δούλεβε μαζί-μου θερμαστις. Οταν, ι οβίδα τρίπισε τι λαμαρίνα κε πίρες το χέρι-μου ίμασταν μαζι. Ιστερα αππιν έκρικσι ίμουνα για κάμποσα λεφτά ακόμα στα λογικά-μου. Ε, σκέφτικα, χαθίκαμε. Το πεδι ακόμα ίνε προτάρις κε δεν κσέρι σχεδον τι μιχανι. Θα τσακίσι κε θα καταστρέπσι όλο το θορακιζμένο-μας τρένο. Κουνίθικα για να δόσο δρόμο προς τα πίσο, ν' απομακρίνο το θορακιζμένο απτον τόπο τις μάχις. Μα τιν ίδια στιγμι ακούμε το σινιάλο του διικιτι „εμπρος ολοταχος!". Μ' έσπροκσε ο Εγορ στι γονια πάνο στο στουπι, που ίχαμε για σφουνκάριζμα κι ο ίδιος όρμισε στο μοχλο: „εμπρος ολοταχος!". Εκίνι τι στιγμι έκλισα τα μάτια-μου κε σκέφτικα: „πάι χάθικε το θορακιζμένο".

Σαν ίρθα στα λογικά-μου ακούο — ισιχία. Τέλιοσε ι μάχι. Βλέπο, — το χέρι-μου ίτανε δεμένο με πουκάμισο. Κι ο ίδιος ο Εγόρκας ίνε μισόγιμνος... καταμουσκεμένος, τα χίλια-του πσιθίκανε, στο κορμί-του ίχε καπσίματα. Στέκετε κε κουνιέτε να, να, θα πέσι.

Ολάκερες διο όρες μες' τι μάχι οδιγούσε μόνος-του το θορακιζμένο τρένο. Δούλεβε κε για το θερμαστι, κε για το μιχανοδιγο, κε μένα με περιπιότανε σαν γιατρος...

Τα φρίδια του Ιβαν Μιχάιλοβιτς ανεβοκατεβένανε, σόπασε κε κούνισε το κεφάλι, σα να σκεφτότανε κάτι, ί σαν να θιμίθικε τίποτε άλο. Τα πεδια στεκόντανε σιοπιλα, περιμένοντας τον Ιβαν Μιχάιλοβιτς να τους διιγιθι ακόμα κάτι, κε θαβμάζανε πολι, πος ο πατέρας τις Μάσσκας κε του Πάσσκα, ο Εγορ, ίταν ένας τέτιος ίροας, γιατι αφτος καθόλου δεν έμιαζε με

κίνυς τυς ίροες, πυ βλέπανε τα πεδια στις φοτογραφίες, πυ κρεμόντανε στυς τίχυς τις κόκινις γονιας στι στάσι. Εκίνι ι ίροες ίνε μεγαλόσομι, κε τα πρόσοπά-τυς ίνε περίφανα κε στα χέρια-τυς βαστάνε κόκινες σιμέες, ί λαμπερα σπαθια. Μα ο πατέρας τυ Πὰςκα κε τις Μάςκας ίχε χαμιλο ανάστιμα, τε πρόσοπό-τυ ίνε σκεπαζμένο απο μάβρες κεκίδες, τα μάτια-τυ στενα κε μισοκλιζμένα. Φορύσε απλο, μάβρο πυκάμισο κε τραγιὰσκα καρε. Μόνο, πυ ίτανε πιζματάρις κι ότι έβαζε στο νύ-τυ θα τ'όκανε.

Αφτο τ'ακύσανε τα πεδια στο Αλιόσσινο απτυς χοριάτες κε τ'ακύσανε κε στι στάσι.

Ο Ιβαν Μιχὰιλοβιτς έγραπσε τι σιμίοσι, έδοσε στα πεδια απο μια πίτα, για να μιν πινάσυνε στο δρόμο. Κι ο Βάσιας με τον Πέτια, αφυ σπὰσανε απο ένα κλαδάκι απτι βάγια χτιπόντας μ'αφτο τα πόδια-τυς, τρέκσανε σαν αστραπι προς τιν κατιφορια τυ βυνυ.

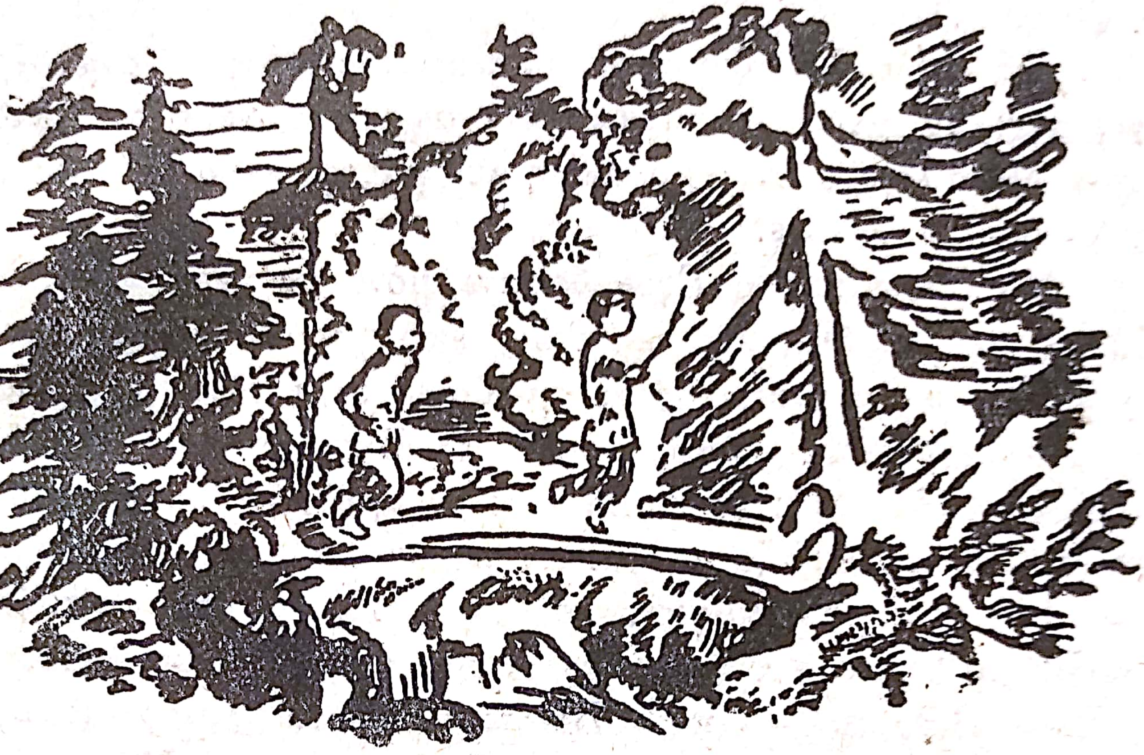
3

Με τον αμακσιτο δρόμο το Αλιόσσινο ίνε ενια χιλιόμετρα μακρια, μα απτο μονοπὰτι μόνο πέντε.

Κοντα στο ποταμάκι Τίχαγια αρχινάι το πικνο δάσος, πυ απλὸνετε πολι μακρια. Μέσα ς'αφτο το δάσος βρίσκοντε λίμνες με μεγάλα πσάρια, σαν το γιαλιζμένο χαλκο μ'ασπρόπσαρα, μα εκι δεν πιγένυνε τα πεδια, ίνε μακρια κε έφκολα μπορύνε να χάσυνε το δρόμο στο βάλτο. Σ'αφτο το δάσος έχι πολες βατόμυρες, μανιτάρια, καρίδια. Στις απότομες χαράδρες, όπυ κάτο έτρεχε απτυς βάλτυς το ποταμάκι Τίχαγια, στις ίσιες κατιφοριές-τυς με τι βαθικόκινι γλίνα, τα χελιδὸνια ίχανε τις φολιές-τυς. Στα χαμόδεντρα κρίβοντε ι σκαντζόχιρι, ι λαγι κε τ'άλα άκακα μικρα ζόα. Μα παρέκι, πίσο απτις λίμνες, στις πιγες τυ ποταμυ Σινιάβκα, όπυ πιγένυνε το χιμὸνα ι χοριάτες να κόπσυνε ξίλα για ικοδομες, τιχένανε λίκυς κε μια φορα τίχανε μια γρια αρκύδα, πυ έπεσε το μαλί-τις.

Ι [illegible] ακςιοςιμίοτο δάςος εκτίνονταν ςε κίνυς τυς τόπυς, όπυ ζύςανε ο Πέτιας κι ο Βάςιας. Κε γι'αφτο, μια αππο χαρύμενο κε μια αππο κατςυφιάρικο δάςος απο ανιφορια ςε

ανιφορια, μέςα αππα κιλόματα, περνόντας αππα κοντάρια, πυ ίτανε πάνο αππα ριάκια, τρέχανε ζαιρα αππο ςίντομο μονοπάτι τα πεδια, πυ ςταλίκανε ςτο Αλιόςςινο.

Εκι, όπυ το μονοπάτι έβγενε ςτον αμακςοτο δρόμο, ένα χιλιόμετρο μακρια αππο Αλιόςςινο, βριςκότανε το χύτορ τυ πλύςιυ χοριάτι Δανιλ Εγόροβιτς.

Εδο, τα λαχανιαζμένα πεδια ςταθίκανε να πιύνε νερο αππο πιγάδι.

Ο Δανιλ Εγόροβιτς, πυ αππο ίδιο πιγάδι πότιζε διο καλοθρεμένα άλογα, ρότιςε τα πεδια, απο πυ ίνε κε γιατί πάνε ςτο Αλιόςςινο. Κε τα πεδια πρόθιμα τυ ίπανε, πίι ίνε κε τι δυλια έχυνε ςτο Αλιόςςιςο με τον πρόεδρο Εγορ Μιχάιλοβιτς.

Θα μιλύςανε περιςότερο με το Δανιλ Εγόροβιτς, γιατι τυς ίτανε περίεργο να δύνε έναν τέτιο άνθροπο, για τον οπίο έλεγε ο κόζμος, ότι ίνε κυλάκος, μα ίδανε, πος ερχόντανε αππιν αβλι προς το Δανιλ Εγόροβιτς τρις χοριάτες τυ Αλιόςςινο κι απο πίςο-τυς έρχετε κατςυφιαζμένος, κακος, όπος

φένετε ίςτερα αποτο μεθίςι, ο Ερμολάι. Οταν ίδανε τον Ερμολάι, πυ κάποτε έδιρε το Βάςια με τις τςυχνίδες, τα πεδια κςεκινίςανε αποτο πιγάδι τρεχάτα κε γλίγορα βρεθίκανε στο Αλιόςςινο, στιν πλατία, όπυ μαζέφτικε ο κόζμος για κάπια ςινκέντροςι.

Μα τα πεδια, δίχος να σταματίςυνε τρέκςανε παραπέρα στιν άκρι τυ χοριυ κι αποφαςίςανε άμα γιρίςυνε πίςο αποτον Εγορ Μιχàιλοβιτς να μάθυνε γιατι μαζέφτικε ο κόζμος κε τί θέλυνε να κάνυνε.

Μα στο ςπίτι τυ Εγορ βρίκανε μόνο τα πεδάκια-τυ, τον Πάςςκα κε τι Μάςςκα, πυ ίταν έκςι χρονον δίδιμα, πολι αγαπιμένα αναμεταχςί-τυς κε μιàζανε πολι τὄνα με τ' άλο.

Οπος πàντα, πέζανε μαζι. Ο Πάςςκας ροκάνιζε κάτι κςιλαράκια κ' ι Μάςςκα έφτιανε στον αμο κάτι πυ φένονταν στα πεδια πος έμιαζε με ςπίτι ι με πιγάδι.

Ι Μàςςκα τυς κςίγιςε, πος αφτο δεν ίνε ύτε ςπίτι ύτε πιγάδι· πρότα ίτανε τράκτορ κε ìςτερα θα γίνι αεροπλάνο.

— Βρε, ςις! — ίπε ο Βάςιας μπίγοντας δίχος τςιριμόνιες τι βίτςα στο «αεροπλάνο» — Βρε ςις, κυτα. Μίπος απο πελεκύδια φτιάνυν αεροπλàνα! Τα φτιάνυν όλος διόλυ απ'άλο πράμα. Πὺ ίνε ο μπαμπάς-ςας;

— Ο μπαμπας πίγε στι ςινκέντροςι — χαμογελόντας με καλοςίνι απαντα ο Πάςςκας, πυ δεν τυ κακοφάνικε καθόλυ.

— Πίγε στι ςινκέντροςι, — βεβέοςε ι Μάςςκα ςικόνοντας τα γαλανα κε λιγάκι περίεργα μάτια-τις για να κιτάκςι τα πεδια.

— Εκίνος πίγε, κε στο ςπίτι απόμινε μόνο ι γιαγια, πυ πλαγιάζι πάνο στιν πέτζκα κε βρίζι, — πρόςθεςε ο Πάςςκας.

— Κ' ι γιαγια πλαγιάζι κε βρίζι, — κςίγιςε ι Μάςςκα. — Οταν έφεβγε ο μπαμπας, αφτι πάλι έβριζε. Τυ ίπε να ραγίςι ι γι κε να ςε καταπιι μαζι με το κολχόζι-ςυ. Κι Μάςςκα ανίςιχα κίτακςε ςε κίνι τι μερια, όπυ βριςκόνταν ι καλίβα, κι όπυ πλάγιαζε ι κακι γιαγια, πυ ίθελε να καταπιι ι γι τον πατέρα-τυς.

— Δε θα τον καταπιι, — τιν ιςίχαςε ο Βάςιας. — Πος

μπορι να τον καταπιι ι γι. Για πάτα δινατα τι γι με τα πόδια-ςυ, κε ςι Πάςςκα επίςις πάτα. Πιο δινατα πατάτε! Να, λιπον, πυ δε ςας κατάπιε ι γι. Για δοκιμάςτε να τιν πατάτε ακόμα πιο δινατα.

Κι αφυ έβαλαν τα ανίκςερα πεδια, τον Πάςςκα κε τι Μάςςκα να πατάνε με ζίλο τι γι όςπυ λαχανιάςανε, εφχαριςτιμένα με τιν εκςιπνάδα-τυς, τα πεδια τραβίκςανε για τιν πλατία, όπυ προ πολυ άρχιςε ι ανίςιχι ςινέλεφςι.

Μορε δυλιες, — ίπε ο Πέτιας, ίςτερα αφυ αλιλοςπρόχτικαν ανάμεςα ςτο μαζεμένο κόζμο.

— Θἅνε περίεργι ιπόθεςι — ςιμφόνιςε ο Βάςιας, πυ κάθιςε ςτιν άκρι ενος χοντρυ δοκαριυ, πυ μίριζε πίςα, κι έβγαλε απτον κόρφο-τυ ένα κομάτι πίτα.

— Βρε, Βάςια, πύ χάθικες;

— Πίγα να πιο νερο. Γιατι φονάζυν έτςι ι χοριάτες; Ακυς μόνο ένα: κολχοζ, κολχοζ. Αλι βρίζυνε το κολχοζ κι άλι λένε, ότι δίχος το κολχοζ δε μπορύνε να κάνυνε. Τα πεδάκια κι αφτα λογοπιάνυντε. Κςέρις το Φέντια το Γάλκιν; Το βλογιάρι;

— Τον κςέρο.

— Ετςι λιπον. Ετρεχα να πιο νερο κε τον ίδα να χτιπιέτε μ' ένα κοκινομάλι. Εκίνος ο κοκινομάλις πετάχτικε κε τραγυδύςε: „Φέντια κολχοζ — ίςε βλάκας κυτος". Ο Φέντιας θίμοςε γι' αφτο το τραγύδι κι αρχίςανε τον καβγα. Θέλιςα να ςε φονάκςο να ιδις, πός χτιπιύντε. Μα εκι μια γρια καμπύρα, πυ πίγενε τις χίνες, τυς κατέβαςε απο μια βιτςια κ' έτςι αφτι ςκορπιςτίκανε.

Ο Βάςιας κίτακςε τον ίλιο κι ανιςίχιςε.

— Πάμε, Πέτια, να δόςυμε τι ςιμίοςι. Οςπυ να πάμε ςτο ςπίτι θα βραδιάςι. Κίτα να μιν τιν πάθυμε ςτο ςπίτι.

Διαςχίζοντας το πλίθος, τα ζβέλτα πεδια φτάςαν ίςαμε τι ςτίβα τον δοκαριον, όπυ ςιμά-τυς καθότανε ςτο τραπέζι ο Εγορ Μιχάιλοφ.

— Τον κερο πυ ένας άνθροπος, πυ ίρθε απτιν πόλι,

κςιγύςε πάνο απτα δοκάρια ςτυς χοριάτες, πια οφέλια έχυνε να μπύνε ςτο κολχοζ, ο Εγορ χαμιλόφονα, μα επίμονα προςπαθύςε να πίςι διο μέλι τυ ςελςοβιετ, πυ σκίπςανε ςιμά-τυ, για μια δυλια. Εκίνι κυνύςανε τα κεφάλια-τυς κι ο Εγορ θιμομένος για τιν αναποφαςιςτικότιτά-τυς, με περιςότερο πίζμα, χαμιλόφονα, τυς απόδιχνε κάτι-τι, τυς ντρόπιαζε.

Σαν φίγανε απτον Εγορ, ςιλογιζμένα, τα μέλι τυ ςελςοβιετ, ο Πέτιας τυ άπλοσε ςιοπιλα το πλιρεκςύςιο κε τι ςιμίοςι.

Ο Εγορ άνικςε το χαρτι, μα δεν πρόφταςε να το διαβάςι, γιατι απάνο ςτι ςτίβα τον δοκαριον βγίκε ένας νέος άνθροπος, κε ς' αφτο τον άνθροπο τα πεδια γνορίςανε έναν απο κίνυς τυς χοριάτες, πυ ανταμόςανε κοντα ςτο πιγάδι, ςτο χύτορ τυ Δανιλ Εγόροβιτς.

Αφτος ο χοριάτις έλεγε, ότι το κολχοζ ίνε, βέβεα, κενύριο πράμα κε ότι δεν κάνι όλι μονομιας να γραφτύνε ςτο κολχοζ. Γραφίκανε τόρα ςτο κολχοζ δέκα νικοκιρια, ας αρχί-

ςυνε λιπον να δυλέβυνε. Αν ι δυλιά τυς πάι χαλα, τότες κε για τυς άλυς δε θάνε αργα να μπύνε ςτο κολχοζ, αν όμος

δε θα πάι καλα, τότες δεν έχυμε κανένα ςιμφέρο να μπύμε ςτο κολχοζ κε πρέπι να δυλέβυμε, όπος δυλέβαμε πάντα.

Αφτος μιλύςε πολι όρα, κε ς' όλο το διάςτιμα, πυ μιλύςε, ο Εγορ Μιχάιλοβιτς βαςτύςε κςεδίπλοτι τι ςιμίοςι, δίχος να τι διαβάςι. Μιςόκλιςε τα ςτενα θιμομένα μάτια-τυ κε κίταζε προςεχτικα τα πρόςοπα τον χορικον, πυ ακύανε.

— Ινε κυλακογλίφτις, — ίπε με μίςος, τρίβοντας με τα δάχτιλα τι ςιμίοςι πυ τυ δόςανε.

Τότες ο Βάςιας φοβίθικε μιν τίχι ο Εγορ κε τςαλακόςι άθελα το πλιρεκςύςιο τυ Ιβαν Μιχάιλοβιτς, κε τράβιξε αγάλια το μανίκι τυ προέδρυ.

— Μπάρμπα Εγορ, διάβαςε, παρακαλο, γιατι χριάζετε να φίγυμε για το ςπίτι.

Ο Εγορ διάβαςε γλίγορα τι ςιμίοςι κε ίπε ςτα πεδια, ότι θα τα κάνι όλα, ότι θα πάι ςτιν πόλι ίςια ίςια ίςτερα απο μια βδομάδα κι ος τότε το δίχος άλο θα περάςι να ιδι τον Ιβάν Μιχάιλοβιτς. Ιθελε να προςθέςι ακόμα κάτι, μα κίνι τι ςτιγμι ο χοριάτις τέλιοςε το λόγο-τυ, κι ο Εγορ ςφίνκοντας ςτα χέρια-τυ τιν καρε τραγιάςκα-τυ, πίδιςε πάνο ςτα δοκάρια κι άρχιςε να μιλάι γλίγορα κι απότομα.

Τα πεδια, αφυ βγίκαν απτο πλίθος, τραβίξανε για τι ςτάςι.

Περνόντας κοντα απτο χύτορ δεν ίδαν ύτε τον Ερμολάι, ύτε τον κυνιάδο-τυ, ύτε τον ανιπςιό-τυ, ύτε κε τι γινέκα-τυ, — καθος φένετε όλι-τυς ίτανε ςτι ςινέλεφςι. Μα ο ίδιος ο Δανιλ Εγόροβιτς ίτανε ςτο ςπίτι. Καθότανε ςτιν ταράτςα, κάπνιζε τιν παλια λιγιςμένι πίπα-τυ, πάνο ςτιν οπία ίτανε χαραγμένο κάπιο γελαςτο μύτρο κε φενότανε, ότι αφτος ίταν ο μόνος άνθροπος ςτο Αλιόςςινο, πυ δεν τον ανιςιχύςε, δεν τον έκανε να χέρετε κε δεν τον ένιαζε ι κενύργια λέξι — κολχοζ.

Περνόντας τρεχάτα μέςα απτα χαμόδεντρα τις ακροποταμιας, τα πεδια ακύςανε κάπιο παφλαςμο ςαν να έριξε καμένας μια βαρια πέτρα μέςα ςτο ποτάμι.

Πλιςιάςανε προςεχτικα κε διακρίνανε το Σεριόζα, πυ ςτεκότανε ςτιν ακροποταμια κε κίταζε ςε κίνο το μέρος, απ'όπυ απλονόντανε ςτιν απανοςια τυ νερυ κανονικι κίκλι.

— Ερικσε τιν πετονια — μαντέπσανε τα πεδια κε, αφυ αλιλοκιταχτίκανε πονιρα, αγάλια αγάλια τραβίκσανε πίσο, σιμαδέβοντας αφτο το μέρος.

Βγίκανε στο μονοπάτι κε χαρύμενι για τιν ασινίθιστι επιτιχία-τυς, ακόμα πιο γλίγορα τρέκσανε για το σπίτι, μια, πυ ακυότανε μάλιστα πός αντιχύσε στο δάσος ο αντίλαλος αττιν ταχία αμαχσοστιχία. Οστε ίτανε πια ι όρα πέντε. Οστε ο πατέρας τυ Βάσια, αφυ τίλικσε τι μικρι πράσινι σιμέα, έμπενε πια στο σπίτι κε ι μάνα-τυ έβγαζε πια απτον πέτσκο το ζεστο τσυκάλι με το μεσιμεριάτικο φαγι.

Κε στο σπίτι άνικσε κυβέντα για το κολχοζ. Κ' ι κυβέντα άρχισε απτο ότι ι μάνα, πυ όλο το χρόνο μάζεβε χρίματα για ν' αγοράσι αγελάδα, ακόμα το χιμόνα έβαλε στο μάτι ένα δαμαλάκι τυ Δανιλ Εγόροβιτς, πυ ίταν ενος χρόνυ κε το καλοκέρι σκεφτότανε να τ' αγοράσι κε να το στίλι στο κοπάδι. Μα τόρα άμα άκυσε, ότι στο κολχοζ θα πάρυνε μόνο εκίνυς, πυ πριν να μπύνε δε θα σφάκσυνε ί δε θα πυλίσυνε τα ζόα-τυς, ι μάνα ανισίχισε, ότι μπένοντας στο κολχοζ, ο Δανιλ Εγόροβιτς θα πάι μαζί-τυ κε το δαμαλάκι, κε τότε πάνε νάβρις άλο, μα πύ θάβρις ένα τέτιο;

Μα ο μπαμπας ίταν άνθροπος γνοστικος, διάβαζε κάθε μέρα τι σιδιροδρομικι εφιμερίδα „Γυντοκ" κε καταλάβενε το κάθε-τις.

Ο μπαμπας γέλασε γι' αφτα πυ σκέφτονταν ι μάνα κε τις εκσίγισε, ότι το Δανιλ Εγόροβιτς ύτε με δαμαλάκι, ύτε δίχος δαμαλάκι δε θα τον αφίσυνε να πλισιάσι κι απο εκατο βίματα το κολχοζ, γιατι ίνε κυλάκος. Τα κολχοζ γι' αφτο κε τα οργανόνυνε, για να μπορέσυνε να ζίσυνε δίχος τον κυλάκο. Κι ότι σαν μπι όλο το χοριο στο κολχοζ, τότε θάρθι το τέλος κε τυ Δανιλ Εγόροβιτς, κε τυ μιλονα Πετύνιν, κε τυ Σιμεον Ζαγρέμπιν, διλαδι θα καταστραφυν όλα τα κυλάκικα νικοκιρια.

Οστόσο ι μάνα τυ θίμισε, πος πέρισι κατεβάσανε εκατον πενίντα πύτια απτο φόρο, πυ ίχε να πλιρόσι ο Δανιλ Εγόροβιτς, ότι όλι ι χοριάτες τον φοβύντε, κε ότι όλα, άγνοστο γιατι τυ πάνε έτσι όπος αφτος θέλι. Αμφέβαλε πολι, ότι μπορι να χαλάσι το νικοκιριο τυ Δανιλ Εγόροβιτς, κε μάλιστα

απεναντίας ίπε, πος φοβάτε να μι χαλάσι το κολχοζ, γιατι το Αλιόςςινο ίνε απόκεντρο χοριο κι ολόγιρά-τυ ìνε δάςος κε βάλτι. Δεν έχι απο πιόνα να μάθυνε να δυλέβυνε κολεχτιβιςτικα κε δεν μπορύνε να περιμένυνε καμια βοίθια απτι γιτονια.

Ο μπαμπας κοκίνιςε κε ίπε, ότι ι ιπόθεςι τυ φόρυ ίνε ςκοτινι κε ότι χορις άλο ο Δανιλ Εγόροβιτς θα γέλαςε μεριχυς, θα έριxςε ςτάχτι ςτα μάτια τον αλονον, κε ότι αφτο δε θα μπορι να το κàνι κάθε φορα, ςίγυρα θα τον τςακόςυνε γλίγορα κε θα πάθι, ότι τυ τεριάζι. Μα μαζι έβριςε κε κίνυς τυς βλάκες απτο ςελςοβιετ, πυ τυς γίριςε τα μιαλα ο Δανιλ Εγόροβιτς κε ίπε, ότι, αν αφτο γινότανε τόρα, πυ ίνε πρόεδρος ο Εγορ Μιχάιλοφ αφτος δε θ' αφινε να γίνι τέτια βρομοδυλια.

Στο διάςτιμα, πυ λογοφέρνανε ο μπαμπας με τι μάνα, ο Βàςιας έφαγε διο κομάτια κρέας, ένα πιάτο μπορς κε τάχατες, άθελα έχοςε ςτο ςτòμα-τυ ένα μεγάλο κομάτι ζάχαρι, απτι ζαχαριέρα, πυ τιν έβαλε ι μàνα-τυ ςτο τραπέζι, γιατι ο μπαμπάς-τυ αμέςος ίςτερα απτο γέβμα αγαπùςε να πίνι ένα-διο ποτίρια τςάι.

Μα ι μàνα-τυ δεν πίςτεψε, ότι άθελα έφαγε τι ζάχαρι, τον έςπροξε απτο τραπέζι, κι αφτος ςιγόκλαψε, περιςότερο όχι, επιδι τυ κακοφάνικε, μα γιατι έτςι το ίχε ςινίθιο, βγίκε απάνο ςτον πέτςκο κοντα ςτον κοκινομάλι γάτο Ιβαν Ιβàνοβιτς κε κατα τι ςινίθιά-τυ πολι γλίγορα τον πίρε ο ìπνος.

Σαν να ίδε όνιρο, ίτε ςαν να τ' άκυςε ςτ' αλιθινα ςτον ίπνο-τυ, τυ φάνικε, ότι ο πατέρας-τυ διιγότανε για κάπιο νέο εργοςτάςιο, για κάπια χτίρια, για κάπιυς ανθρόπυς, πυ περπατάνε κε κάτι γιρέβυνε ςτις χαράδρες κε μèςα ςτο δάςος κε τάχατες ι μάνα-τυ όλο θάβμαζε, όλο δεν πίςτεβε, όλο αναςτέναζε.

Ιςτερα, όταν ι μάνα-τυ τον τράβιξε απτον πέτςκο τον ξέντιςε κε τον έβαλε να κιμιθι, ο Βάςιας ίδε ένα πραγματικο όνιρο, ςαν να κέγανε πολες φοτιες μέςα ςτο δά-

ςος, ςαν να ταxςίδεβε ςτο ποτάμι Τίχαγια ένα μεγάλο βαπόρι, απο xίνα πυ ταxςιδέβυνε ςτις μεγάλες θάλαςες xε ςα να ταxςίδεβε ο ίδιος πάνο ς' αφτο μαζι με το ςίντροφό-τυ τον Πέτια πιγένοντας για πολι μαxρινες xε πολι όμορφες χόρες.

4

Πέντε μέρες ίςτερα απο τòτε πυ πίγανε τα πεδια ςτο Αλιòςςινο, το απόγεμα, πίγανε xριφα ςτο ποταμάxι Τίχαγια για να δύνε, αν πιάςτιxε xανένα πςάρι ςτιν πετονιά-τυς.

Σαν φτάςανε ςτο απομονομένο αφτο μέρος, πολι xερο πςάχνανε με το γάντςο ςτο βάθος τυ ποταμιυ. Λίγο έλιπςε να xόπςυνε το ςπάνxο, γιατι ςxάλοςε ο γάντςος ςε xάπια βαρια πέτρα. Βγάλανε ςτιν αxροποταμια ολάxερι ςτίβα απο φίxια, γλιςτερα, πυ μιρίζανε βάλτο. Κι όμος δε βρίxανε τιν πετονια.

— Τιν έxλεπςε ο Σεριόζας! — ίπε xλαπςιάριxα ο Βάςιας. — Σ'ύλεγα, ότι αφτος θα μας παραμονέπςι. Κε νά πυ μας παραμόνεπςε. Σ'ύλεγα ς' άλο μέρος να βάλυμε τιν πετονια, μα εςι δε θέλιςες.

— Μα τύτο ινε αφτο το άλο μέρος, — θίμοςε ο Πέτιας. — Εςι ο ίδιος διάλεxςες αφτο το μέρος xε τόρα ρίχνις όλο το φτέxςιμο πάνο-μυ. Ελα ντε xε μι νxρινιάζις, παραxαλο. Κ' εγο λιπάμε πολι, μα δε νxρινιάζο.

Ο Βάςιας ςίχαςε, μα όχι για πολι xερο.

Κι ο Πέτιας πρότινε:

— Θιμάςε, όταν πιγέναμε ςτο Αλιόςςινο, πος ίδαμε το Σεριόζα ςτο ποτάμι xοντα ςτιν xαμένι βαλανιδια; Πάμε xι να πςάxςυμε. Μπορι να βγάλυμε τιν πετονιά-τυ. Αφτος έβγαλε τι διxί-μας ας βγάλυμε x' εμις τι διxί-τυ. Πάμε, Βάςια. Κι άφςε τα xλάματα, παραxαλο. Τέτιος μεγάλος xε χοντρος xε xλες. Γιατι εγο xαμια φορα δεν xλέο; Θιμάςε, όταν με τςιμπίςανε μονομιας τρις μέλιςες ςτο γιμνο ποδάρι ύτε xε τότε δεν έxλαπςα.

— Νε, δεν έκλεες! — με συφρομένα τα φρίδια ίπε ο Βάσιας. — Σαν έμπικσες τότες τα κλάματα, εγο απτον τρόμο-μυ èρ κσα κάτο το καλάθι με τις φράυλες.

— Καθόλυ δεν έκλαπσα. Εγο μόνο κσεφόνισα, γιατι κσι-πάστικα κε πόνεσα. Φόνακσα τρια δεφτερόλεφτα κε σταμàτισα, δίχος να κλάπσο καθόλυ. Αιντε, Βάσια, τρεχάτα!

Αμα φτάσανε στιν ακροποταμια, πυ ίνε σιμα στιν κα-μένι βαλανιδια, πσàχνανε πολι κερο στον πάτο τυ ποταμιυ.

Κοπιάσανε πολι, κυραστίκανε, καταπιτσιλιστίκανε, μα δεν ίβρανε ύτε τι δικιά-τυς, ύτε τιν πετονια τυ Σεριόζα.

Τότες, λιπιμένι, καθίσανε στο λοφάκι κàτο απο μια πολίφιλι ιτια κε αφυ σινενοιθίκανε αποφασίσανε απτιν αβριανι μέρα να παραμονέβυνε πονιρα το Σεριόζα για να δύνε σε πιο μέρος πιγένι κε ρίχνι κε τις διο πετονιες.

Κάπια βίματα, πυ άκυσαν απο μακρια, ανανκάσανε τα πεδια να προφιλαχτύνε, κε γι' αφτο χοθίκανε ζβέλτα μέσα στα πικνα χαμόδεντρα. Μα τα βίματα δεν ίτανε τυ Σεριόζα. Απτο μονοπάτι έρχονταν αγάλια διο χοριάτες απτο Αλιό-σσινο. Ο ένας ίταν άγνοστος κε, φένετε, δεν ίτανε κε ντό-πιος. Ο άλος ίταν ο μπάρμπα Σεραφιμ, ένας φτοχος χοριά-τις απτο Αλιόσσινο, πυ πàθενε σιχνα λογιον-λογιον κακα, κά-ποτε πσοφύσε το αλογό-τυ, καποτε πατύσανε τ' άλογα τα σπαρτά- τυ, κάποτε νκρεμίζονταν ι στέγι τις μάντρας-τυ κε σκό-τονε κανένα γυρυνάκι ί καμια χίνα. Κ' έτσι κàθε χρόνο κά-τι θα πάθενε ο μπαρμπα Σεραφιμ.

Ιτανε καλος δυλεφτις, μα όλα τύβγεναν ανάποδα κ' ίτανε χοριάτις τρομαγμένος απτ' ατιχίματα.

Ο μπάρμπα Σεραφιμ πίγενε στι στάσι κάτι κιτρινόχρο-μα κινιγιτικα ποδίματα, πυ τα μπàλοσε απέναντι διο ρυβλίον, πυ τυ ιποσχέθικε ο πατέρας τυ Βάσια.

Κ' ι διο χοριάτες περπατòντας, βρίζανε το Δανιλ Εγό-ροβιτς. Τον έβριζε εκίνος, πυ ίταν άγνοστος κε δεν ίταν απτο Αλιόσσινο, κι ο μπάρμπα Σεραφιμ τον άκυε κε λιπι-μένα σιμφονύσε με τα λόγια τυ άγνοστυ.

Τα πεδια δε μπορύσαν να καλοκαταλάβυνε, γιατι ο άγνοστος έβριζε το Δανιλ Εγόροβιτς. Εβγενε κάπος έτσι, ότι

ο Δανιλ Εγόροβιτς αγόρασε κάτι απτο χοριάτι με φτινι τιμι κε ιποςχέθικε να τυ δόςι με πίςτοςι τρία ςακια βρόμι, μα ςαν ίρθε ο χοριάτις, ο Δανιλ Εγόροβιτς τυ γίρεπςε πιο ακριβα κι απτο παζάρι τις πόλις, έλεγε, ότι ι τιμι ίνε ακόμα πολι χαμιλι, γιατι ςαν αρχίςι ι ςπορα, ι τιμι τις βρόμις θα αφκςιθι μιάμιςι φορα περιςότερο.

Σαν περάςανε απο κοντα ι διο κατςυφιαζμένι χοριάτες, τα πεδια βγίκανε απτα χαμόδεντρα κε καθίςανε πάλι στο ζεςτύτςικο πράςινο λοφάκι. Βράδιαζε. Απτο ποταμάκι φιςύςε ιγραςία κε μιρυδια ποταμίςιας λιγαριας. Τραγυδύςε ο κύκος, κε μες'στις κόκινες αχτίδες τυ ίλιυ πετύςανε πςιλύτςικα, ςα ςκόνι, αθόριβα τ'ανικςιάτικα κυνύπια.

Μα νὰ μέςα στιν ιςιχία, πρότα μακρινος κε ίςιχος, ςαν το μελίςιο βόμβο, πίςο απτα τριανταφιλόχρομα ςίνεφα, ακύςτικε ένας παράκςενος θόριβος.

Ιστερα, αφυ χορίςτικε απτο στρογκιλο χοντρο ςίνεφο, άστραπςε ςτον υρανο ένα λαμπερο αςιμένιο ςιμάδι, πυ ολοένα κε μεγάλονε. Να πια αρχίςανε να διακρίνοντε διο ζευγάρια ανιχτα φτερα... Να πια φανίκανε πάνο στα φτερά-τυ διο πεντάγονα αστράκια...

Κι όλο τ' αεροπλάνο, δινατο κι όμορφο, πιο γλίγορο κι απτο γλιγορότερο τρένο, πιο ελαφρο κι απτο πιο γοργόφτερο αιτο τυ κάμπυ, με το χαρύμενο θὸριβο τον δινατον μοτοριόν-τυ πέτακςε ίςια πάνο απτο ςκοτινο δάςος, πάνο απτιν έριμι ςτάςι κε το ποταμάκι Τίχαγια, πυ ςτιν ακροποταμιά-τυ καθόντανε τα πεδάκια.

—Πέτακςε μακρια!—ίπε αγάλια ο Πέτιας, δίχος να κςεκολίςι τα μάτια-τυ απο το αεροπλὰνο, πυ απομακρινότανε.

— Για μακρινυς τόπυς! — ίπε ο Βάςιας κε θιμίθικε το όνιρο, πυ ίδε τις προάλες.

— Τ'αεροπλάνα πετάνε πάντα μόνο μακρια. Κοντα τί να κάνυν; Κοντα μπορις να πας κε μ'άλογο. Σα μεγαλόςυμε Πέτια, κ'εμις θα πάμε στυς μακρινυς τόπυς. Εχι έχι κε πόλις κε πολι μεγάλα εργοστάςια, κε πολι μεγάλυς σταθμυς. Μα εμις εδο δεν έχυμε.

— Εμις δεν έχυμε — ςιμφόνιςε ο Πέτιας. — Εχυμε

μόνο μια στάσι, το Αλιόσσινο κι άλο τίποτα...

Τα πεδάκια ςοπάζανε με θαβμαζμο κε ανίςιχα, ςικόςανε τα κεφάλια-τυς. Ο θόριβος πάλι άφχσενε. Το δινατο ατςαλένιο πυλι χσαναρχότανε, κατεβένοντας ολοένα κε πιο χαμιλα. Τόρα φενόντανε πια ι μικρι τροχι κι ο λαμπερος δίςκος τις προπέλας, πυ λαμποκοπύσε στον ίλιο.

Λες κ'έπεζε, γλιστρόντας τ'αεροπλάνο, γερμένο πάνο στ'αριστερο φτερο, γίριςε κ'έκανε κάμποςυς κίκλυς πάνο απτο δάςος, πάνο απτα λιβάδια τυ Αλιόςςινυ, πάνο απτο ποταμάκι Τίχαγια, πυ στιν ακροποταμιά-τυ στεκόντανε τα ςαστιζμένα κε χαρύμενα πεδάκια.

— Κ'εςι... κ' εςι έλεγες, ότι μόνο στυς μακρινυς τόπυς, — ανίςιχα κε τραβλίζοντας, ίπε ο Πέτιας. — Μίπος ο τόποςμας ίνε μακρινος;

Τ'αεροπλάνο πάλι τράβιχσε προς τα πάνο κε γλίγορα χάθικε, μόνο κάπυ-κάπυ φενότανε μέςα απτα χοντρα τριανταφιλόχρομα ςίνεφα.

«Κε γιατι γιρνύςε απο πάνο-μας;» — ςκεφτόντανε τα πεδια, χσεκινόντας βιαστικα για τι στάςι για να διιγιθύνε τι ίδανε.

Τα πεδια όλο ςκεφτόντανε γιατι ίρθε τ'αεροπλάνο κε τι κίταζε, κε ςχεδον δε δόςανε προςοχι στο μοναχικο πιροβολιζμο, πυ αντιλάλιςε ιπόκοφα κάπυ μακρια πίςο-τυς.

Οταν ίρθε στο σπίτι ο Βάςιας, πρόφταςε ακόμα τον μπάρμπα Σεραφιμ, πυ τυ δόςανε να πιι τςάι.

Ο μπάρμπα Σεραφιμ διιγότανε για τις ιποθέςις τυ Αλιόςςινυ. Στο κολχοζ μπίκαν ι μιςι χοριάτες. Μπίκε κι ο ίδιος. Ι άλι μιςι περιμένανε τι θ'απογίνι. Μαζέπςανε μετοχικες ςινδρομες κε τρις χιλιάδες για άκτςιες τυ Τραχτοροτςεντρ. Μα φέτος ο καθένας θα σπίρι το δικό-τυ το χοράφι, γιατι ακόμα δε χορίςανε ς'έναν τόπο γι για το κολχοζ.

Προφτάςανε να χορίςυνε μόνο λιβάδι στιν αριςτερι ακροποταμια.

Μα εδο έγινε μια ίποπτι δυλια. Το νερο χάλασε το νεροφράχτι τυ μιλονα Πετύνιν κε χσεχίθικε στα βαθυλόματα τις

αριςτερις αχροποταμιας. Γι'αφτο το χορτάρι θα ίνε άςχιμο, γιατι τα λιβάδια δίνουνε καλι ςοδια μόνο ιςτερα απο πολι νερο.

— Χάλαςε ο νεροφφράχτις του Πετύνιν; — δίςπιςτα κςαναρότιςε ο πατέρας. — Γιατι προτίτερα δεν χαλνύςε;

— Πιος κςέρι, — απάντιςε ο μπάρμπα Σεραφιμ με ιπεχφιγι. — Μπορι το νερο να τον χάλαςε, μπορι κε να έγινε τίποτε άλο.

— Ινε κατεργάρις ο Πετύνιν, — ίπε ο πατέρας. — Κι αφτος, κι ο Δανιλ Εγόροβιτς, κι ο Σιμεον Ζαγρέμπιν ίνε μια παρέα. Λιπον, πος, δε θιμόνουνε;

— Τί να ςυ πο, — απάντιςε κατατςυφιαζμένος ο μπάρμπα Σεραφιμ. — Ο Δανιλ γιρίζι ςα να μιν τον νιάζι καθόλυ. Ινε διχί-ςας δυλια, λέι. Σαν θέλετε γραφτίτε ςτο κολχοζ, ςαν θέλετε ςτο ςοβχοζ. Εγο δεν ανακατέβυμε. Ο μιλονας Πετύνιν πραγματικα λίςιακςε. Το κρίβι, μα φένετε πος λίςιακςε. Στο κολχόζικο λιβάδι έπεςε κε το κομάτι-τυ. Κε τί λιβαδάκι έχι; Κα-α-λο λιβάδι.

Κι ο Ζαγρέμπιν; Μόνος-ςυ κςέρις το Ζαγρέμπιν. Αφτος έχι όλο να κάνι μ' αςτία κε χορατα. Τις προάλες με το ταχιδρομίο ςτίλανε λογιον-λογιον πλακάτες κε ςινθίματα. Ο φίλακας Μποτςαροφ πίγε ςτο χοριυ να τα τιχοκολίςι. Στυς τίχυς, ςτυς φράχτες, όπυ τίχενε. Περνύςε απτιν ίζμπα του Ζαγρέμπιν κε ςκεφτότανε: να κρεμάςι κανένα ί όχι; Μπας κε θιμόςι ο νικοκίρις. Κι ο Ζαγρέμπιν βγίκε απτιν αβλόπορτα κε γέλαςε. „Γιατι δεν κρεμνας; Εχ, κολχόζικο κεφάλι! Για τυς άλυς ίνε γιορτι κε για μένα δεν ίνε;" Πίρε διο αρτις πιο μεγάλες πλακάτες κε τις κρέμαςε.

— Μα ο Εγορ Μιχάιλοφ; — ρότιςε ο πατέρας.

— Ο Εγορ Μιχάιλοφ; — απάντιςε ο μπάρμπα Σεραφιμ, παραμερίζοντας το ποτίρι του τςαγιυ, πυ ίπιε. — Ο Εγορ ίνε γερος άνθροπος, μα κάτι πολες άςκιμες κυβέντες λένε γι' αφτόνα.

— Τι λένε;

Να, λένε, ότι, όταν απυςίαζε διο χρόνια, τάχατες τον ίχανε διόκςι απο κάπια ιπιρεςία για άςχιμες δυλιες. Τάχατες λίγο έλιπςε να τον δικάςυνε. Κάτι άςχιμι δυλια ςινέβικε με τα χρίματα ί έγινε κάτι άλο.

— Τυ κάκυ φλιαρύνε, — ίπε με πεπίθιςι ο πατέρας τυ Βάςια.

— Οπος φένετε τυ κάκυ. Κι ακόμα φλιαρύνε, — εδο ο μπάρμπα Σεραφιμ ςτραβοκίταχςε το Βάςια κε τι μάνα-τυ, — ότι τάχατες ςτιν πόλι έχι τέτια . . . αραβονιαςτικια, — πρόςθεςε ίςτερα απο μια μικρι πάφςι.

— Ε, κε τί με τύτο πυ έχι αραβονιαςτικια; Ας πάι να παντρεφτι. Ινε χίρος. Ο Πάςςκας κε ι Μάςςκα θ' αποχτίςυνε μιτέρα.

— Ινε γινέκα τις πόλις, — ίπε με ιρονία ο μπάρμπα-Σεραφιμ. — Δεςπινίδα ί πος τι λένε αλιότικα. Εκίνι χριάζετε πλύςιο, μα αφτος τί μιςθο πέρνι; Λιπον εγο, φέδγο, — ίπε ο μπάρμπα-Σεραφιμ κε ςικόθικε απτι θέςι-τυ. — Εφχαριςτο, πυ με φίλεπςες.

— Μπορις να μίνις να κιμιθις — τυ προτίνανε. — Για δες, τι ςκοτάδι κάνι. Θα πας απτο δρόμο. Απτο μονοπάτι μπορις να μπερδεφτις μέςα ςτο δάςος.

— Δεν μπερδέβυμε, — απάντιςε ο μπάρμπα Σεραφιμ. — Πόςες φορες έχο περάςι αφτο το μονοπάτι με τυς παρτιζάνυς ςτα 1920.

Εχοςε ςτο κςεφτιζμένο πλατίγιρο πςάθινο καπέλο το κεφάλι τυ κε αφυ κίταχςε απτο παράθιρο, πρόςθεςε:

— Για διες πόςα αςτέρια βγίκανε ςτον υρανο κι ακόμα ςε λ γάκι θα βγι κε το φεγκάρι, θα φένχ.

5

Ι νίχτες ίταν ακόμα δροςερες, μα ο Βάςιας πίρε το παλιο μπαμπακερο πάπλομά-τυ κε μια κυρελιαζμένι γύνα κε πίγε να κιμιθι ςτιν αποθίκι τυ ςανυ.

Απο βραδίς ακόμα ςιμφόνιςε με τον Πέτια, ότι ο Πέτιας θα τον κςιπνίςι νορις κε θα πάνε να πςαρέπςυνε.

Μα ςαν κςίπνιςε ίτανε πια αργα, ι όρα ενια, κι ο Πέτιας δεν ίρθε. Καθος φένετε κι ο Πέτιας παρακιμίθικε.

O Βάςιας προγεβμάτιςε με τςιγαριζμένες πατάτες με κρομίδι, έβαλε στιν τςέπι-τυ ένα κομάτι πςομι, πυ ίχε πάνο ζάχαρι κ'έτρεκςε στον Πέτια, κ' ετιμαζότανε να τον πι ιπναρα κε τεμπέλι.

Μα τον Πέτια δεν τον βρίκε στο ςπίτι. Ο Βάςιας μπίκε στιν αποθίκι τον κςίλον, — τ' ανκίςτρια κε τα καλάμια ίταν εκι. Μα τυ Βάςια τυ φάνικε πολι παράκςενο, πυ τα καλάμια τυ Πέτια δεν ίτανε βαλμένα στι γονια, στον τόπο-τυς, μα ίτανε πεταγμένα ςκόρπια στ μέςι τις αποθίκις. Τότε ο Βάςιας βγίκε στο δρόμο να ροτίςι τα μικρα πεδάκια, αν ίδανε τον Πέτια. Στο δρόμο ςινάντιςε μόνο το μικρο Πάβλικο Πριπρίγιν, πυ με πίζμα προςπαθύςε να καβαλικέπςι ένα μεγάλο κςανθοκόκινο ςκιλι. Μα μόλις κατάφερνε ανκομαχόντας να ςικόςι το πόδι-τυ για να το καβαλικέπςι, ι Κυντλάχα αναποδογιριζότανε κε κςαπλομένι με τιν κιλια προς τα πάνο, τεμπέλικα κυνύςε τιν ύρα-τις, έςπροχνε τον Πάβλικο με τα πλατια κε αδέκςια πόδια-τις.

O Πάβλικος Πριπρίγιν ίπε, πος δεν ίδε τον Πέτια κε παρακάλεςε το Βάςια να τον βοιθίςι να καβαλικέπςι τιν Κυντλάχα.

Μα ο Βάςιας δεν ίχε κερο να χάςι για τέτια πράματα, πίγε παρέκι κε ςε λίγο έτιχε τον Ιβαν Μιχάιλοβιτς, πυ διάβαζε εφιμερίδα, καθιζμένος ς'ένα πεζύλι.

Μα κι ο Ιβαν Μιχάιλοβιτς δεν ίδε τον Πέτια. Ο Βάςιας πικράθικε κε κάθιςε δίπλα-τυ.

— Τι διαβάζις, Ιβαν Μιχάιλοβιτς;—ρότιςε ο Βάςιας, βλέποντας πάνο απτον όμο-τυ.—Διαβάζις κι ο ίδιος χαμογελας. Ινε καμια ιςτορία ί τίποτε άλο;

— Για τα μέρι-μας διαβάζο. Εδο, Βάςια πεδί-μυ, γράφυνε, ότι ετιμάζοντε να χτίςυνε εργοστάςιο ςιμα στι ςτάςιμας. Μεγάλο εργοςτάςιο. Απτι γλίνα θα βγάλυν αλυμίνιο, ίνε ένα τέτιο μέταλο. Γράφυνε, ότι τα μέρι-μας ίνε πλύςια απο αλυμίνιο. Κ' εμις νομίζυμε, πος ίνε μόνο γλίνα. Ορίςτε λιπον γλίνα!

Μόλις τ'άκυςε αφτα ο Βάςιας, μονομιας πίδιςε κάτο απτυ πεζύλι να τρέκςι πρότος να πι ςτον Πέτια αφτα τα

παράκςενα νέα. Μα, ςα θιμίθικε, ότι ο Πέτιας κάπυ χάθικε, πάλι κάθιςε, ροτόντας τον Ιβαν Μιχάιλοβιτς για το πός θα το χτίζυνε, ςε πιό μέρος κι αν θάνε πςιλες ι τςιμινιέρες τυ εργοςταςίυ.

Πύ θα το χτίςυνε, ύτε κι ο Ιβαν Μιχάιλοβιτς δεν το ίκςερε ακόμα, μα όςο για τις τςιμινιέρες τυ κςίγις, ότι το εργοςτάςιο δεν θα έχι καθόλυ τέτιες, γιατι θα δυλέβι με ιλεχτριςμο. Γι' αφτο θέλυνε να χτίςυνε ένα νεροφράχτι ςτο ποταμάκι Τίχαγια. Θα βάλυνε τέτιες τυρμπίνες, που θα ςτρέφοντε απτιν πίεςι τυ νερυ κε θα γιρίζυνε τις διναμο-μιχανες κι απ' αφτες θα πάι το ιλεχτρικο ρέβμα με τα ςίρματα.

Αμα άκυςε, ότι ετιμάζοντε να φράχςυνε το ποταμάκι, ο Βάςιας κςιπάςτικε κε πάλι ςικόθικε, μα ςα θιμίθικε, πος ο Πέτιας δεν ίνε, θίμοςε μαζί-τυ ςοβαρα.

— Βρε τι βλάκας, πυ ίνε! Εδο έχυμε τέτιες δυλιες κι αφτος πύ ςτο διάβολο χάθικε.

Στιν άκρι τυ δρόμυ ίδε το μικρο ζοιρο κοριτςάκι, τι Βάλια Σςαράποβα, πυ εδο κε κάμποςα λεφτα χοροπιδύςε πάνο ςτο ένα-τις πόδι ολόγιρα ς' ένα πιγάδι. Θέλιςε να πάι να τι ροτίςι, αν ίδε τον Πέτια, με τον κράτιςε ο Ιβαν Μιχάιλοβιτς.

— Πότε πίγατε ςτο Αλιόςςινο; Το Σαβάτο ί τιν Παραςκεβι;—Το Σαβάτο,—θιμίθικε ο Βάςιας.—Το Σαβάτο, γιατι κίνο το βράδι ςτο ςπίτι-μας ανάπςανε να ζεςτάνυνε το μπάνιο.

— Το Σαβάτο. Διλαδι πέραςε μια βδομάδα. Τότες γιατί δεν πέραςε ακόμα ο Εγορ Μιχάιλοφ;

— Ο Εγορ; Νε, Ιβαν Μιχάιλοβιτς αφτος, καθος φένετε, ακόμα απο χτες πίγε ςτιν πόλι. Χτες το βράδι ο μπάρμπα Σεραφιμ απτο Αλιόςςινο έπινε τςάι ςτο ςπίτι-μας κε ίπε πος ο Εγορ έφιγε πια...

Μα γιατί δεν πέραςε; — ίπε λιπιμένος ο Ιβαν Μιχάιλοβιτς—ιποςχέθικε να περάςι απ'εδο, μα δε φάνικε. Κ' εγο ίθελα να τον παρακαλέςο να αγοράςι απτιν πολι πίπα.

Ο Ιβαν Μιχάιλοβιτς δίπλοςε τιν εφιμερίδα κε κςεκίνιςε για το ςπίτι, κι ο Βάςιας τράβικςε να πάι ςτι Βαλια να τι

ροτίςι για τον Πέτια.

Μα κσέχαςε όλος διόλυ, ότι ακόμα χτες το βράδι τιν μπάτςιςε για κάτι κε γι' αφτο παρακςενέφτικε πολι όταν ι ζβέλτι Βάλια, άμα τον ίδε, τΰδικςε τι γλόςα τις κ' έτρεκςε μ' όλι τι γλιγοράδα τον ποδιόν-τις για το ςπίτι.

Ο Πέτιας όμος δε βριςκότανε μακρια.

Εκι πυ ο Βάςιας έτρεχε απάνο-κάτο κε ςκεφτότανε, πυ χάθικε ο ςίντροφός-τυ, ο Πέτιας καθότανε ανάμεςα στα χαμόδεντρα, πίςο απτα περιβόλια, περιμένοντας ανιπόμονα πότε θα φίγι ο Βάςιας στο ςπίτι-τυ.

Δεν ίθελε τόρα ν' ανταμόςι το Βάςια, γιατι εκίνο το προι έπαθε μια παράκςενι, κε μάλιςτα διςάρεςτι δυλια.

Ο Πέτιας κςίπνιςε νορις, καθος ίχανε ςιμφονίςι, πίρε τ'ανκίςτρια-τυ κε πίγε να κςιπνίςι το Βάςια. Μα μόλις έβγαλε το κεφάλι-τυ απτιν αβλόπορτα, ίδε το Σεριόζα.

Δεν ίχε καμια αμφιβολία, πος ο Σεριόζας πίγενε στο ποταμάκι να κιτάκςι τις πετονιες. Δίχος να ιποπςιαςτι, ότι ο Πέτιας τον παραμονέβι, πέραςε ςιμα απτα περιβόλια κε πίγενε προς το μονοπάτι, τιλίγοντας στο δρόμο το ςπάνκο τυ ςιδερένιυ γάντζυ.

Ο Πέτιας γίριςε στο ςπίτι, πέταχςε τ'ανκίςτρια στο πάτομα τις αποθίκις κ' έτρεκςε πίςο απτο Σεριόζα, πυ χάθικε πια μέςα στα χαμόδεντρα.

Ο Σεριόζας πίγενε, ςφιρίζοντας χαρύμενα με τιν κςίλινι φλογερίτςα, πυ έφτιαςε μόνος-τυ.

Κι αφτο ίτανε πολι βολικο για τον Πέτια, γιατι μπορύςε να παρακολυθι απο μακρια δίχος να φοβάτε ότι μπορι να τον ιδι κε να τον στρόςι στο κςίλο.

Το προι ίταν ιλιοφότιςτο, θοριβόδικο. Παντυ ςκάζανε τα μπυμπύκια.

Φίτρονε πικνο, φρέςκο χορτάρ. Αναδίδονταν μιροδια δροςιας κε ςιμίδας. Ι ιτιες ίταν ανθιζμένες κε πάνο στις κίτρινες τύφες-τυς βομβύςαν ι μέλιςες, πυ βγίκανε για να βρύνε φαγι.

Επιδι το προι ίτανε τέτιο όμορφο, κ' επιδι έτςι επιτιχιμένα παραμόνεπςε το Σεριόζα, ο Πέτιας ίτανε χαρύμε-

νος κε περπατύσε έφκολα κε με προσοχι στο στραβόστενο μονοπάτι.

Ετσι πέρασε κάπυ μισι ὀρα κε πλισιάσανε σε κίνο το μέρος, όπυ το ποταμάκι γίριζε απότομα κ' έφεβγε στις ρεματιες.

„Για μακρια τραβάι... ο κατεργάρις“, σκέφτικε ο Πέτιας, θριαμβέβοντας απο πριν για τι σκέπσι, πος θα τρέκσυνε στο ποτάμι μαζι με το Βάσια, αφυ πάρυνε μαζί-τυς το γάντζο, θα πιάσυνε τι δικιά τυς πετονια κε τυ Σεριόζα, κε θα τις ρίκσυνε σ' ένα τέτιο μέρος, πυ ο Σεριόζας δε θα μπορέσι πια να τις βρι σ'όλι-τυ τι ζοι.

Ακσαφνα έπαπσε να πέζι ι φλογέρα.

Ο Πέτιας μεγάλοσε τα βίματά τυ. Περάσανε κάμποσα λεφτα κ' έγινε πάλι ισιχία.

Τότες ανίσιχος, προσπαθόντας να μιν ακύετε το περπάτιμά-τυ, έτρεκσε κι άμα έφτασε στι στροφι, έβγαλε το κεφάλι-τυ απτα χαμόδεντρα. Ο Σεριόζας δε φενότανε.

Εδο ο Πέτιας θιμίθικε, ότι λίγο προτίτερα πίγενε στιν πάντα ένα μικρο μονοπάτι, πυ έφερνε στο ριάκι τυ Φίλκιν, πυ χινότανε στο ποταμάκι Τίχαγια. Γίρισε στις εκβολες τυ ριακιυ, μα ύτε κ' εκι δεν ίβρε τον Σεριόζα.

Βρίζοντας τον εαφτό-τυ για το ότι ίτανε χάχας κε απορόντας, πώ μπόρεςε να χαθι ο Σεριόζας, ο Πέτιας θιμίθιχε, ότι λίγο παραπάνο απτο ριάκι τυ Φίλκιν ίνε μια μικρι λίμνι. Αν κε δεν άκυςε καμια φορα, ότι ς' αφτι τι μικρι λίμνι πςαρέβυνε, μα πάλι έτρεχςε εκι, γιατι πιος κςέρι τι δεν μπορι να κάνι ο Σεριόζας! Ινε τέτιος κατεργάρις, πυ μπορι να βρι κ' εκι κάτι-τι. Ι λίμνι ίτανε μακρια, παρ' όλο πυ νόμιζε, πος ίνε κοντα.

Ι λίμνι ίτανε πολι μικρι, βαλτόδικ, πραςινιζμένι, κ' εκτος απο βάτραχυς δε μπορύςε νάχι άλο τίποτα. Κ' εδο δεν ίβρε το Σεριόζα.

Αποθαριμένος ο Πέτιας τράβιχςε προς το ριάκι τυ Φίλκιν, ίπιε νερο, τέτιο κρίο, πυ δεν μπορύςε να καταπιι περιςότερο απο μια γυλια, δίχος να πάρι, ανάςα, κε θέλιςε να πάι πίςο.

Ο Βάςιας, βέβεα, κςίπνιςε πια. Σα δε θα πι στο Βάςια γιατι δεν τον κςίπνιςε, αφτος θα θιμόςι. Μα αν τυ το πι, τότε ο Βάςιας θα τον περιγελάςι: «Βρε, ςι, δεν μπόρεςες να τον παραμονέπςις! Νά, αν ίμυνα εγο... Νά, απο μένα θα τιν πάθενε...» κ.τ.ρ.

Αχςαφνα ο Πέτιας ίδε κάτι, πυ τον έκανε να κςεχάςι αμέςος κε το Σεριόζζα, κε τις πετονιες, κε το Βάςια.

Στα δεχςια, όχι πιο μακρια απο εκατο μέτρα, πίςο απτα χαμόδεντρα φάνικε ι μιτερι κοριφι ενος τςαντιριυ. Κι απο πάνο-τις ςικονότανε μια ςτενι διάφανι λυρίδα καπνυ, πυ έβγενε απτο τζάκι.

6

Στιν αρχι ο Πέτιας κςιπάςτικε με τα ςοςτα. Γλίγορα έςκιπςε κε γονάτιςε, κιτάζοντας επιφιλαχτικα ολόγιρά-τυ.

Ιτανε μεγάλι ιςιχία. Τέτια ιςιχία, πυ ακυότανε καθαρα το έφθιμο κελάριζμα τυ κρίυ ριακιυ τυ Φίλκιν κι ο βόμβος τον μελιςον, πυ κολίςανε ςτον κορμο μιας γέρικις ςιμίδας, ςκεπαζμένις με βρία.

Κε γι' αφτο, πυ ιτανε τόςο ίςιχα, το δάςος ίτανε πρόςχαρο κ' έφενκε απτις κιλίδες, πυ ςχιμάτιζε το ζεςτο φος τυ ίλιυ, ο Πέτιας ιςίχαςε κε προςεχτικα, όχι πια απο φόβο, μα μόνο απο κατεργάρικο πεδιακίςιο ςινίθιο, κριβότανε πίςο απτα χαμόδεντρα, κι άρχιςε αγάλια-αγάλια να πλιςιάζι προς το τςαντίρι.

„Νάνε κινιγι; — ςκεφτότανε. — Οχι δεν ίνε κινιγι... Γιατι ίρθανε με τςαντίρια; Πςαράδες; Οχι, δεν ίνε πςαράδες, ι ακροπόταμια ίνε μακρια. Μα ςα δεν ίνε ύτε κινιγι, ύτε πςαράδες, τότες τι πρέπι νάνε;

«Κι αν ίνε άκςαφνα λιςτες;» ςκέφτικε ο Πέτιας κε θιμίθικε, ότι ς' ένα παλιο βιβλίο ίδε μια ζογραφια: ίτανε πάλι ςτο δάςος τςαντίρι, ςιμα ςτο τςαντίρι καθότανε κε γλεντύςανε κάτι άγριι άνθροπι, δίπλα-τυς καθότανε μια πολι λιγνι κε πολι λιπιμένι όμορφι κοπέλα κε τυς έλεγε τραγύδια, πέζοντας ςε κάπιο πολι παράκςενο όργανο.

Μ' αφτι τι ςκέπςι τον έπιαςε ο φόβος. Τρέμανε τα χίλι κε τα βλέφαρά-τυ. Θέλιςε να το ςτρίπςι ςτο ςπίτι για να μιν πάθι κανένα κακο. Μα τότες ο Πέτιας ίδε ανάμεςα ςτα χαμόδεντρα ένα τεντομένο ςκινι κε πάνο ς' αφτο το ςκινι κρέμονταν ένα βρακι κε διο ζευγάρια γαλάζιες μπαλομένες κάλτςες, πυ ίταν ακόμα βρεμένες ίςτερα απτο πλίςιμο.

Κι αφτο το βρεμένο βρακι κ' ι μπαλομένες κάλτςες, πυ τα κυνύςε ο αέρας, κάπος τον καθιςιχάςανε αμέςος, κ' ι ςκέπςι για τυς λιςτες τυ φάνικε γελία κε ανόιτι. Πίγε πιο ςιμα. Τόρα πια έβλεπε καλα, ότι ύτε κοντα ςτο τςαντίρι ύτε κε μέςα ςτο τςαντίρι δεν ίτανε κανένας.

Κίτακςε κε ίδε διο ςτρόματα παραγιομιζμένα με κςερα φίλα κε μια νκρίζα κυβέρτα. Μέςα ςτι μέςι τυ τςαντιριυ, πάνο ς' ένα απλομένο χοντρόπανο ίταν ςκορπιζμένα κάτι μαβια κι' άςπρα χαρτια, κάμποςα κομάτια χόμα κε πέτρες, ςαν κε κίνες, πυ τιχένυνε ςιχνα ςτις ακροποταμιες τυ ποταμιυ Τίχαγια.

Εδο ακόμα βριςκόντανε κάτι άγνοςτα για τον Πέτια αντικίμενα, πυ γιαλίζανε θαμπα.

Το τζάκι κάπνιζε αδίνατα. Σιμα ςτο τζάκι ίταν ένα με-

γάλο τσαγερο ολόμαβρο απτιν καπνίλα. Πάνο στα πατιμένα χορτάρια ίτανε πεταμένο ένα μεγάλο άςπρο κόκαλο, πυ, φένετε, το γλίπςανε τα ςκιλια.

Ο Πέτιας πίρε θὰρος κε ζίγοςε στο τςαντίρι. Προτ' απ' όλα ενδιαφέρθικε για τα μετάλινα αντικίμενα, πυ τυ ίταν άγνοστα. Ενας τρίποδας ςαν κε τυ φοτογράφυ, πυ πέραςε πέρςι απτι ςτάςι. Ενα άλο ςτρονκιλο μεγάλο πράμα με κάτι πςιφία κε με τεντομένι κλοςτι, ςτι μέςι τυ κίκλυ. Το τρίτο πάλι ίτανε ςτρονκιλο, μα πιο μικρο, έμιαζε με ρολόι τυ χεριυ, κε ιχε ςυβλερο δίχτι.

Ο Πέτιας ςίκοςε αφτο το πράμα. Ο δίχτις-τυ ςάλεπςε κυνίθικε κε πάλι ςτάθικε στον τόπο-τυ.

Ινε «πικςίδα», το κατάλαβε ο Πέτιας, κε θιμίθικε, ότι διάβαςε για ένα τέτιο πρὰμα στο βιβλίο.

Για να το εκςετάςι, ὲκανε μια μεταβολι.

Ι λιγνι ςυβλερι βελὸνα γίριςε επίςις κι αφυ κυνίθικε κάμποςες φορες, έδικςε με τι μάβρι άκρι-τις στο μέρος, όπυ ιπςόνονταν ένα παλιο πέφκο με απλομένα κλαδια. Αφτο τυ άρεςε τυ Πέτια. Ετρεκςε ολόγιρα στο τςαντίρι, γίριςε πίςο απο ένα χαμόδεντρο, απο άλο, γίριςε στον τόπο-τυ καμια δεκαρια φορες, νομίζοντας, ότι θα γελάςι κε θα μπερδέπςι τι βελόνα. Μα μόλις σταμάτιςε, ι βελόνα τεμπέλικα κυνίθικε κ' έδικςε στον Πέτια με τιν προτινι επιμονι κε το πίζμα, έδικςε με τι μαβριζμένι μίτι-τις, πος ότι κι αν κάνι, δε θα μπορέςι να τι γελάςι. «Σα να ίνε ζοντανι», ςκέφτικε κατενθυςιαζμένος ο Πέτιας κε λιπίθικε, πυ δεν ὲχι κι' αφτος ένα τέτιο ορέο πράμα. Αναςτέναкςε κε ςκεφτότανε, ν' αφίςι τιν πικςίδα στο μέρος-τις ί όχι (μπορι κε να τιν άφινε).

Μα εκίνι τι ςτιγμι απτιν αντικρινὶ πλαγια φάνικε ὲνα μεγὰλο μαλιαρο ςκιλι κε με γαβγίζματα όρμιςε καταπάνο-τυ.

Κςιπαζμένος ο Πέτιας τςίρικςε κε τὂβαλε στα πόδια ίςια μέςα απτα χαμόδεντρα. Το ςκιλι έτρεχε με μανιαζμένο γάβγιζμα απο πίςο-τυ κε θα τον πρόφτανε, βὲβεα, αν δεν ίτανε το ριάκι τυ Φίλκιν, απ' όπυ πέραςε ο Πέτιας βυτόντας στο νερο ος τα γόνατα.

Αμα έφταςε ος το ριάκι, πυ ίτανε πλατι ς' αφτο το

μέρος, το ςκιλι πιγενοερχότανε στιν αχροποταμια, γιρέβοντας να βρι μέρος απ' όπυ θα μπορύςε να το πιδίςι.

Κε ο Πέτιας δίχος να περιμένι να γίνι αφτο έτρεκςε μπροστα, πιδόντας πάνο απτα κύτςυρα, πάνο απτυς λάκυς κε τυς ςορυς τυ χόματος ςαν το λαγο, πυ τον κινιγύνε τα κινιγιτικα ςκιλια.

Σταμάτιςε να πάρι ανάςα μόνο τότε, όταν έφταςε στο ποτάμι Τίχαγια.

Γλίφοντας τ' αποκςιραμένα χίλι-τυ, ζίγοςε στο ποτάμι, ίπιε, κε με ςιχνι τιν αναπνοι, αγάλια-αγάλια τράβικςε μπρος χ' εςθανότανε τον εαφτό-τυ όχι κε τόςο καλα.

Βέβεα, δε θάπερνε τιν πικςίδα, αν δεν ίτανε το ςκιλι.

Μα όπος κε νάταν, έβγενε ότι ο Πέτιας έκλεπςε τιν πικςίδα.

Ιχςερε, ότι για τέτιες δυλιες θα τιν πάθι απτον πατέρα, ο Ιβαν Μιχάιλοβιτς δε θα τον πενέςι κε δε θ'αρέςι ύτε κε τυ Βάςια.

Μα αφυ ι δυλια έγινε πια, φοβότανε κε να γιρίςι πίςω με τιν πικςίδα, παριγορίθικε με το ότι πρότα αφτος δεν ίχε το φτέκςιμο, δέφτερο, εκτός απτο ςκιλι κανένας άλος δεν τον ίδε κε τρίτο, τιν πικςίδα μπορύςε να τιν κρίπςι μακρια, κε καμια φορα αργότερα, το φθινόπορο ί το χιμόνα, οπόταν δε θάχι πια κανένα τςαντίρι, να πι, ότι τι βρίκε, κε να τιν αφίςι για τον εαφτό-τυ.

Νά τι ςκεφτόταν ο Πέτιας κε νά γιατι καθότανε μέςα στα χαμόδεντρα πιςο απτα περιβόλια κε δεν έβγενε ν' ανταμόςι το Βάςια, πυ με τόςι φύρκα τον γίρεβε απο νορις το πρωι.

7

Μα, κρίβοντας τιν πικςίδα κάτο απτι στέγι τις αποθίκις τον κςίλον, ο Πέτιας δεν έτρεκςε να γιρεπςι το Βάςια, αλα πίγε στον κίπο χ' εκι ςκέφτικε, πός να πι καλίτερα το πςέμα.

Γενικα ίτανε μάςτορις στα πςέματα, μα ςίμερα όλα πίγεναν ανάποδα, δε μπορύςε να ςοφιςτι κανένα πςέμα, πυ να μιάζι με αλίθια. Βέβεα, μπορύςε να διιγιθι, πος παραμόνεπςε το Σεριόζα δίχος επιτιχία κε να μιν πι τίποτα, ύτε για το τςαντίρι, ύτε για τιν πικςίδα.

Μα, εςθάνονταν, ότι δε θάχι ιπομονι να ςοπάςι για το τςαντίρι. Σα θα ςόπενε, ο Βάςιας μπορύςε να το μάθι με κάπιο τρόπο κε μόνος-τυ κε τότε θα περιφανεβότανε κε θάχανε τον καμπόςο: ,,Αιντε βρε, δεν κςέρις τίποτα! Πάντα εγο πρότος-πρότος όλα τα μαθένο . . .“.

Κι ο Πέτιας ςκέφτικε, ότι, αν δεν ίταν ι πικςίδα κι αφτο το αναθεματιζμένο το ςκιλι, τότε όλα θα πιγένανε πιο όμορφα κε καλίτερα. Τότε τυ ίρθε μια πολι απλι κε πολι καλι ςκέπςι. Ε, κι αν πάι στο Βάςια κε τυ διιγιθι για το τςαντίρι κε για τιν πικςίδα;

Τιν πικςίδα πραγματικα αφτος δεν τιν έκλεπςε. Σε όλα φτέι μόνο το ςκιλι. Θα πάρυνε μαζι με το Βάςια τιν πικςίδα κε θα τιν πάνε στο τςαντίρι να τι βάλυνε στι θέςι-τις. Μα το ςκιλι; Ε, κε τι μπορι να τυς κάνι το ςκιλι; Πρότα, μπορύνε να πάρυνε μαζί-τυς ένα κομάτι πςομι ι κανένα κόκαλο κε να το ρίκςυνε στο ςκιλι για να μι γαβγίζι. Δέφτερο, μπορύνε να πάρυνε μαζί-τυς κςίλα. Τρίτο, ι διό-τυς μαζι δε θα φοβιθύνε δα κε τόςο.

Ετςι κι αποφάςιςε να κάνι κε ίθελε να τρέκςι αμέςος στο Βάςια, μα τον φονάκςανε για να γεβματίςι, κε πίγε με μεγάλι όρεκςι, γιατι ίςτερα απο τόςες περιπέτιες πίναςε πολι.

Ιςτερα απτο φαγι πάλι δε μπόρεςε να πάι να ιδι το Βάςια. Ι μιτέρα-τυ πίγε να κςεπλίνι τα ρύχα κε τον έβαλε να φιλάι στο ςπίτι τι μικρι αδερφί-τυ τιν Ελενίτςα.

Σινίθος, όταν έφεβγε ι μιτέρα-τυ κε τον άφινε με τιν Ελενίτςα, αφτος τις έδινε λογιον-λογιον κυρέλια κε κςιλαράκια κε τον κερο, πυ αφτι έπεζε, ο ίδιος έβγενε ίςιχος όκςο, κ’ ερχότανε ςιμα στιν Ελενίτςα μόνο τότες, όταν έβλεπε απο μακρια τι μιτέρα-τυ για να δίκςι, ότι ίταν όλο τον κερο ςιμά-τις.

Μα σίμερα ι Ελενίτσα ίτανε λιγάκι άροστι κ'έκανε καπρίτσια. Κι όταν τις έδοσε ένα φτερο χίνας κε μια στρονκιλι πατάτα, σαν τόπι κε πίγε προς τιν πόρτα, ι Ελενίτσα έμπικσε τέτια φονι, πυ ι γιτόνισα, πυ περνύσε απο σιμα, κίτακσε στο παράθιρο κε φοβέρισε τον Πέτια με το δάχτιλό-τις νομίζοντας, ότι αφτος πίρακσε τιν αδερφί-τυ.

Ο Πέτιας αναστένακσε, κάθισε πλάι στιν Ελενίτσα πάνο στι χοντρι κυβέρτα, πυ ίταν απλομένι πάνο στο πάτομα κε με λιπιμένι φονι άρχισε να τις λέι έφθιμα τραγύδια.

Οταν επέστρεπσε ι μιτέρα-τυ, βράδιαζε πια, κ'επιτέλυς ο Πέτιας γλιτόνοντας, πετάχτικε όκσο αππιν πόρτα κι άρχισε να σφιρίζι, προσκαλόντας το Βάσια.

— Βρε σι! — φόνακσε δισαρεστιμένος ο Βάσιας, ακόμα απο μακρια. — Βρε, Πέτια! Πύ χάθικες όλι τι μέρα; Κε γιατι, Πέτια, όλι τι μέρα να σε γιρέβο κε να μι σε βρο;

Κε δίχος να περιμένι να τυ απαντίσι ο Πέτιας, γλίγορα-γλίγορα τυ ίπε όλα τα νέα τις ιμέρας. Κι ο Βάσιας ίχε πολα νέα.

Πρότο, ότι κοντα στι στάσι θα χτίσυν εργοστάσιο. Δέφτερο, μες στο δάσος ίνε ένα τσαντίρι, κε μέσα σ'αφτο το τσαντίρι ζύνε πολι καλι άνθροπι, με τυς οπίυς ο Βάσιας γνορίστικε πια. Τρίτο, ο πατέρας τυ Σεριόζα χτίπισε σίμερα το Σεριόζα, κ'ι φονές-τυ ακυόντανε σ'όλο το δρόμο.

Μα ύτε το εργοστάσιο, ύτε ο νεροφράχτις, ύτε κε το κσίλο, πυ έφαγε ο Σεριόζας αππον πατέρα-τυ δεν τυ κάνανε τόσι εντίποσι, όσο τυ φάνικε παράκσενο απο πύ ο Βάσιας έμαθε, ότι στο δάσος βρίσκετε τσαντίρι κε τυ ίπε πρότος γι' αφτο.

— Απο πυ κσέρις για το τσαντίρι; — ρότισε δισαρεστιμένος ο Πέτιας. — Εγο, αδερφάκι, ο ίδιος όλα πρότος τα κσέρο, σίμερα μυ σινέβικε μια ιστορία.

— Ιστορία, ιστορία, — τον διέκοπσε ο Βάσιας, — σαν τί ιστορία συ σινέβικε; Ι δικί-συ ιστορία δεν έχι τόσο ενδιαφέρο, σαν τι δικί-μυ. Οταν χάθικες, σε γίρεβα πολι κερο. Σε

γίρεβα εδο κ' εκι, παντυ σε γίρεβα. Βαρέθικα να σε γιρέβο. Εφαγα λιπον το μεσιμέρι κε πίγα στα χαμόδεντρα να κόπσο μια δίτσα. Ακσαφνα έρχετε πάνο-μυ ένας άνθροπος απσιλος, με μια τσάντα στο πλεβρο-τυ, σαν κ'εκίνι πυ έχυν ι κομαντίρι τυ Κόκινυ στρατυ. Τα ιποδίματά-τυ, σαν τυ κινιγυ, μα ύτε στρατιότις ίταν, ύτε κε κινιγος.

Με ίδε κε λέι. «Ελα εδο πεδάκι». Νομίζις πος φοβίθικα; Καθόλυ! Λιπον, τον πλισιάζο, με κίτακσε κε με ροτάι: «Εσι, πεδάκι-μυ, πσάρεβες σίμερα;» — «Οχι, — τυ λέο — δεν πσάρεβα. Αφτος ο βλάκας ο Πέτιας δεν ίρθε να με πάρι. Ιποσχέθικε να περάσι απτο σπίτι-μας, μα κάπυ χάθικε» — «Νε κ'εγο ο ίδιος βλέπο, ότι εσι δεν ίσε. Μίπος έχετε κανένα άλο πεδι λιγάκι πιο πσιλο απο σένα με κσανθοκόκινα μαλια;» — «Εχυμε, — τυ λέο, — μα αφτος δεν ίμ'εγο, ίνε ο Σεριόζας, πυ έκλεπσε τιν πετονιά-μας». — «Νε, νε — μυ λέι, — αφτος κοντα στο τσαντίρι-μας έρικσε στι λίμνι ένα δίχτι. Κε πύ κάθετε;» — «Πάμε, τυ απαντο, — θα σας δίκσο μπάρμπα, πυ κάθετε».

Πιγένυμε μαζι, κ'εγο σκέφτυμε: «Μα γιατι να τυ χριάστικε ο Σεριόζας; Καλίτερα θάτανε να χριαστι εμένα κε τον Πέτια».

Στο δρόμο, αφτος μυ τα διιγίθικε όλα. Στο τσαντίρι κάθοντε διο άνθροπι. Το τσαντίρι-τυς ίνε πιο πάνο απτυ Φίλκιν το ριάκι. Αφτι κ'ι διό-τυς ίνε τέτιι άνθροπι — γεολόγι. Κιτάζυνε τι γι, τις πέτρες, γιρέβυνε γλίνα κι όλο γράφυνε, πύ ίνε ι πέτρες, ι γλίνα κε πύ ο άμος. Λιπον, τυ λέο: «Πος το βλέπετε, αν έρθυμε μαζί-σας εγο κι'ο Πέτιας; Κ' εμις θα γιρέβυμε, εμις εδο όλα τα κσέρυμε. Πέρσι βρίκαμε μια τέτια κόκινι πέτρα, πολι παράκσενι, ολοκόκινι. Κε στυ Σεριόζα, — τυ λέο, — μπάρμπα, θάνε καλίτερο να μιν πάτε. Ο Σεριόζας ίνε κακος. Μόνο κσέρι να μαλόνι κε να κλέβι τις κσένες πετονιες». Φτάσαμε λιπον. Αφτος μπίκε στο σπίτι, κ'εγο έμινα απ' έκσο: Βλέπο, βγένι ι μιτέρα τυ Σεριόζα κε φονάζι: «Σεριόζα, Σεριόζα. Μίπος ίδες, εσι Βάσια, το Σεριόζα;» Κ' εγο τις απαντο: «Οχι, δεν τον ίδα. Τον ίδα, μα όχι τόρα». Ιστερα βγίκε ο άνθροπος, ο τεχνικος, εγο τον

σινόδεψα ος το δάσος, κι αφτος επέτρεψε να πιγένουμε ι διό-μας στο τσαντίρι-τυς.

Νά γίρισε ο Σεριόζας. Ο πατέρας-τυ τον ροτάι: «Τί πράμα πίρες μες' απτο τσαντίρι;» Κι ο Σεριόζας αρνιέτε. Μόνο πυ ο πατέρας-τυ, βέβεα, δεν τον πίστεψε, κε τον έστροσε στο ξίλο. Κι ο Σεριόζας πος έβαλε τα κλάματα! Ετσι κε τυ πρέπι. Αλίθια Πέτια;

Τον Πέτια όμος δεν τον εφχαριστίσανε καθόλυ αφτα τα λόγια. Το πρόσοπο τυ Πέτια ίτανε κατσυφιαζμένο κε λιπιμένο. Αμα έμαθε, ότι δίρανε το Σεριόζα για τιν πιξίδα, πυ έκλεψε, στενοχορέθικε πολι. Τόρα ίτανε πια αργα να διιγιθι στο Βάσια, πος έγινε ι δυλια. Κε, αφυ τ'όμαθε ξαφνικα, στεκότανε λιπιμένος, σαστιζμένος κε δεν ίξερε τί να πι πια κε πός να εξιγίσι στο Βάσια τιν απυσία-τυ.

Μα τον γλίτοσε ο ίδιος ο Βάσιας.

Ιπερίφανος για τιν ανακάλιψσί-τυ, θέλισε να φανι μεγαλόκαρδος. — Γιατί ίσε κατσυφιαζμένος; Συ κακοφάνικε, πυ δεν ίσυνα κε σι; Τότε δεν έπρεπε νάφεβγες, Πέτια. Μιά πυ σιμφονίσαμε, πάι να πι σιμφονίσαμε. Δεν πιράζι, λιπον, άβριο πιγένουμε μαζι, εγο τυς το ίπα, ότι θάρθο μαζι με το σίντροφόμυ τον Πέτια. Εσι φένετε πίγες στι θιά-συ; Κ' εγο κιτάζο ο Πέτιας λίπι, τ' ανκίστρια ίνε μέσα στιν αποθίκι. Σκέφτικα, λιπον, το δίχος άλο θα πίγε στις θιάς-τυ. Εχι ίσυνα;

Μα ο Πέτιας δεν τυ απάντισε.

Σόπασε, αναστέναξε κε ίστερα ρότισε, κιτάζοντας κάπυ παράμερα απτο Βάσια:

— Δε μυ λες, το Σεριόζα τον έδιρε ο πατέρας-τυ;

— Οπος φένετε πολι, αφυ ι φονες τυ Σεριόζα ακυόντανε στο δρόμο.

— Μίπος επιτρέπετε το δάρσιμο; — ίπε κατσυφιαζμένος ο Πέτιας. — Τόρα δεν ίνε τα παλια τα χρόνια να δέρνυνε. Κε σι όλο λες „έδιρε κε έδιρε“. Χάρικες! Αν σε χτιπύσε ο πατέρας-συ, θα χερόσυνα;

—Καλα, μα εμένα δε με χτίπισε, χτίπισε το Σεριόζα,— απάντισε ο Βάσιας, λιγάκι ταραγμένος απτα λόγια τυ Πέτια. — Κ' ίστερα δεν τον έδιρε άδικα, μα για τι δυλια

πῦχανε: γιατί μπίκε ςε κςένο τςαντίρι; Ι άνθροπι δυλέβανε κι αφτος τυς κλέβι τα εργαλία. Κε γιατί, Πέτια, ςίμερα φένεςε τόςο παράκςενος; Ολι τιν ιμέρα γίριζες κι όλο το βράδι θιμόνις.

— Εγο δε θιμόνο, — απάντιςε χαμιλόφονα ο Πέτιας. Μόνο ςτιν αρχι μυ πονύςε το δόντι κε τόρα αρχίζι να περνάι.

— Κε γλίγορα θα περάςι; — ρότιςε με ςιμπάθια ο Βάςιας.

— Γλίγορα. Εγο, Βάςια, θάνε καλίτερα να πάο ςτο ςπίτι να πλαγιάςο. Τότε θα ςταματίςι ο πόνος.

8

Τα πεδια γλίγορα γίνανε φίλι με τυς ανθρόπυς, πυ ζύςανε ςτο τςαντίρι.

Ιτανε διο. Μαζί-τυς ίχανε κ' ένα μαλιαρο δινατο ςκιλι, πυ το λέγανε «Πιςτος». Αφτος ο Πιςτος μ' εφχαρίςτιςι γνορίςτικε με το Βάςια, μα γάβγιςε θιμομένα άμα ίδε τον Πέτια. Κι ο Πέτιας, πυ ίκςερε γιατι θιμόνι το ςκιλι ενάντιά-τυς, κρίφτικε γλίγορα πίςο απτιν αψιλι ράχι τυ γεολόγυ, κε χερόταν, ότι ο Πιςτος μπορι μόνο να γαβγίζι, μα δε μπορι να πι εκίνο, πυ κςέρι.

Τόρα τα πεδια βριςκόνταν ολόκλιρες μέρες μέςα ςτο δάςος. Πςάχνανε μαζι με τυς γεολόγυς τις ακροποταμιες τις Τίχαγιας.

Πιγένανε ςτο βάλτο κι ακόμα πίγανε μια φορα ίςαμε τις μακρινες Γαλάζιες λίμνες, όπυ δεν πίγαν ακόμα καμια φορα μόνι-τυς, γιατι φοβόντανε.

Οταν τυς ροτύςανε ςτο ςπίτι, πύ πιγένυνε κε τί γιρέβυνε, απαντύςανε με περιφάνια:

— Γιρέβυμε γλίνα.

— Τόρα κςέρανε πια, ότι ι μια γλίνα διαφέρι απτιν άλι. Ιπάρχι γλίνα λιγνι, ιπάρχι παχια, τέτια, πυ όταν ίνε ιγρι, μπορις να τιν κόψεις με το μαχέρι φελι, όπος το πιχτο βύτιρο. Στο κάτο ρέμα τυ ποταμυ Τίχαγια ιπάρχι πολι αρει-

ρει κι ανακατομένι με άμο. Στις πιγες κοντα στις λίμνες, μπορι καγις να σιναντίσι γλίνα με αζβέστι, ίτε μεργελ κε πιο σιμα προς τι στάσι βρίσκοντε μεγάλα στρόματα απο κοκινο-ιπόκσανθι γλινόδικι όχρα.

Ολ' αφτα ίτανε πολι ενδιαφέροντα, προπάντον γιατι τα πεδια προτίτερα νόμιζαν, ότι όλι ι γλίνα ίνε όμια. Οταν έκανε κσερο κερο απτι γλίνα γινόντανε κσερι βόλι κι όταν έκανε ιγρασία ίτανε μια σινιθιζμένι πιχτι λάσπι, πυ κολνύσε. Μα τόρα κσέρανε πια, ότι ι γλίνα δεν ίνε απλος λάσπι, αλα πρότι ίλι, απ' όπυ θα βγάζυνε αλυμίνιο, κε βοιθύσανε πρόθιμα τυς γεολόγυς να βρύνε ανανκέα ίδι γλίνας, δίχνανε τα μπερδεμένα μονοπάτια κε τυς παραπόταμυς τυ ποταμυ Τίχαγια.

Δεν πέρασε πολις κερος, κε το τρένο άφισε στι στάσι τρία φορτιγα βαγόνια, κε κάπιι άγνοστι εργάτες αρχίσανε να ρίχνυνε πάνο στι γραμι κάσες, δοκάρια κε σανίδια.

Αφτι τι νίχτα τ' ανίσιχα πεδάκια δεν μπορύσανε πολι κερο να κιμιθύνε, εφχαριστιμένα για το ότι ι στάσι-τυς αρχινάι να ζι κενύργια ζοι, πυ δεν έμιαζε με τιν παλια.

Οστόσο ι κενύργια ζοι ερχότανε δίχος να βιάζετε κε τόσο. Ι εργάτες έχτισαν απο σανίδια μια παράνκα όπυ βάλανε τα εργαλία-τυς, άφισαν ένα φίλακα κε παρ' όλι τι μεγάλι πίκρα τον πεδιον, γίρισαν όλι ος τον τελεφτέο.

Μια φορα, το απόγεμα ο Πέτιας καθότανε σιμα στο τσαντίρι. Ο ανότερος γεολόγος ο Βασίλι Ιβάνοβιτς μπάλονε το κσεσκιζμένο μανίκι τυ πυκάμισύ-τυ κι ο άλος, εκίνος, έμιαζε με κομαντίρο τυ Κόκινυ στρατυ, — μετρύσε κάτι πάνο στο πλάνο μ' ένα διαβίτι.

Ο Βάσιας έλιπε. Το Βάσια τον αφίσανε στο σπίτι να φιτέβι ανκυράκια, κ' έδοσε το λόγο-τυ, ότι θάρθι αργότερα.

— Νά, κακο πυ πάθαμε, — ίπε ο απσιλος, παραμερίζοντας το πλάνο. — Δίχος πικσίδα ίνε σα νάσε δίχος χέρια. Υτε πλάνο μπορις να βγάλις, ύτε μπορις να προσανατολιστις

στο χάρτι. Τόρα περίμενε, πότε θα μας στίλυν άλι απτιν πόλι.

Αναπσε το τσιγάρο-τυ κε ρότισε τον Πέτια:

— Αφτος ο Σεριόζας πάντα ίνε τέτιος κατεργάρις;

— Πάντα, — απάντισε ο Πέτιας.

Κοκίνισε κε για να το κρίπσι έσκιπσε στο ζβιζμένο τζάκι, φισόντας τα κάρβυνα, πυ τα σκέπασε ι στάχτι.

— Πέτια! — τυ φόνακσε ο Βασίλιι Ιβάνοβιτς. — Με γιόμισες στάχτι. Τι το φισας το τζάκι;

— Νόμιζα...μπορι, το τσαγερο, — απάντισε αβέβεα ο Πέτιας.

— Τέτια ζέστι κι αφτος με το τσαγερο, — παρακσενέφτικε ο απσιλος, κε πάλι άρχισε το ίδιο. — Κε τί να τυ χριάζετε αφτι ι πικσίδα; Κε το κιριότερο ίνε πυ τ' αρνιέτε, λέι πος δεν τιν πίρε. Να τὔλεγες, Πέτια, σιντροφικα: „Δόστιν Σεριόζα. Αν φοβάσε να τιν πας ο ίδιος, δόστιν να τιν πάο εγο". Εμις ύτε θα θιμόσυμε κι ύτε θα παραπονεθύμε σε κανένα. Να τυ το πις Πέτια.

— Θα τυ πο, — απάντισε ο Πέτιας, γιρίζοντας το κεφάλι-τυ απτον απσιλο. Μα, όταν γίρισε το κεφάλι-τυ, το βλέμα-τυ έπεσε στα μάτια τυ Πιστυ. Ο Πιστος ίτανε κσαπλομένος, έβγαλε τι γλόσα-τυ κε, λαχανιάζοντας, κάρφοσε το βλέμα-τυ πάνο στον Πέτια σα να τὔλεγε: „Κε τί πσέματα, πυ λες αδερφάκι! Εσι δε θα πις τίποτα στο Σεριόζα".

— Μα αλίθια ίνε άραγε, ότι ο Σεριόζας έκλεπσε τιν πικσίδα; — ρότισε ο Βασίλι Ιβάνοβιτς, αφυ τέλιοσε το ράπσιμο κε κάρφοσε τι βελόνι στι φόδρα τυ καπέλυ-τυ.

— Μπορι κ' εμις ι ίδιι κάπυ να τι βάλαμε κε τυ κάκυ κατιγοράμε το πεδι.

— Δε θα κάνετε άσχιμα να πσάκσετε γλίγορα, — πρότινε ο Πέτιας — κ' εσις πσάκστε, κ' εμις με το Βάσια θα πσάκσυμε. Κε στο χορτάρι θα πσάκσυμε, κε παντυ.

— Τί να πσάκσυμε, — παρακσενέφτικε ο απσιλος. — Αφυ σας ζίτισα τιν πικσίδα κε σις, Βασίλιι Ιβάνοβιτς, ο ίδιος μυ ίπατε, ότι κσεχάσατε να τιν πάρετε απτο τσαντίρι. Τί να πσάχνυμε λιπον τόρα;

— Τόρα αρχίζι να μυ φένετε, ότι τιν πίρα μαζί-μυ.

Δε θιμάμε καλα, μα μυ φένετε, πος τιν πίρα μαζί-μυ, — κατεργάρικα χαμογελόντας, ίπε ο Βασίλιι Ιβάνοβιτς. — Θιμάστε όταν καθόμασταν πάνο στο νκρεμιζμένο δέντρο στιν άκρι τις Γαλάζιας λίμνις; Στο μεγάλο εκίνο δέντρο. Να μι μυ έπεσε εκι ι πικςίδα;

— Κάπος παράκςενο μυ φένετε, Βασίλι Ιβάνοβιτς, — ίπε ο απςιλος. — Μια μυ λέγατε πος δεν τιν πίρατε αππο τςαντίρι κε τόρα νάςυ...

— Δεν ίνε καθόλυ παράκςενο, — ανακατέφτικε ζοιρα στιν κυβέντα ο Πέτιας. — Μπορι νάγινε κ' έτςι. Μάλιςτα, πολι ςιχνα τιχένι: νομίζις, πος δεν πίρες ένα πράμα, μα βγένι, πος το πίρες. Κ' εμ ς με το Βάςια πάθαμε μια τέτια δυλια. Μια φορα πίγαμε να πςαρέπςυμε. Στο δρόμο ροτο: „Βάςια, μίπος κςέχαςες να πάρις μαζί-ςυ τα μικρα ανκίςτρια;“ — «Αχ, — μυ λέι, — κςέχαςα». Τρέκςαμε πίςο, γιρέπςανε-γιρέπςαμε μα πυ να τα βρύμε! Ιςτερα κίταχςα κε βλέπο τ' ανκίςτρια καρφομένα στο μανίκι-τυ. Κ' ίςτερα, μπάρμπα, λέτε, πος ίνε παράκςενο. Δεν ίνε καθόλυ παράκςενο.

Κι ο Βάςιας διιγίθικε ένα άλο περιςτατικο, πος ο αλίθορος Γενάδις γίμεβε ολάκερι μέρα το μπαλτά-τυ κι ο μπαλτας ίτανε πίςο απ' τι ςκύπα. Τάλεγε βεβεομένα, κι ο απςιλος αλιλοκιτάχτικε με το Βαςίλι Ιβάνοβιτζ.

— Χμ... Δε θα ίτανε άςχιμο να πάμε να πςάκςυμε. Κ' εςις, πεδια, θα κάνετε καλα κάπος να πςάχνετε κε μόνι-ςας.

— Θα πςάκςυμε, ίπε με προθιμία ο Πέτιας. — Αν ίνε εκι, εμις θα τι βρύμε. Δε θα κςεφίγι πυθενα. Εμις γλίγορα θα πςάκςυμε μια εδο μια εκι κε το δίχος άλο θα τι βρύμε.

Ιςτερ' απ' αφτιν τιν κυβέντα, δίχος να περιμένι το Βάςια, ο Πέτιας ςικόθικε κε, αφυ ίπε, ότι θιμίθικε κάπια χριαζύμενι δυλια, σποχερέτιςε κε κάπος πολι χαρύμενος, έτρεκςε προς το μονοπάτι, πιδόντας επιδέχςια πάνο απτυς βόλυς, πυ ίτανε ςκεπαςμένι με φίκια, πάνο αππα ριάκια κε τις μιρμινκοφολιες.

Φτάνοντας στο μονοπάτι, ίδε μια ομάδα απο χοριάτες τυ Αλιόςςινο, πυ επιςτρέφανε αππι ςτάςι.

Ι χοριάτες ίτανε κάπος ανίςιχι, πολι θιμομένι, κε βρί-

ζανε φοναχτα, χυνόντας τα χέρια-τυς κε διακόφτανε ο ένας τον άλο. Απο πίςο έρχονταν ο μπάρμπα Σεραφιμ. Το πρόςοπό-τυ ίτανε κατςυφιαζμένο, πιο κατςυφιαζμένο απο τότε, οπόταν έπεςε ι ςτέγι τις μάντρας κε ςκότοςε το γυρυνάκι κε τι χίνα-τυ.

Κι απτο πρόςοπο τυ μπάρμπα Σεραφιμ ο Πέτιας κατάλαβε, ότι έπαθε πάλι κάπιο κακο.

9

Μα το κακο δεν βρίκε μόνο το μπάρμπα Σεραφιμ. Το κακο βρίκε όλο το χοριο Αλιόςςινο κε το κιριότερο ίνε, πυ βρίκε το κολχοζ τυ Αλιόςςινυ.

Ο πρόεδρος τυ ςελςοβιετ, ο κιριότερος οργανοτις τυ κολχοζ—Εγορ Μιχάιλοφ, αφυ πίρε μαζί-τυ τρις χιλιάδες ρύβλια, πυ μαζέφτικαν απτυς χοριάτες για τις μετοχες τυ Τραχτοροτςεντρ, έφιγε δίχος να κςέρι κανις, πυ πίγε.

Στιν πόλι ο Εγορ Μιχάιλοφ έπρεπε να ίνε διο το πολι τρις μέρες. Ιςτερ' απο μια εβδομάδα τυ ςτίλανε τιλεγράφιμα, έπιτα ανιςιχίςανε κε τυ ςτίλανε δέφτερο, ίςτερα έςτιλαν επίτιδες κι άνθροπο, πυ γιρίζοντας ςίμερα απτιν πόλι ίπε ςτυς χοριάτες, ότι ο Εγορ ςτο Ραικολχοζςογιυζ δε φάνικε κε ςτιν τράπεζα χρίματα δεν έδοςε.

Ανιςιχία κε θόριβος ςτο Αλιόςςινο. Κάθε μέρα κε ςινέλεφςι. Ιρθε απτιν πόλι ο ανακριτις. Κι αν κε όλο το χοριο Αλιόςςινο πολι πριν απ' αφτο το περιςτατικο έλεγε, ότι ο Εγορ έχι ςτιν πόλι αραβονιαςτικια, αν κε ο ένας μετάδινε ςτον άλον πολες λεπτομέριες — πια ίνε κε τι λογις ίνε, μα τόρα φάνικε κάπος, ότι κανένας γι' αφτα δεν ίκςερε τίποτα. Απο κανένα δε μπορύςανε να μάθυνε: πιός ίδε αφτι τιν αραβονιαςτικια τυ Εγορ κε γενικα απο πύ μάθανε, ότι αφτι πραγματικα ιπάρχι;

Επιδι ίτανε μπερδεμένες ι δυλιες, κανένας απτα μέλι τυ ςελςοβιετ δεν ίθελε ν' αντικαταςτίςι τον πρόεδρο.

Απτο ραγιον ςτίλανε νέο άνθροπο, μα ι χοριάτες τυ

Αλιόσινο τυ φερθίκανε κρία. Αρχισαν ι κυβέντες, ότι νά, κε Ο Εγορ, μαθες, ίρθε απτο ραγιον, μα ι τρις χιλιάδες τον χορικον έγιναν άφαντες.

Κι ανάμεσα ς' αφτα τα γεγονότα, άρχισε να χαλνάι, το μόλις οργανομένο κολχοζ, πυ απόμινε δίχος αρχιγο, κε το κιριότερο, πυ δεν ίχε ακόμα καθόλυ διναμόσι.

Στιν αρχι έδοσε ένας έτισι να φίγι, ίστερα άλος, ίστερα αρχίσανε να φέβγυνε απτο κολχοζ απο δέκα-δέκα δίχος να δίνυν ετίσις, πόσο μάλον, πυ άρχισε ι σπορα κι ο καθένας ρίχτικε στο κομάτι τις γίς-τυ. Μόνο δεκαπέντε νικοκιρια, παρ' όλο πυ τυς πλάκοσε το κακο, κρατιόντανε κε δεν θέλανε να φίγυνε.

Ανάμεσα ς' αφτα ίτανε κε το νικοκιριο τυ μπάρμπα-Σεραφίμ. Αφτος γενικα ίτανε ένας χοριάτις, φοβιζμένος απτ' ατιχίματα κε τις σιμφορες. Ι γίτονες δεν μπορύσανε να καταλάβυνε τιν πιζματάρικι επιμονί-τυ, οπόταν περισότερο απο πάντα κατσυφιαζμένος, τριγιρνύσε τα χοριάτικα σπίτια κ' έλεγε όλο ένα πράμα: ότι πρέπι να κρατιθύνε, ότι, αν τόρα βγύνε απτο κολχοζ, τότες δε θάχυνε πια πύ να πάνε, θα τυς μίνι μόνο ν' αφίσυνε τι γι κε να φίγυν, όπυ τίχι, γιατι ι προτινι ζοι, δεν ίτανε ζοι.

Τον ιποστίριζαν ι αδερφι Σεμάκοφ, χοριάτες με μεγάλες ικογένιες, παλιι σίντροφι απτο παρτιζάνικο απόσπαζμα, πυ τυς δίρανε τιν ίδια μέρα μαζι με το μπάρμπα-Σεραφιμ ι στρατιότες τυ σινταγματάρχι Μαρτσινόβσκι. Τον ιποστίριζε κε το μέλος τυ σελσοβιετ, ο Ιγόσκιν, ένας νέος χοριάτις, πυ εδο κε λίγο ίχε χορίσι απτον πατέρα-τυ. Κε τέλος, ανέλπιστα πίγε με το μέρος τυ κολχοζ ο Πάβελ Ματβέεβιτς, πυ τόρα, όταν άρχισαν να φέβγυν απτο κολχοζ, σα να το έκανε για πίζμα, έδοσε έτισι να μπι στο κολχοζ.

Ετσι μαζεφτίκανε δεκαπέντε νικοκιρια. Κι αφτι βγίκανε στον κάμπο να σπίρυν όχι κε τόσο έφθιμα, μα με πίζμα να κάνυν κίνο πυ αποφασίσανε, να τραβίξυνε το δρόμο, πυ αρχίσανε.

Αφτα τα γεγονότα κάνανε τον Πέτια κε το Βάσια να λιζμονίσυνε για κάμποσες μέρες το τσαντίρι. Τρέχανε στο Αλιόσινο. Κι αφτι αγαναχτύσανε για τον Εγορ, θαβμάζανε

για την επιμονι του ίσιχο μπάρμπα-Σεραφιμ κε λιπύντανε πολι τον Ιβαν Μιχάιλοβιτς.

— Τιχένι κ' έτσι πεδάκια-μυ. Αλάζυν ι άνθροπι,— ίπε ο Ιβαν Μιχάιλοβιτς, ρυφόντας το τιλιγμένο με χαρτι τις εφιμερίδας τσιγάρο, πυ κάπνιζε πολι.—Τιχένι... αλάζυνε. Μα μόνο πιος μπορύσε νάλεγε, ότι ο Εγορ θ' αλάκσι; Ιταν άνθροπος σταθερος.

Θιμάμε κάπιο βράδι... ίρθαμε σε μια μικρι στάσι, τα κλιδια χαλαζμένα, πίσο ι γραμες χαλαζμένες κε το γιοφίρι καμένο. Στι στάσι ύτε πσιχι, ολόγιρα δάσος. Μπροστά μας κάπυ ίτανε το μέτοπο κι απτα πλάγια μέτοπο, κε ολόγιράμας σιμορίες. Κε φενόντανε, ότι δεν έχυνε κε δε θάχυν άχρι αφτα τα μέτοπα κ' ι σιμορίες.

Ο Ιβαν Μιχάιλοβιτς σόπασε κε κίτακσε αφιριμένα απτο παράθιρο, εκι όπυ στο κοκινοπο ιλιοβασίλεμα αγάλια κε επίμονα περνύσανε βαρια μάβρα σίνεφα.

Το τσιγάρο έβγαζε καπνο, πυ αγάλια-αγάλια κσετιλίγοντάν κε τραβύσε προς τα πάνο, προς τον τίχο, όπυ κρεμότανε μια κσεθοριαζμένι φοτογραφία παλιυ θοραχιζμένυ τρένυ.

— Μπάρμπα Ιβαν — τυ φόναχσε ο Πέτιας.

— Τί θέλις;

— Οστε: „Ολόγιρα σιμορίες κι αφτα τα μέτοπα κ' ι σιμορίες δεν έχυνε κι ύτε θάχυνε άχρι“, — κατα λέκσι το επανάλαβε ο Πέτιας.

— Νε... κ' ι στάσι μες' στο δάσος. Ισιχία. Ανικσι. Τα πυλια κελαιδύνε. Βγίκαμε με τον Εγόρκα λερομένι, λαδομένι, ιδρομένι. Καθίσαμε στο χορτάρι. Τί να κάνυμε;

Ο Εγορ λιπον μυ λέι: «Μπάρμπα Ιβαν, μπροστά μας ι σιμαφόρι ίνε χαλαζμένι, πίσο-μας το γιοφίρι καμένο. Κι όλο πιγενοερχόμαστε εδο κε τρία μερόνιχτα, μέσα σ' αφτα τα δάσι, πυ ίνε γεμάτα απο σιμορίες. Κι απο μπροστα μέτοπο, κι απτα πλάγια μέτοπα. Μα όπος κε νάνε, νικιτες θα βγύμε εμις κι όχι κανένας άλος». — «Βέβεα — τυ λέγο — εμις. Γι' αφτο κανις δεν αμφιβάλι. Μα ίνε ζίτιμα, αν

το θοραχιζμένο με το προσοπικό-τυ χσεφίγι απ' αφτι τιν παγίδα». Κι αφτος μ' απαντάι. «Ε, κι ας μιν χσεφίγυμε. Τι με τύτο; Θα χαθι το 16-το μας. Στις γραμες θ' απομίνυνε το 28-ο κε το 39-ο. Αφτα θα τελιόσυνε τι δυλια».

Εσπασε ένα κλαδάκι απτιν κόνινι αγριοτριανταφιλια, το μίρισε κε τόμπικσε στι θελια τις μπλύζας-τυ. Χαμογέλασε — σα να μιν ίνε ότε να ίτανε πιο εφτιχις άνθροπος απ' αφτόνα στον κόζμο, — πίρε το κλιδι κε το λαδερο κε χόθικε κάτο απτιν ατμομιχανι.

Ο Ιδαν Μιχàιλοδιτς πàλι σόπασε κι ο Πέτιας με το Βάσια έτσι κε δε μπορέσανε να μάθυνε, πός χσέφιγε το θοραχιζμένο απτιν παγίδα, γιατι ο Ιβαν Μιχάιλοβιτς γλίγορα μπίκε στι γιτονικι κάμαρα.

— Μα τί θ' απογίνυνε τα μικρα τυ Εγορ; — λιγάκι αργότερα ρότισε ο γέρος πίσο απτο διάφραγμα. — Αφτος έχι διο πεδάκια.

— Διο, Ιβαν Μιχàιλοβιτς. Τον Πάσσκα κε τι Μάσσκα. Μίνανε με τι γιαγιά-τυς, πύνε γρια. Κάθετε πάνο στον πέτσκο — βρίζι· κατεβένι, πάλι βρίζι. Κ' έτσι όλι τιν ιμέρα — ί βρίζι, ί κάνι τιν προσεφχί-τις.

Πρέπι να πàμε να τα δύμε. Πρέπι κάτι να σκεφτύμε. Οπος κε νάνε, λιπύμε τα πεδάκια, — ίπε ο Ιδαν Μιχάιλοβιτς. Κι ακυότανε, πος ρυφύσε πìσο απτο διάφραγμα το καπνιàρικο τσιγάρο-τυ, πυ έκανε απο μαχόρκα.

Το πρωι ο Βάσιας με τον Ιβαν Μιχάιλοβιτς πìγανε στο Αλιόσσινο. Προσκαλέσανε μαζί-τυς κε τον Πέτια, μα αφτος αρνίθικε, ίπε, πος δεν έχι κερο.

Ο Βάσιας παρακσενέφτικε: γιατι àκσαφνα ο Πέτιας δεν έχι κερο. Μα ο Πέτιας δίχος να περιμένι να τον ροτίσυνε, αμέσος έκριπσε στο παράθιρο το κσανθο ζγυρο κεφάλι-τυ.

Στο Αλιόσσινο πίγανε στο νέο πρόεδρο, μα δεν τον βρίκανε. Ιχε πάι στο λιβάδι πέρα απτο ποτάμι.

Γι'αφτο το λιβάδι τόρα γινότανε λισαζμένος αγόνας. Πριν αφτο το λιβάδι ίτανε μιραζμένο ανάμεσα σε κάμποσα νικοκιρια κε το μεγαλίτερο κομάτι ίτανε τυ μιλονα Πετύνιν. Ιστερα, όταν οργανόσανε το κολχοζ, ο Εγορ Μιχάιλοφ κατà-

φερε να δόςυν ολόκλιρο το λιβάδι ςτο κολχοζ. Τόρα πυ χάλαςε το κολχοζ, ι προτινι νικοκίριδες τυ λιβαδιυ απετύςανε να πάρι ο καθένας το προτινο κομάτι τυ κε λέγανε, ότι ίςτερα, αφυ κλεφτίκανε τα κινοτικα χρίματα, το ραγιον δε θα δόςι ςτο κολχοζ τι χορτοθεριςτικι μιχανι, πυ τυς ιποςχέθικε, κ'έτςι δε θα μπορέςυνε να θερίςυνε το χορτάρι.

Μα τα δεκαπέντε νικοκιρια, πυ απομίνανε ςτο κολχοζ, δε θέλανε με κανένα τρόπο να κοματιάςυνε το λιβάδι κε, το κιριότερο, δε θέλανε να δόςυνε ςτον Πετύνιν το προτινο κομάτι-τυ. Ο πρόεδρος ιποςτίριζε το κολχοζ, μα πολι απτυς χοριάτες, αγαναχτιζμένι απτα τελεφτέα γεγονότα, ιποςτιρίκςανε τον Πετύνιν.

Ο Πετύνιν περπατύςε ίςιχος, απόδιχνε, ότι το δίκιο ίνε με το μέρος-τυ κι ότι κε ςτι Μόςχα ακόμα, να πάι, θα πετίχι ςτο ςκοπό τυ.

Ο μπάρμπα Σεραφιμ κι ο νέος Ιγόςςκιν καθόντανε ςτο γραφίο τυ κολχοζ κε γράφανε ένα χαρτι.

— Γράφυμε! — θιμομένος ίπε ο μπάρμπα Σεραφιμ, χερετόντας τον Ιβαν Μιχαίλοβιτς. — Εκίνι ςτίλανε ςτο ραγιον το χαρτί-τυς κε μις θα ςτίλυμε το δικό-μας. Για διάβαςε, Ιγόςςκιν, αν το γράψαμε καλα. Αφτος ίνε κςένος κι απ' όκςο βλέπι καλίτερα».

Οςπυ να το διαβάςι ο Ιγόςςκιν κι όςπυ να το ςιζιτίςυνε, ο Βάςιας έτρεκςε ςτο δρόμο κι αντάμοςε εκι το Φέντια Γάλκιν, με κίνο το βλογιάρικο πεδάκι, πυ ίχε μαλόςι εδο κε λιγο κερο με τον κοκινομάλι, γιατι τον περίπεζε: «Φέντια κολχοζ — βλάκας κυτος».

Ο Φέντιας διιγίθικε ςτο Βάςια πολα ενδιαφέροντα πράματα. Τυ διιγίθικε, ότι εδο κε λίγο κερο κάικε το μπάνιο τυ Σιμεον Ζαγρέμπιν κι ότι ο Σιμεον ορκιζότανε, πος βάλανε φοτια. Κι απ'αφτο το μπάνιο λίγο έλιπςε να περάςι ι φοτια ςτο κολχόζικο αμπάρι, όπυ βριςκότανε το τρίερ κι ο καθαριζμένος ςπόρος.

Ακόμα τυ διιγίθικε, ότι το κολχοζ βάζι τόρα τι νίχτα δικύς-τυ φίλακες με τι ςιρα. Κι ότι ο πατέρας τυ Φέντια, όταν άργιςε να γιρίςι απτι ςτάςι, ο ίδιος ο Φέντιας έκανε το

φίλακα κε ίρθε κε τον αντικατάστιςε ι μάνα-τυ, πυ πίρε τον κόπανο κε πίγε να φιλάκςι.

— Ολα τ'άκανε ο Εγορ, — τέλιοςε ο Φέντιας. — Αφτος φτέι, μα βρίζυν όλυς-μας: „Εςις όλι-ςας ίςτε μαςτόρι στο να πέρνετε τα κςένα πράματα“.

— Μα αφτος πριν ίταν ίροας, — ίπε ο Βάςιας.

— Οχι μόνο πριν, μα πάντα ίταν ςαν ίροας.

— Ι χοριάτες-μας ος τόρα ακόμα δεν μπορύνε να καταλάβυνε, γιατι αφτος χάλαςε. Ετςι όταν τον κίταζες, ςυ φενότανε, πος δεν ίτανε τίποτε, μα ςαν καταπιανότανε με καμια δυλια, τα μάτια-τυ αςτράφτανε. Τ'άλεγε τςεκυράτα. Αμέςος κανόνιςε τιν ιπόθεςι τυ λιβαδιυ. Θα θερίζυμε, λέι, όλι μαζι κε το φθινόπορο θα ςπίρυμε πάλι μαζι.

— Μα γιατί έκανε τέτια άςχιμι δυλια; — ρότιςε ο Βάςιας. — Ιτε ο κόζμος λέι, ότι τ'όκανε για τιν αγάπι.

— Για τιν αγάπι παντρέβοντε κε δεν κλέβυνε χρίματα. — Αν όλι ι άνθροπι για τιν αγάπι κλέβανε χρίματα, τότε τί θα γινότανε; Οχι, αφτο δεν έγινε απο αγάπι, μα δεν κςέρο απο τί... Υτε εγο το κςέρο, ύτε κε κανένας άλος. Νά, έχυμε τον κυτςο τον Σίντορ ίνε γέρος πια. Αφτος λιπον, άμα πις τίποτα για τον Εγορ, ύτε καν θέλι να ς'ακύςι: „δεν ίνε καθόλυ, λέι, έτςι το πράμα“. Δε ς'ακύι κι αμέςος τραβιέτε στιν πάντα, κι όλο κάτι μυρμυρίζι, μυρμυρίζι κε τα δάκριά-τυ ολοένα κε τρέχυνε. Τέτιος αγαθος γέρος. Αφτος πριν δύλεβε ςτον μελιςόνα τυ Δανιλ Εγόροβιτς, πυ τον έβγαλε απτιν δυλια για κάπια ετία κι ο Εγορ τον ιπεραςπίςτιχε.

— Φέντια, — ρότιςε ο Βάςιας, — γιατί δε φένετε ο Ερμολάι; Μίπος δε θα φιλάκςι φέτος το μπαχτςε τυ Δανιλ Εγόροβιτς;

— Θα τον φιλάκςι. Χτες τον ίδα, έρχονταν απτο δάςος. Ιτανε μεθιζμένος. Αφτος πάντα ίνε έτςι. Ολο πίνι, όςπυ να οριμάςυνε τα μίλα. Κι άμα έρθι ο κερός-τυ, τότε ο Δανιλ Εγόροβιτς δεν τυ δίνι πια λεφτα να πάρι βότκα για να φιλάγι το μπαχτςε καλίτερα. Θιμάςε, Βάςια, όταν ςυ τις έβρεκςε με τις τςυκνίδες;

— Θιμάμε, θιμάμε, — γλίγορα-γλίγορα απάντιςε ο Βά-

σιας, προσπαθόντας να χσεχάσι αφτες τις δισάρεστες αναμνίσις. Φέντια, γιατι ο Ερμολάι δεν πιγένι να δυλέπςι σαν εργάτις, δεν οργόνι τι γι; Για διες τι γέρος, πυ ίνε.

— Δεν χσέρο, — απάντισε ο Φέντιας. — Ακυσα, ότι πριν απο πολι κερο κάποτες ο Ερμολάι λιποτάχτισε απτυς κόκινυς. Ιστερα κάθισε κε κάμποσο κερο στι φιλακι. Κι απο τότες αφτος ίνε πάντα τέτιος. Πότε φέβγι για κάμποσο απτο Αλιόσσινο, κε πότε κσαναγιρίζι. Εγο, Βάσια, δεν αγαπο τον Ερμολάι. Ινε καλος μόνο για τα σκιλια κι αφτο σαν ίνε μεθιζμένος.

Τα πεδάκια μιλύσανε πολι όρα. Κι ο Βάσιας διιγίθικε στο Φέντια για τις δυλιες, πυ γίνοντε κοντα στι στάσι. Διιγίθικε για το τσαντίρι, για το εργοστάσιο, για το Σεριόζα, για τιν πικσίδα.

— Ελάτε κε σις σ'εμας, — πρότινε ο Βάσιας. — Εμις ερχόμαστε σ'εσας, ελάτε κ'εσις σ'εμας. Κ' εσι κι ο Κόλιας ο Ζιπυνοφ, κι ακόμα κανένας άλος. Φέντια, εσι κσέρις να διαβάζις;

— Λιγάκι.

— Κ'εμις με τον Πέτια πάλι λιγάκι.

— Δεν έχι σκολιο. Οταν ίταν ο Εγορ, αφτος κόπιαζε πολι νάχυμε σκολιο. Μα τόρα δεν κσέρο, τι θ'απογίνι. Κάκιοσαν ι χοριάτες κε δεν τυς νιάζι για το σκολιο.

— Θ'αρχίσι το χτίσιμο τυ εργοστασίυ κε τότες θα χτίσυνε κε σκολιο, — τον παριγόρισε ο Βάσιας. — Μπορι ν'απομίνυνε κάτι σανίδια, δοκάρια, καρφια. Πολα πράματα, λες, χριάζοντε για να χτίσυνε σκολιο! Θα παρακαλέσυμε τυς εργάτες, αφτι θα το χτίσυνε. Κι ακόμα κε μις θα τυς βοιθάμε. Ελάτε σ'εμας, κ'εσι Φέντια, κι ο Κόλιας κι ο Αλιόσσκας. Να μαζεφτύμε κε να το σκεφτύμε.

— Καλα, — σιμφόνισε ο Φέντιας. — Αμα τελιόσυμε τις δυλιές-μας με τις πατάτες, αμέσος θα ρθύμε.

Ο Βάσιας επέστρεψε στο γραφίο τις διίκισις τυ κολχοζιυ, μα δεν πρόλαβε τον Ιβαν Μιχάιλοβιτς. Ιβρε τον Ιβαν Μιχάιλοβιτς στιν ίζμπα τυ Εγορ, κοντα στον Πάσσκα κε τι Μάσσκα. Ο Πάσσκας κ'ι Μάσσκα μαςύσανε τα μπισκότα, πυ

τυς φέρανε, κε σιμπλιρόνοντας ο ένας τον άλο, διγύντανε μ'εμπιστοσίνι στο γέρο για τι ζοί-τυς κε για τι θιμόδικι γιαγιά-τυς.

10

— Αιντε, ο! Οπ, οπ! Ομορφι ίν' ι ζοί! Ο ίλιος λάμπι οπ! τι ορέα! Τα ριάκια κελαρίζυνε. Τα πυλια κελαιδύνε. Αιντε, το ιπικο!

Ετςι έτρεχε πιδιχτα προς τις μακρινες όχτες τις Γαλάζιας λίμνις, ο τολμιρος κε χαρύμενος «καβαλάρις» Πέτιας. Στο δεκςι χέρι-τυ βαςτύςε βίτςα, πυ τυ αντικαταςτύςε μια το βύρδυλα κε μια το κοφτερο ςπαθι, ςτο αριςτερό-τυ χέρι βαςτύςε το καπέλο-τυ, όπυ ίχε κριμένι τιν πικςίδα, πυ άβριο το δίχος άλο θα τι βρύνε με το Βάςια στο νκρεμιζμένο κίνο δέντρο, όπυ αναπαβότανε κάποτες ο αφιριμένος Βαςίλις Ιβάνοβιτς.

— Αιντε, ο! Οπ, οπ! Ομορφι ίν' ι ζοί! Βαςίλι Ιβάνοβιτς, ίνε καλα! Το τζαντίρι καλο! Το εργοςτάςιο καλο! Ολα ίνε καλα!

Στοπ!

Κι ο Πέτιας, πυ ίταν ο ίδιος άλογο μαζι κε καβαλάρις, μ'όλι-τυ τι φόρα ξαπλόθικε στο χορτάρι, μπερδέβοντας το πόδι-τυ ςε κάπια ρίζα, πυ έβγενε πάνο ςτι γι.

— Υ, διάολε, ςκοντάφτις, — έβριςε ο Πέτιας καβαλάρις τον Πέτια άλογο. — Να ςυ στράπςο μια κε τότες θα δύμε, πός ςκοντάφτις.

Σικόθικε, ςκύπιςε το χέρι-τυ, πυ λαςπόθικε κε κίτακςε ολόγιρά-τυ.

Το δάςος ίτανε πικνο κε με αψιλα δέντρα. Ι τεράςτιες, ίςιχες γέρικες σιμίδες έλαμπαν απο πάνο με τι ζοιρι κε φρέςκια πραςινάδα-τυς. Απο κάτο ίτανε δροςερα κε ςκοτινα. Ι αγριομέλιςες με το μονότονο ζυζύνιςμά-τυς πετύςαν ολόγιρα απο ένα ςαπιςμένο κορμο δέντρυ, πυ τον ςκεπάζανε βλαςτά-

ρια χερχίδας. Μίριζε μανιτάρια, μυχλιαζμένα φίλα κε ιγρασία απτον κοντινο βάλτο.

— Αιντε, οι!—θιμομένα φόναχσε ο Πέτιας καβαλάρις στον Πέτια-άλογο.—Οχι απ' εδο!

Κε, τραβόντας το αριςτερο χαλινάρι, έτρεχσε προς τιν ανιφορια.

„Καλι ίν' ι ζοι, — ςκεφτότανε τρέχοντας ο τυλμιρος καβαλάρις Πέτιας. — Κε τόρα ίνε καλα. Μα ςα μεγαλόςο, θάνε ακόμα καλίτερα. Σα μεγαλόςο, θα κάτςο πάνο ς'αλιθινο άλογο κι ας τρέχι μ' ορμι. Σαν μεγαλόςο, θα κάτςο ςτ'αεροπλάνο, κι ας πετάι. Σα μεγαλόςο, θα πιάςο δυλια ςτι μιχανι κι ας βυίζι. Θα ταχςιδέπςο ς' όλες τις μακρινες χόρες. Στον πόλεμο θα γίνο πρότος κομαντίρος. Στον αγέρα θα γίνο πρότος αεροπόρος. Στι μιχανι, πρότος μιχανικος. Αιντε, οι! Οπ, οπ! Στοπ!"

Κάτο απτα πόδια-τυ λαμποκοπύςε το ςτενο κε ιγρο λιβάδι, με τα ζοιρα κίτρινα λυλυδάκια-τυ. Ο ςαςτιζμένος Πέτιας θιμίθικε, ότι κανένα τέτιο λιβάδι δεν έπρεπε να τίχι ςτο δρόμο-τυ κε ότι, όπος φένετε, το καταραμένο άλογό-τυ τον έφερε πάλι εκι, όπυ δεν έπρεπε να τον φέρι.

Πέραςε ολόγιρα ςτο βάλτο κε ανίςιχος, πίγε με βίμα, προςεχτικα, καλοκιτάζοντας κε φροντίζοντας να μαντέπςι, ςε πιο μέρος έπεςε.

Μα, όςο πίγενε παραπέρα, τόςο κε καλίτερα τ'όνιοθε, ότι έχαςε το δρόμο. Κε γι'αφτο ςε κάθε-τυ βίμα ι ζοι άρχιςε να τυ φένετε όλο κε πιο λιπιτερι κε βαρια.

Αφυ τριγίριςε ακόμα λιγάκι, ςταμάτιςε, ολότελα δίχος να κςέρι πυ να πάι, μα εδο θιμίθικε, ότι ι ναφτικι κε ι περιιγιτες με τι βοίθια τις πιχςίδας πάντα βρίςκυνε το ςοστότυς δρόμο. Εβγαλε απτο καπέλο-τυ τιν πιχςίδα, πάτιςε ςτο πλάι το κυμπι, κ' ι λεφτερομένι βελόνα με τι μαβριζμένι άκρι-τις έδιχςε προς το μέρος, όπυ ο Πέτιας δεν ίχε καθόλυ ςκοπο να πάι. Τίναχςε τιν πιχςίδα, μα ι βελόνα επίμονα έδιχνε πάλι τιν ίδια κατέφθινςι.

Τότε ο Πέτιας τράβιχςε μπροςτα με τι ςκέπςι, ότι ι πιχςίδα κςέρι καλίτερα, μα γλίγορα χόθικε μέςα ςε κάτι

πικνα χαμόδεντρα, απ' όπυ, δεν μπορύσε να γλιτόσι δίχος να σκίσι το πυκάμισό-τυ.

Πίγε γίρο κε πάλι κίτακσε τιν πικσίδα.

Μα όσο κε να γιρνύσε, ι βελόνα με μεγάλι επιμονι τον έσπροχνε ί στο βάλτο, ί στα πίκνα χαμόδεντρα, ί κάπυ αλυ, σε κανένα δισκολοπέραστο τόπο.

Τότες, θιμομένος κε φοβιζμένος, ο Πέτιας έχοσε τιν πικσίδα στο καπέλο-τυ κε τράβιχσε μπρος, όπυ έβλεπε το μάτι-τυ, κ' ιποπτεβότανε πολι, ότι όλι ι ναφτικι κε ι περιγιτες θα χανόντανε προ πολυ, αν ακολυθύσανε πάντα το δρόμο, πυ τυς δίχνι ι μαβριζμένι άκρι τις βελόνας.

Περπατύσε πολι όρα κε σκεφτότανε να καταφίγι στο τελεφτέο μέσο, διλαδι να κλάψι φοναχτα, μα εκίνι τι στιγμι μέσα απτα δέντρα ίδε τον ίλιο, πυ κατέβενε να βασιλέψι κ' ίτανε πια χαμιλα.

Κι άκσαφνα, σα να τυ φάνικε, πος όλο το δάσος τυ ίτανε πολι γνοστο. Αφτο φένετε έγινε έτσι γιατι θιμίθικε, πος στο φόντο τυ ίλιυ, πυ κατέβενε να βασιλέψι, φενότανε πάντα ζοιρα ο σταβρος κι ο θόλος τις εκλισιας τυ Αλιόσσινυ.

Τόρα κατάλαβε, ότι το Αλιόσσινο δε βρίσκετε στ' αριστεράτυ, όπος σκεφτότανε, μα στα δεκσιά-τυ, κε ότι ι Γαλάζια λίμνι δεν ίνε πια μπροστά-τυ, μα πίσο-τυ.

Κε μόλις έγινε αφτο, το δάσος τυ φάνικε γνοστο, όλα τα μπερδεμένα λιβάδια, ι βάλτι κε τα χαντάκια σταθερα κε με ιπακοι μπίκανε το καθένα στον τόπο-τυ.

Σε λιγάκι το μάντεψε, πυ βρίσκετε. Ιτανε κάμποσο μακρια απτι στάσι, μα όχι κε τόσο μακρια απτο μονοπάτι, πυ πίγενε απτο Αλιόσσινο στι στάσι.

Πίρε θάρος, πίδισε πάνο στο κσίλο, πυ το φανταζότανε για άλογο κι άκσαφνα σόπασε κε τέντοσε τ' αφτιά-τυ.

Απο πολι κοντα άκυσε ένα τραγύδι. Το τραγύδι αφτο ίτανε παράκσενο ιπόκοφο κε βαρι. Δεν τυ άρεσε τυ Πέτια αφτο το τραγύδι. Κι ο Πέτιας σύφροσε, κιτάζοντας ολόγιράτυ κε περιμένοντας τιν κατάλιλι στιγμι για να χτιπίσι με τα σπιρύνια τ'άλογό-τυ για να φίγι πιο γλίγορα απτο σχο-

τάδι, απτο κατςυφιαζμένο δάςος, απτο παράκςενο τραγούδι ςτο γνοςτο μονοπάτι, για τι ςτάςι, για το ςπίτι.

11

Ο Ιβαν Μιχάιλοβιτς κ ο Βάςιας, πυ γιρίζανε πίςο απτο Αλιόςςινο, πριν φτάςυνε ςτι ςτάςι, ακύςανε θόριβο κε κρότο, αφυ βγίκαν απτο κίλομα, ίδαν, ότι ο δρόμος, πυ τέλιονε ςε κίνο το μέρος, ίτανε γεμάτος απο φορτιγα βαγόνια κε πλατφόρμες. Λίγο παρέκι κςαπλόθικε ολόκλιρος ςινικιζμος απο νκρίζα τςαντίρια. Ανάβανε φοτιες, ι κινιτι κυζίνα έβγαζε καπνο, πάνο ςτις φοτιες το φαι κόχλαζε ςτα καζάνια. Χλιμιντρίζανε τ' άλογα. Πιγενοερχόντανε ι εργάτες, πετόντας τα δοκάρια, τα ςανίδια, τις κάςες κε κατεβάζανε απτις πλατφόρμες κάρα, φάλαρα κε ςακια.

Ιςτερα αφυ ανακατέφτικε ανάμεςα ςτυς εργάτες κε κίταχςε τ' άλογα, τα βαγόνια κε τα τςαντίρια κι ακόμα κε τι φοτια τις κινιτις κυζίνας, ο Βάςιας έτρεχςε να βρι τον Πέτια, για να τον ροτίςι πότε ίρθαν ι εργάτες, πος έγινε αφτο κε γιατι. Ο Σεριόζας ςτριφογιρίζι κοντα ςτα τςαντίρια, κυβαλόντας χαμόκλαδα γιά τις φοτιες κε κανένας ύτε τον διόχνι, ύτε τον μαλόνι.

Μα ι μιτέρα τυ Πέτια, πυ τιν έτιχε ςτο δρόμο-τυ απάντιςε με θιμο, ότι «αφτο το ίδολο» ακόμα απτο μεςιμέρι κάπυ χάθικε κε ύτε ίρθε ςτο ςπίτι να φάι.

Αφτο πια τυ φάνικε παράκςενο κε έκανε το Βάςια να θιμόςι.

„Τί γίνετε ο Πέτιας; — ςκεφτότανε. — Τιν περαζμένι φορα κάπυ χάθικε, ςίμερα πάλι τα ίδια. Τί κατεργάρις, πυ ίνε ο Πέτιας! Σιγανος, ςιγανος, μα ςτα κριφα κάτι κάνι".

Εκι πυ ςκεφτότανε για το φέρςιμο τυ Πέτια, πυ δεν τυ καλοφενότανε καθόλυ, τυ Βάςια τυ ίρθε άκςαφνα μια ςκέψι: μπας κε δεν ίνε ο Σεριόζας, μα ο ίδιος ο Πέτιας, πυ για να μι μιραςτι τα ψάρια, έρικςε τιν πετονια κε τόρα τα μαζέβι κριφα;

Αφτι ι ιποπςία δινάμοσε πιο πολι στο Βάσια, αφυ θιμίθικε, ότι τιν περαζμένι φορα ο Πέτιας τΰπε πσέματα, ότι τάχατες πίγε στι θιά-τυ. Μα στ' αλιθινα δεν ίταν εκι. Κε τόρα, πυ ίτανε σχεδον βέβεος στις ιποπςίες-τυ, ο Βάσιας αποφάςισε σταθερα να κάνι τυ Πέτια μια αφςτιρι ανάκρισι κε, αν χριαστι, να τονε στρόξι στο κςίλο για να μιν κάνι πια τέτιες δυλιες.

Πίγε στο σπίτι κι ακόμα απτο χαγιάτι άκυσε, πος μαλόνανε για κάτι ο πατέρας κ' ι μιτέρα-τυ.

Φοβίθικε μίπος τιν πάθι πάνο στο θιμο τον γονιόν-τυ, σταμάτισε κι αφυνκράσθικε.

— Ε, μα πός έτςι; — έλεγε ι μιτέρα-τυ. Κι απτι φονί-τις ο Βάσιας κατάλαβε, ότι κάτι τιν ανιςιχύσε.

— Τυλάχιστο να μας αφίνανε να σκεφτύμε. Φίτεπςα διο βέτρα πατάτες, κι άλα τρία αβλάκια μ' ανκοράκια. Κε τόρα, διλαδι, όλα πάνε χαμένα;

— Τί παράκςενι, πυ ίσε, — θίμονε ο πατέρας. — Μίπος έπρεπε να σε περιμένυνε; Λες να περιμένυνε πότε θα οριμάσυνε τα ανκυράκια τις Κατερίνας. Εδο δεν έχυνε πυ να κςεφορτόσυνε τα βαγόνια, κι αφτι λέι για τ' ανκυράκια-τις. Βρε, Κάτια, τί παράκςενι, πυ ίσε; Πριν έλεγες, πος το πέτςκο στιν μπύτκα δεν ίνε καλο, κε ίνε στενόχορα, κε χαμιλα, μα τόρα λιπάσε τιν μπύτκα. Κε δεν πάνε να τι χαλάσυνε!

„Γιατί χάθικαν τ' ανκυράκια; Πιά βαγόνια; Πιος θα χαλάσι τι μπύτκα;" σκέφτικε ο Βάσιας μπένοντας στιν κάμαρα με τιν ιποπςία, ότι θα γίνι κάτι κακο.

Κε κίνο, πυ έμαθε τον κςάφνισε περισότερο, παρα ι πρότι ίδισι για το χτίσιμο τυ εργοστασίυ. Θα χαλάσυνε τι μπύτκα-τυς. Στον τόπο πυ βρίσκονταν ι μπύτκα, θα βάλυνε κενύργιες γραμες για τα βαγόνια με ικοδομιτικα ιλικα. Τι σιδιροδρομικι στάσι θα τι μεταφέρυνε σε άλο μέρος, όπυ θα τυς χτίσυνε κενύριο σπίτι.

— Μα κατάλαβες, Κατερίνα, — απόδιχνε ο πατέρας, — μίπος τέτια μπύτκα θα μας χτίσυνε; Τόρα δεν ίνε πια ι παλιι κερι να χτίζυνε για τυς φίλακες σκιλίσια σπιτάκια.

Θα μας χτίσυν ένα σπίτι φοτινο, εβρίχορο. Πρέπι να χέρεσε, κ' εσι... Τ' ανκυράκια-μυ, τ' ανκυράκια-μυ!

Ι μιτέρα-τυ σόπασε κε γίρισε στιν άλι μερια.

Αν όλ' αφτα προετιμάζονταν αγάλια-αγάλια, κι όχι έτσι όλα μονομιας, τότες με εφχαρίστισι θάφινε τιν παλια, στενόχορι καλίβα, πυ ίταν έτιμι να πέσι. Μα τόρα τι φόβιζε το ότι όλα αποφασιζόντανε κε γινόντανε κάπος πολι γλίγορα. Τιν φόβιζε, πυ όλα τα σιμβάντα γινόντανε πολι βιαστικα το ένα πίσο απτο άλο. Ι στάσι κε το Αλιόσσινο ζύσανε μια ζοι ίσιχι. Κι άκσαφνα, σα να ίρθε κάπιο κίμα, πυ ανκάλιασε τι στάσι κε το Αλιόσσινο. Κολχοζ, εργοστάσιο, νερόφραγμα, κενύργιο σπίτι... Ολ' αφτα φενόντανε παράκσενα κι ακόμα κε φοβίζανε, γιατι ίτανε νέα, ασινίθιστα κε, προπάντον, γινόντανε γρίγορα.

— Κε ίνε αλίθια, Γριγόρι, ότι θάνε καλίτερα; — ρότισε, ανίσιχι κι αφιριμένι. — Καλα, άσχιμα, μια φορα ζύσαμε. Μα άκσαφνα, αν θα ίνε χιρότερα;

— Φτάνι πια, — τις έλεγε ο πατέρας. — Φτάνι να λες λόγια τυ αέρα, Κάτια... Ινε ντροπί-συ. Ανικσες τι γλόσα-συ κε δεν κσέρις κ' ίδια τί λες. Μίπος όλ' αφτα τα κάνυνε για να ζίσυμε ίστερα χιρότερα; Δε βλέπις καλίτερα τα μύτρα τυ Βάσια. Νά, στέκετε, το διαβολόπεδο, κε το στόμα-τυ ίρθε, ος τ' αφτιά-τυ. Ινε τόσο μικρος μα καταλαβένι, ότι θα ζίσυμε καλίτερα. Ετσι ίνε, Βάσια;

Μα ο Βάσιας δε βρίκε τί ν' απαντίσι, κε μόνο κύνισε σιοπιλα το κεφάλι-τυ.

Πολες κενύριες σκέπσις, κενύργια ζιτίματα βρισκόντανε στο ανίσιχο μιαλό-τυ. Το ίδιο, όπος κ' ι μιτέρα τυ, παρακσενέφτικε, πος έτσι γλίγορα πιγένανε ι δυλιες ι μια ίστερα απτιν άλι. Μα αφτι ι γλιγοράδα δεν τον φόβιζε, τον μάγεβε σαν τιν ταχία αμακσοστιχία, πυ έφεβγε με ορμι για τις μακρινες χόρες.

Πίγε στον αχιρόνα, κσαπλόθικε κε σκεπάστικε μ' ένα κοντογύνι απο προβια. Μα δεν τον έπερνε ο ίπνος.

Απο μακρια ακύονταν ο ακατάπαφστος κρότος τον σανιδιον, πυ κσεφορτόνανε. Λαχάνιαζε ι ατμομιχανι, πυ έκανε

μανύδρες. Ακυότανε το τρακάριζμα τον μπύφερ, κε κάπος ανίςιγα αντιχύςε ι τρομπέτα τυ κλιδύχυ.

Ανάμες' απτο ςπαζμένο ςανίδι τις ςτέγις ο Βάςιας ίδε ένα κομάτι τυ καθαρυ γαλαζόμαβρυ υρανυ κε τρία λαμπερα αχτινοτα αςτέρια.

Κιτάζοντας αφτα τ' αςτέρια, πυ τρεμόζβιναν, ο Βάςιας θιμίθικε, πος ο πατέρας-τυ, ίπε με βεβεότιτα, ότι ι ζοί-τυ θα ίνε καλι. Τιλίχτικε καλίτερα ςτο κοντογύνι, έκλιςε τα μάτια-τυ κε ςκέφτικε: «Κε τί λογις θα ίνε αφτι ι καλι ζοι;» Κε κάπος θιμίθικε τιν πλακάτα, πυ κρεμότανε ςτιν κόκινι γονια. Ενας μεγάλος τολμιρος κραςνοαρμέος ςτέκετε κοντα ςτο ςτίλο ςφίνκοντας μες το χέρι-τυ ένα όμορφο όπλο, κιτάζι με τα τέςερα μπροςτα. Πίςο-τυ βρίςκοντε πράςινι κάμπι, όπυ κιτρινίζι ι πικνι κι αψιλι ςίκαλι, όπυ ανθύνε μεγάλι κίπι δίχος φράχτες κε όπυ απλόνοντε όμορφα εβρίχορα κε λέφτερα χορια, πυ δεν μιάζυνε καθόλυ με το φτοχικο Αλιόςςινο.

Κε παρέκι, πίςο απτυς κάμπυς, κάτο απτις ίςιες πλατιες αχτίνες τυ λαμπερυ ίλιυ, περίφανα ιπςόνοντε ι τςιμινιέρες τον μεγάλον εργοςταςίον. Μέςα απτα κριςτάλινα παράθιρα φένοντε ι ρόδες, ι φοτιες, ι μιχανες. Κε παντυ άνθροπι-χαρύμενι, γελαςτι. Ο καθένας ίνε απαςχολιμένος με τι δυλιά-τυ —κε ςτυς κάμπυς, κε ςτα χορια, κε ςτις μιχανες. Αλι δυλέβυνε κι άλι, τελιόνοντας τι δυλιά-τυς, αναπάβοντε.

Κάπιο μικρο πεδάκι, πυ έμιαζε λίγο με τον Πάβλικ Πριπρίγιν, μα πυ δεν ίτανε τόςο μυντςυρομένο, ςίκοςε απάνο το κεφάλι-τυ, κίταζε με περιέργια τον υρανο, όπυ πετύςε με ορμι ένα μακρυλο ντιριζζαμπλ.

Ο Βάςιας πάντα λιγάκι ζίλεβε, πυ αφτο το γελαςτο πεδάκι έμιαζε τον Πάβλικ Πριπρίγιν κι όχι αφτόνα, το Βάςια.

Μα ςτιν άλι μερια τις πλακάτας, πολι μακρια, ςε κίνι τι μερια, όπυ κίταζε με προςιλομένο μάτι ο κραςνοαρμέος, πυ φρυρύςε αφτι τι μακρινι χόρα, ίτανε ζογραφιζμένο κάτι, πυ έκανε το Βάςια πάντα ν' ανιςιχάι.

Εκι ίτανε ζογραφιζμένες μάβρες ςκιες κακον ανθρόπον. Κε ςα να κίταζε απ' εκι κάπιος με καρφομένα, κακα μάτια κε περίμενε, πότε θα φίγι ι πότε θα γιρίςι ς' άλι μερια ο

κρασναρμέος.

Κι ο Βάσιας ίτανε πολι χαρύμενος, πυ ο έκσιπνος κε ίσιχος κρασνοαρμέος δεν έφεβγε πυθενα, δε γίριζε ς' άλι μερια, μα κίταζε ακριβος εκι πυ έπρεπε. Τα έβλεπε όλα κε τα καταλάβενε.

Το Βάσια ολότελα τον πίρε ο ίπνος, όταν άκυσε το τρίκσιμο τις εκσόπορτας: κάπιος ίρθε στι μπύτκα-τυς.

Ιστερα απο ένα λεφτο τον φόνακσε ι μιτέρα-τυ.

— Βάσια... Βάσια! Τί, κιμάσε;

— Οχι, μιτέρα, δεν κιμάμε;

— Δεν ίδες σίμερα τον Πέτια;

— Τον ίδα, μα μόνο το προι, αργότερα δεν τον ίδα. Κε τί συ χριάζετε;

— Χριάζετε, να τόρα ίρθε ι μιτέρα-τυ κε τον γιρέβι. Χάθικε, λέι, ακόμα πριν απτο μεσιμέρι κε ως τόρα δεν φάνικε πυθενα.

Σαν έφιγε ι μιτέρα-τυ, ο Βάσιας ανισίχισε. Ικσερε, ότι ο Πέτιας δεν ίνε κε τόσο τολμιρος για να γιρίζι τις νίχτες, κε γι' αφτο δεν μπορύσε καθόλυ να καταλάβι, πὺ νἄχι χαθι ο ανόιτος σίντροφός-τυ.

Ο Πέτιας γίρισε αργα. Γίρισε δίχος καπέλο. Τα μάτια-τυ ίτανε κόκινα, κλαμένα, μα κσεραθίκανε πια τα δάκριά-τυ. Φενότανε, πος κυράστικε πολι κε γι' αφτο άκυσε μ' αδιαφορία τα μαλόματα τις μιτέρας-τυ, αρνίθικε να φάι κε σιοπιλα κόθικε κάτο απτο πάπλομα.

Σε λιγάκι τον πὶρε ο ίπνος, μα κιμύνταν ανίσιχα: γὶριζε απτι μια πάντα στιν άλι, αναστέναζε κε κάτι μυρμύριζε.

Ιπε στι μιτέρα-τυ, ότι απλος έχασε το δρόμο, κ' ι μιτέρα-τυ τον πίστεψε. Το ίδιο ίπε κε τυ Βάσια, μα ο Βάσιας πολι-πολι δεν τον πίστεψε, γιατι „απλος" δε χάνυνε το δρόμο. Για να χάσις το δρόμο, πρέπι να πιγένις κάπυ ί να γιρέβις κάτι. Πύ κε γιατὶ πίγε, αφτο ο Πέτιας δεν τόλεγε, ί έλεγε κάτι λόγια ακατανόιτα, ασινάρτιτα, πυ ο Βάσιας αμέσος καταλάβενε, οτι λέι ψέματα.

Μα όταν ο Βάςιας θέλιςε να τον κςεςκεπάςι για τα πςέματά-τυ, ο Πέτιας, πυ ςινίθος ίτανε καπάτςος, ύτε καν δοκίμαςε να δικεολογιθι. Μόνο διαςτικα ανιγόκλιςε τα μάτια-τυ κε γίριςε ςτιν άλι μερια.

Αφυ βεβεόθικε, ότι τίποτα δε θα μπορὲςι να μάθι απτον Πέτια, ο Βάςιας έπαψε να τον ροτάι, έμινε όμος με μεγάλι ιποψία, ότι ο Πέτιας ίνε ςίντροφος παράκςενος, μιςτιριόδικος κε κατεργάρις.

Σ' αφτο το διάςτιμα ςικόςανε το γεολογικο τζαντίρι απτον τόπο-τυ για να το πάνε παραπάνο, ςτις πιγες τυ ποταμιυ Σινιάφκα.

Ο Βάςιας κι ο Πέτιας βοιθύςανε να φορτόςυνε τα πράματα πάνο ςτ' άλογα. Κι όταν όλα ίταν έτιμα για να κςεκινίςονε, ο Βαςὶλι Ιβάνοβιτς κι ο άλος, ο αψιλος αποχερετὶςανε θερμα τα πεδια, πυ περπατύςανε μαζί-τυς τόςες μέρες ςτα δάςι. Επρεπε να γιρίςονε ςτι ςτάςι μόνο ςτο τέλος τυ καλοκεριυ.

— Βρε, πεδια, — ρότιςε ο Βαςίλι Ιβάνοβιτς έτςι κε δεν πίγατε να γιρέψετε τιν πικςίδα;

Σ' όλα φτέι ο Πέτιας, — απάντιςε ο Βάςιας. — Στιν αρχι ο ίδιος μυ πρότινε: πάμε, πάμε... Κι όταν εγο ςιμφὸνιςα, αφτος τὄβαλε πὶζμα κε δεν πίγε. Μια τον φόνακςα, δεν πίγε. Τον φόνακςα δέφτερι φορα, κε πάλι δεν πίγε. Ετςι κε δεν πίγε.

— Μίπος έτςι κάνυνε; — παρακςενὲφτικε ο Βαςίλι Ιβάνοβιτς, πυ θιμότανε, ότι ο Πὲτιας θέλιςε να πὰι με τόςι προθιμὶα να τι γιρὲψι.

Ιταν άγνοςτο, πος θ' απαντύςε κε πος θα τι γλίτονε ο ςτενοχορεμένος κε ςινχιζμὲνος Πέτιας, μα άκςαφνα ένα απτα φορτομὲνα άλογα, λίθικε απτο δέντρο κ' έτρεκςε προς το μονοπάτι. Ολι τρέκςανε να το πιάςυνε, γιατι μπορύςε να φίγι ςτο Αλιόςςινο.

Ο Πέτιας, ςα να τον χτίπιςε κάπιος με το βύρδυλα, έτρεκςε πίςο ςτ' άλογο ανάμεςα απτα χαμόδεντρα, ανάμεςα

απτο βρεμένο λιβάδι. Δέροσε τα ρύχα-τυ, ὲςκιςε το πυκάμιςό-τυ κε, κόβοντας το δρόμο τυ αλόγυ, μπροστα στο μονοπάτι έπιαςε δινατα τα χαλινάρια-τυ.

Κι όταν πίγενε σιοπιλος το πιζματάρικο άλογο στο Βαςίλι Ιβάνοβιτς, πυ λαχάνιαζε κ' ὲμινε πίςο, ανάςενε ςιχνα, τα μάτια-τυ αςτράφτανε. Κε φένονταν, ότι ίτανε πάρα πολι περίφανος κ' εφτιχιζμένος, πυ μπόρεςε να κάνι μια εκδύλεψι ς' αφτυς τυς καλυς ανθρόπυς, πυ πιγένανε για μακρινο ταξίδι.

12

Δεν προφτάςανε να χτίςυνε το ςπίτι, μόλις τελιόςανε το πάτομα κι αρχίςανε να φτιάνυνε τα παράθιρα, κ' ι ατςαλένιε; γραμες περὰςανε πια πὰνο απτις βραγιες, αναποδογιρίςανε τον παλιο μικρο φρὰχτι, παραμερίςανε τιν κςίλινι αποθίκι κε φτάςανε ος τυς τίχυς τις παλιας μπὺτκας.

— Λιπον, Κάτια, — ίπε ο πατέρας, — ςίμερα θα περάςυμε στο κενύργιο ςπίτι. Τις πὸρτες κε τα παράθιρα τυ ςπιτιυ θα μπορέςυνε να τα κάνυνε κι όταν θᾶμαςτε εκι. Εδο, καθος βλέπις, δεν μπορύμε πια να περιμένυμε.

Αρχίςανε τότε να δένυνε τυς μπόγυς, να βγάζυνε κάςες, στρόματα, τςυκάλια κι όλα τα ςπιτίςια πράματα.

Ολα αφτα τα φορτόςανε πάνο ςτ' αμάκςι. Πίςο απτ' αμάκςι δέςανε τι γίδα Μάνκα κε κςεκινίςανε για νέα μέρι.

Ο πατέρας έπιαςε τα χαλινάρια. Ο Βάςιας βαςτύςε τιν νκαζολάμπα κε το πςιλο γιαλένιο καλπάκι-τίς. Ι μιτέρα βαςτύςε προςεχτικα διο γλάςτρες απο γλίνα μ' ανθιζμένα γεράνια.

Πριν κςεκινίςυνε, όλι-τυς άθελα γιρίςανε πίςο να δύνε.

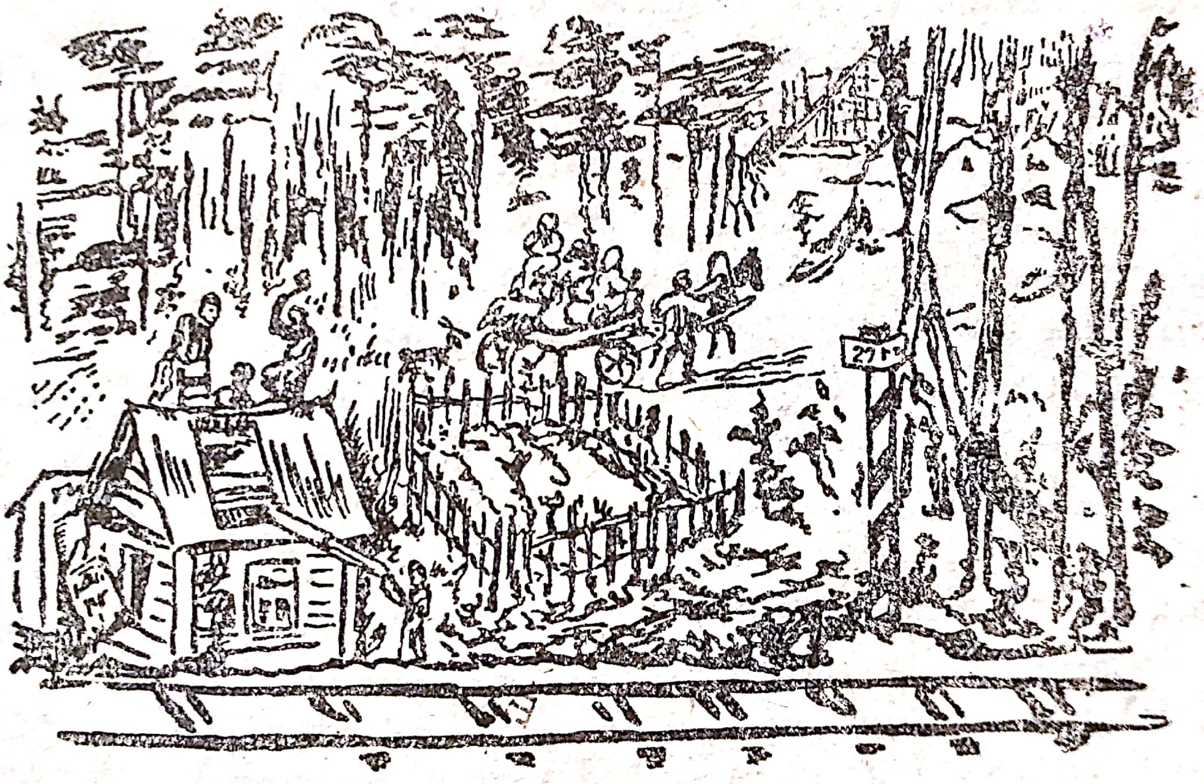
Ι εργάτες τριγιρίζανε πια απ' όλες τις μεριες τιν ακάθαρτι κίτρινι μπύτκα. Χτιπίςανε πια τα τςεκύρια ςτι ςτέγι, τρίκςανε τα ςκυριαζμένα καρφια, πυ τα βγάζανε, κε τα πρότα βγαλμένα ςανίδια πέςανε με βαρι θόριβο ςτι γι.

— Σα νάνε πιρκαια, — ίπε ι μιτέρα, γιρίζοντας κε κατεβάζοντας χαμιλα το κεφάλι-τις, — κι ύτε φοτια έχι, μα σαν να ίνε ολόγιρα πιρκαγια.

Σε λίγο απτο Αλιόσσινο ίρθανε κάμποσα πεδια: ο Φέντιας, ο Κόλιας, ο Αλιόσσας κι ακόμα διο άλι άγνοστι — ο Γιάσσκας κε ο Σσύρκας.

Πίγανε στιν πλατία να δύνε το εκσκαβάτορ, πίγανε κε στο νερόφραγμα, όπυ καρφόνανε στι γι δοκάρια, κ' ίστερα πίγανε να κολιμπίσυνε.

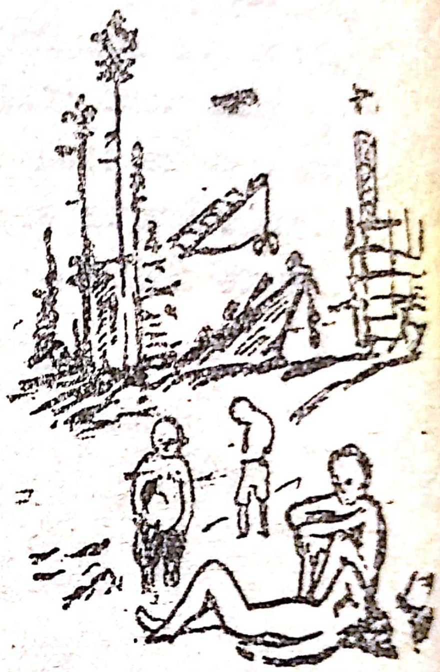
Το νερο ίτανε χλιαρο. Κολιμπύσανε, πιτσιλύσε ο ένας τον άλο κε πολι κερο πιράζανε το φοβιτσιάρι Σσύρκα, πυ φόνακσε δινατα κι απελπιζμένα, όταν ο Φέντιας, πυ βύτικσε, τύπιασε άκσαφνα τα πόδια κάτο απτο νερο.

Ιστερα κσαπλοθίκανε στιν ακροποταμια κε μιλύσανε για τις παλιες κε κενύργιες δυλιές τυς.

— Βάσια, — ρότισε ο Φέντιας, κσαπλομένος ανάσκελα, σκεπάζοντας με το χέρι απτον ίλιο το στρογκιλο πρόσοπότυ, πυ ίτανε γεμάτο απο ρόγες, — τί ίνε αφτι ι πιονέρι; Γιατι πιγένυνε πάντα μαζι κε χτιπύνε το ταμπύρλο κε πέζυνε τρομπέτα; Νά μια φορα ο πατέρας μυ διάβασε, ότι ι πιονέρι δεν κλέβυνε, δε βρίζυνε, δε μαλόνυνε κε δεν κάνυν ακόμα κε κάτι άλο. Μα τί ίνε αφτι, άγιι;

— Οχι δα... δεν ίνε άγιι, — ίπε αμφίβολα ο Βάσιας.
— Πέρσι πίγα στυ μπάρμπα-μυ. Ο γιός-τυ ο Μπόρκας ίνε πιονέρος κε μὖδοκε διο φορες κάτι χαστυκιες, πυ δεν τις κσεχνο. Κ' εσι μας λες, πος δε μαλόνυνε. Ινε σινιθιζμένα αγόρια κε κορίτσια. Αμα θα μεγαλόσυνε, θα μπύνε στο κομσομολ κε ίστερα θα πάνε στον Κόκινο στρατο. Κ'εγο, σα μεγαλόσο, θα πάγο στον Κόκινο στρατο. Θα πάρο το όπλο κε θα φιλάγο.

— Πιόνα θα φιλάγις; — δεν κατάλαβε ο Φέντιας.
— Πός πιόνα; Ολυς! Κι αν δεν φιλάγο, θα μας ριχτι καμια άσπρι σιμορία κε θα μας πάρι όλυς τυς τόπυς-μας. Εγο κσέρο, Φέντια, τι ίνε ο άσπρος στρατος, ο Ιβαν Μιχάιλοβιτς μυ τα διιγίθικε όλα. Ασπρος στρατος ίνε ι κάθε λογιον βασιλιάδες, ι κάθε λογιον έμπορι κ' ι κυλάκι.
— Κε τί ίνε τότες ο Δανιλ Εγόροβιτς; — ρότισε σιοπιλα ο Αλιόσσκας, πυ τον άκυε. — Νά, αφτος ίνε κυλάκος. Κι αφτος λιπον πάλι ίνε άσπρος στρατος;

— Αφτος δεν έχι τυφέκι, — απάντισε ο Βάσιας, αφυ σκέφτικε λίγο. Αφτος δεν έχι τυφέκι, έχι μόνο ένα παλιο σίρμα, πυ παστρέβυνε το τυφέκι.
— Κι αν ίχε; — δε σταματύσε ο Αλιόσσκας.
— Αν ίχε κι αν ίχε! Κε πιος θα τυ πυλίσι τυφέκι; Μίπος πυλάνε τυφέκια κε πολιβόλα σ'όπιον τίχι;
— Σ' εμας δε θα πυλύσανε, βέβεα, σιμφόνισε ο Αλιόσσκας.
— Δε θα πυλύσανε, γιατι ίμαστε ακόμα μικρι, μα στο Δανιλ Εγόροβιτς δε θα τυ πυλύσανε όχι γι'αφτι τιν ετία. Νά, περιμένετε λίγο, θ'ανίκσι το σκολιο κε τότε θα τα μάθετε όλα.
— Θἄχυμε άραγε σκολιο; — ίπε μ'αμφιβολία ο Φέντιας.

— Το δίχος άλο θάχυμε, — βεβέονε ο Βάσιας — ελάτε τιν άλι βδομάδα να πάμε όλι μαζι στον αρχιινζζενιέρο να τον παρακαλέσυμε να πι να μας το χτίσυν.

— Ινε κάπος ντροπι να τον παρακαλέσυμε, — ζάροσε ο Αλιόσσκας.

— Δεν ίνε καθόλυ ντροπι. Θάνε ντροπι, αν θα πάι ένας μόνος. Νά, θα πύνε, πύ μας βρέθικε. Μα σαν πάμε όλι μαζι δεν ίνε καθόλυ ντροπι. Εγο τυλάχιστο κε μόνος-μυ μπορο να πάο να τον παρακαλέσο. Τί να φοβιθο; Τί, θα με χτιπίσι;

Τα πεδια τυ Αλιόσσινυ ετιμαστίκανε να κσεκινίσυνε κι ο Βάσιας αποφάσισε να πάι να τα προβοδίσι.

Οταν βγίκανε στο μονοπάτι, ίδανε τον Πέτια. Καθος φένετε ο Πέτιας στέκονταν εκι απο πολι όρα κε σκεφτότανε να πλισιάσι τα πεδια ί όχι.

— Πέτια, πάμε μαζι, — τυ πρότινε ο Βάσιας, πυ δεν ίθελε να γιρίσι στο σπίτι μόνος-τυ. — Πάμε, Πέτια. Γιατι ίσε λιπιμένος; Ολι ίνε έφθιμι κι αφτος λιπιμένος.

Ο Πέτιας κίτακσε τον ίλιο, μα ο ίλιος βρίσκονταν ακόμα απσιλα, κε, χαμογελόντας σα φτέχτις, σιμφόνισε να πάι μαζί-τυ.

Γιρίζοντας πίσο ι διό-τυς μαζι, κάτο απτιν απσιλι βαλανιδια, πυ βρισκόντανε κοντα στο χύτορ τυ Δανιλ Εγόροβιτς, ίδανε τον Πάσσκα κε τι Μάσσκα.

Αφτα τα μικρα πεδάκια καθόντανε πάνο σ'ένα πράσινο λοφάκι κε μαζέβανε κάτι απτι γι, ίσος περσινα βαλανίδια.

— Πάμε κοντά-τυς, — πρότινε ο Βάσιας, — να κάτσυμε, ν'αναπαφτύμε κε να γελάσυμε λιγάκι. Πάμε, Πέτια; Κε γιατι κατσύφιασες έτσι; Ακόμα προφτένις να πας στο σπίτι.

Πλισιάσανε προσεχτικα τα πεδάκια απο πίσο, σταθίκανε πάνο στα τέσερα κε φόνακσαν άγρια:

— Ρρρρ...Ρρρρ...

Ο Πάσσκας κε ι Μάσσκα τιναχτίκανε κε δίχος να τολμίσυνε να γιρίσυνε να δύνε, πιαστίκανε χέρι-χέρι, κε το βάλανε στα πόδια.

Μα τα πεδια τυς προφτάσανε κε τυς κόψανε το δρόμο.

— Μίπος κσιπάζουν έτσι! — ίπε πιραγμένος ο Πάσσκας, συφρόνοντας σοβαρα τα χοντα κε στενα φρίδια-τυ.

— Ολότελα μας κσιπάσατε! — βεβέοσε ι Μάσσκα, σκυπίζοντας τα μάτια-τις, πυ γεμίσανε δάκρια.

— Μα εσις, τί νομίσατε πος ίνε; — ρότισε ο Βάσιας, εφχαριστιμένος για το χορατό-τυ.

— Εμις νομίζαμε, πος ίνε λίκος, — απάντισε ο Πάσσκας.

— Ιτε χαμια αρκύδα, — πρόσθεσε ι Μάσσκα κε χαμογελόντας, άπλοσε να δόσι στα πεδια μια φυχτια απο χοντρα βαλανίδια.

— Τί να τα κάνυμε; — αρνίθικε ο Βάσιας. — Μ'αφτα να πέζετε εσις. Εμις ίμαστε πια μεγάλι κε δεν μας τεριάζυνε τέτια πεγνίδια.

— Ινε πολι καλο πεχνίδι, — απάντισε ι Μάσσκα. Κε, καθος φένετε, μι καταλαβένοντας καθόλυ, γιατι για το Βάσια τα βαλανίδια δεν ίνε πεχνίδι, χαρύμενα γέλασε.

— Λιπον, ι γιαγιά-σας πάλι βρίζι; — ρότισε ο Βάσιας κε με κσαφνικι σκλιρότιτα πρόσθεσε: — έτσι σας πρέπι. Γιατι ο πατέρας-σας ίνε κατεργάρις.

— Βάσια, δε χριάζετε! — ανακατέφτικε ο Πέτιας. — Ινε μικρα.

— Ε, κε τί μ'αφτο πΰνε μικρα; — με κάπια ανεκσίγιτι κακία κσακολυθύσε ο Βάσιας. — Μια πυ ίνε κατεργάρις, πάι να πι ίνε κατεργάρις. Δεν ίνε σοστο, Πάσσκα, ότι ο πατέρας-σας ίνε κατεργάρις;

— Βάσια, δε χριάζετε! — σχεδον ικετεφτικα παρακάλεσε ο Πέτιας.

Ο Πάσσκας κ'ι Μάσσκα, φοβιζμένι λίγο απτον απότομο τόνο τις φονις του Βάσια, αλιλοκιταχτίκανε.

— Ινε κατεργάρις, — ίσιχα κε ιπάκυα σιμφόνισε ο Πάσσκας.

— Ινε κατεργάρις, — επανέλαβε ι Μάσσκα, κε χαμογέλασε θερμα. — Μα μόνο ίτανε καλος κατεργάρις. Ι γιαγια δεν ίνε καλι, δεν ίνε καλόκαρδι, μα εκίνος ίτανε καλος... Κ' ίστερα... εδο ι φονί-τις τρόμακσε λιγάκι, αναστέναξε, τα μεγάλα γαλανα μάτια-τις έγιναν ιγρα κε λιπιμένα κι απτα

μικρα χεράκια-τις πέςανε διο χοντρα βαλανίδια πάνο στο μαλακο χορτάρι, — κ'ίςτερα ο πατεράκις-μας έφιγε κάπυ μακρια-μακρια απο μας.

Κάπιο παράκςενο πνιγμένο κςεφονιτο ακύςτικε πίςο απτο Βάςια.

Γίριςε πίςο κε ίδε, ότι ο Πέτιας έχοςε γερα το κεφάλι-τυ μέςα στο ζυμερο μιροδάτο χορτάρι, τρέμοντας με τις μιτερες, λιγνες πλάτες-τυ κε ακράτιτα, αθόριβα... έκλεε.

13

Ι μακρινες χόρες με τυς μεγάλυς ςιδιροδρομικυς σταθμυς, με τα ιπςιλα χτίρια βριςκόντανε πια τόρα κάπυ όχι πολι μακρια.

Ακόμα, όπος κε πριν, περνύςε απο κοντά-τυς ι ακράτιτι ταχία αμακςοςτιχία, μα ςταματύςε πια το επιβατικο №42 κε το ταχιδρομικο №24.

Ι καταςκαμένι πλατία για το κενύργιο εργοςτάςιο ίταν ακόμα άδια κε γιμνι, μα εκι δυλέβανε πια εκατοντάδες εργάτες, ςερνότανε πάνο-τις, χονότανε ςτι γι κε βροντύςε με το ςιδερένιο ςτόμα-τις μια παράκςενι μιχανι — εκςκαβάτορ, που έμιαζε με ιμερομένο θεριο.

Πάλι πέτακςε κε ίρθε το αεροπλάνο για να βγάλι φοτογραφίες. Κάθε μέρα κε αφκςάνανε ι κενύργιες παράνκες, ι αποθίκες, τα βοιθιτικα εργαςτίρια. Φέρανε κινιτο κινιματογράφο, βαγόνι-μπάνιο, βαγόνι βιβλιοθίκι.

Αντιλαλίςανε τα μεγάφονα τυ ράδιυ, κε τέλος ίρθανε φρυρι τυ Κόκινυ στρατυ με τα όπλα πάνο στυς όμυς κε ςιοπιλι σταθίκανε ςτα πόςτα-τυς.

Πιγένοντας ςτυ Ιβαν Μιχάιλοβιτς, ο Βάςιας σταμάτιςε εκι, όπυ ακόμα λίγο προτίτερα βριςκότανε ι παλιά-τυς μπύτκα.

Μαντέβοντας τον τόπο-τις απτυς ςτίλυς τυ ςςλαγμπάυμ, πυ απόμιναν, ο Βάςιας πίγε πιο κοντα κε κιτάζοντας τις ράγες ςκέφτικε, ότι αφτι εκι ι γιαλιςτερι ράγα θα περάςι τό-

ρα ίςια-ίςια απο κίνι τι γονία, όπυ βριςκότανε ο πέτςκος-τυς, πυ ζεςτενότανε πάνο-τις τόςο ςιχνα μαζι με τον πιρομάλι γάτο Ιβαν Ιβάνοβιτς κε, ότι, αν θα βάλι το κρεβάτι-τυ ςτον προτινό-τυ τόπο, θα βρίςκονταν ίςια-ίςια πάνο ςτι διαςτάβροςι τις ςιδιροδρομικις γραμις.

Κίταχςε ολόγιρά-τυ. Μια παλια ατμομιχανι για μανυβράριζμα ςερνότανε λαχανιάζοντας κ' έςπροχνε τα φορτιγα βαγόνια ανάμεςα απτο περιβόλι-τυς.

Απτις βράγιες με τα τραγανιςτα ανκυράκια δεν απόμινε κανένα αχνάρι, μα κάπυ-κάπυ ανάμεςα απτον άμο κι ακόμα κι ανάμεςα απτα μιτερα χαλίκια κςεπρόβαλαν ι πατατιες με τι ςκονιζμένι ζυμερι πραςινάδα-τυς.

Πίγε παραπέρα, φέρνοντας ςτο νύ-τυ το περαζμένο καλοκέρι, οπόταν ς' αφτες τις προινες όρες ίταν εριμια κε ιςιχία. Μόνο κάποτε-κάποτε φόναζαν ι χίνες, χτιπύςε το τενεκεδένιο κυδύνι μιας κατςίκας, πυ ίτανε δεμένι ςε παλύκι κε κροτύςανε τα βέντρα καμιανις χοριάτιςας, πυ πίγενε ςτο πιγάδι για νερο.

Μα τόρα . . .

Χτιπύςαν ιπόκοφα τα βαρια ςφιρια μπίγοντας μεγάλα δοκάρια ςτις ακροποταμιες τις Τίχαγιας. Βροντύςαν ι ράγιες, πυ κςεφόρτοναν απτα βαγόνια, χτιπύςανε τα ςφιρια ςτο ςιδεράδικο, κε τρίζανε ςιχνα ςαν πολιβόλα ι μιχανες, πυ ςπάνανε τις πέτρες.

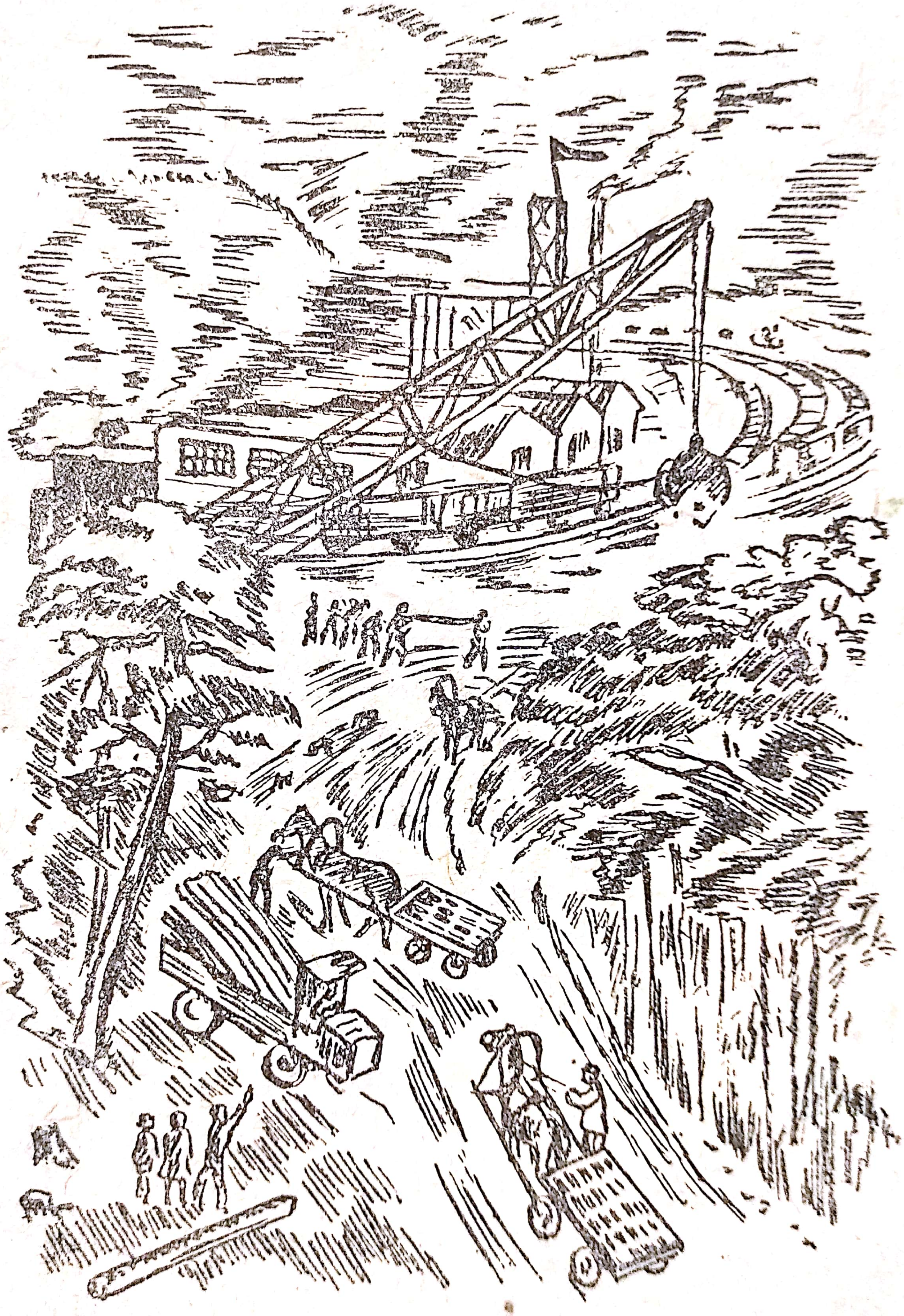
Ο Βάςιας χόθικε κάτο απτα βαγόνια κε τράκαρε πρόςοπο με πρόςοπο με το Σεριόζα.

Ο Σεριόζας βαςτύςε ςτα λερομένα απο κόλα χέρια-τυ ένα κςίλο κε, ςκίβοντας, γίρεβε κάτι μέςα ςτα χορτάρια, πυ ίτανε περιχιμένα με καφεδι λαδομένο άμο.

Καθος φένετε, ο Σεριόζας έπςαχνε πια πολι όρα, γιατι το πρόςοπό-τυ έδιχνε κάπια φροντίδα κι ανιςιχία.

Ο Βάςιας κίταχςε ςτα χορτάρια κε τιχέα ίδε κίνο, πυ έχαςε ο Σεριόζας. Ιτανε μια λάμα τριπανιυ, πυ ανίγυνε τις τρίπες.

Ο Σεριόζας δεν μπορύςε να τιν ιδι, γιατι βριςκότανε πίςο απτιν τραβέρςα προς το μέρος, πυ ίταν ο Βάςιας.

Ο Σιριόζας κίταξε το Βάσια κε πάλι έσκιπςε, ξακολυθόντας να πςάχνι.

Αν ο Βάσιας θάβλεπε ςτο βλέμα τυ Σεριόζα κάτι το προςβλιτικο, εχθρικο ίτε καμια μικρι ιρονία, τότε θα τραβύςε το δρόμο-τυ αφίνοντας τον Σεριόζα να πςάχνι ος το βράδι. Μα δεν ίδε τίποτα τέτιο ςτο πρόςοπο τυ Σεριόζα. Ιταν ένα ςινιθιςμένο πρόςοπο ανθρόπυ, πυ φρόντιζε να βρι το χριαζόμενο για τι δυλια εργαλίο κε πικρενότανε πυ δεν πετίχενε να το βρι.

— Δεν πςάχνις εκι πυ πρέπι,—τυ ξέφιγε άθελα τυ Βάσια. — Πςάχνις μέςα ςτον άμο κι αφτο ίνε πίςο απτιν τραβέρςα.

Σίκοςε τι λάμα κε τιν έδοςε ςτο Σεριόζα.

— Κε πος έπεςε εκι πέρα;—παραξενέφτικε ο Σεριόζας.—Ετρεχα κι αφτι έφιγε κε για διες, πυ έπεςε.

Ιτανε πια έτιμι να χαμογελάςυνε κε ν' αρχίςυνε τιν κυβέντα, μα θιμιθίκανε, ότι ανάμεςά-τυς ιπάρχι ι παλια ατέλιοτι έχθρα, κ' ι διό-τυς αλιλοκιταχτίκανε προςεχτικα με κατςυφιαςμένα πρόςοπα.

Ο Σεριόζας ίτανε λιγάκι πιο μεγάλος, πιο ιψιλος κε πιο λιγνος. Ιτανε κοκινομάλις με νκρίζα τςαχπίνικα μάτια, κι όλος ίτανε κάπος ςβέλτος, εφκολολίγιςτος κ' επικίντινος.

Ο Βάσιας ίτανε πιο πλατις, πιο γερος κε μπορι, κε πιο δινατος απτο Σεριόζα. Στεκόντανε με λιγάκι ςκιμένο το κεφάλι κε ίταν έτιμος κε να χοριςτι με ίρινι, κε να χτιπιθι, παρ'όλο πυ ίξερε ότι, αν γίνι καβγας, μπορι να φάι περιςότερο ξίλο απτον αντίπαλό-τυ, παρα να τυ δόςι.

— Βρε, πεδια! — τυς φόναξε ένας άνθροπος απτιν πλατφόρμα, πυ ςτο πρόςοπό-τυ γνορίςανε τον αρχιμάςτορα τυ μιχανικυ εργαςτιριυ.—Ελάτε δο. Βοιθίςτε λιγάκι.

Τόρα, πυ δεν ίχανε πια τι να διαλέξυνε κι αν θα χτιπιόντανε θα ςίμενε ν' αρνιθύνε να δόςυνε τι βοίθια, πυ γίρεβε ο αρχιμάςτορας, τα πεδια ανίξανε τις γροθιές-τυς κι ανεβίκανε γλίγορα πάνο ςτιν ανιχτι φορτιγι πλατφόρμα.

Εκι βριςκόντανε διο κάςες, πυ τις έςπαςε κάπιο ςιδερένιο δοκάρι, πυ δεν έπεςε ςτον τόπο-τυ.

Απτις κάςες χιθίκανε κε ςκορπιςτίκανε πάνο ςτιν πλατ-

φόρμα, σαν τα μπιζέλια απτο σακι, μεγάλα κε μικρα, μακρια κε κοντα, στενα κε χοντρα σιδερένια παξιμάδια (περικόχλια).

Δόσανε στα πεδια έκσι σακια—απο τρία στο καθένα—κε τα παρακαλέσανε να διαλέξουνε τα παξιμάδια. Στο ένα σακι τα μιχανικα παξιμάδια, στο δέφτερο τυ νκαζιυ, κε στο τρίτο τυ μέτρυ.

Κε τα πεδια καταπιαστίκανε στι δυλιά με κίνι τι γλιγοράδα, πυ απόδιχνε, ότι, παρ' όλο πυ δε χτιπιθίκανε, το πνέβμα τις άμιλας κε τις επιθιμίας τυ καθενος να βγι σ'όλα πρότος, καθόλυ δεν έζβισε, μα μόνο πίρε άλι έκφρασι.

Οσπυ ίτανε καταπιαζμένι στι δυλια, σπρόχνανε τιν πλατφόρμα, τι φέρνανε απτι μια γραμι στιν άλι, τι λίνανε κ' ίστερα πάλι κάπυ τι δένανε.

Ολι αφτι ι ιστορία ίτανε πολι διασκεδιαστικι προπάντον τότε, όταν ο κλιδύχος Σιμεον, νομίζοντας, ότι τα πεδια βγίκαν απάνο στιν αμαξοστιχία, πυ μανύβραρε, απο τσαχπινιάτυς, θέλισε να τα χτιπίσι με τι βίτσα, μα σαν ίδε, πος δυλέβανε, βρίζοντας κατέβικε απτιν πλατφόρμα.

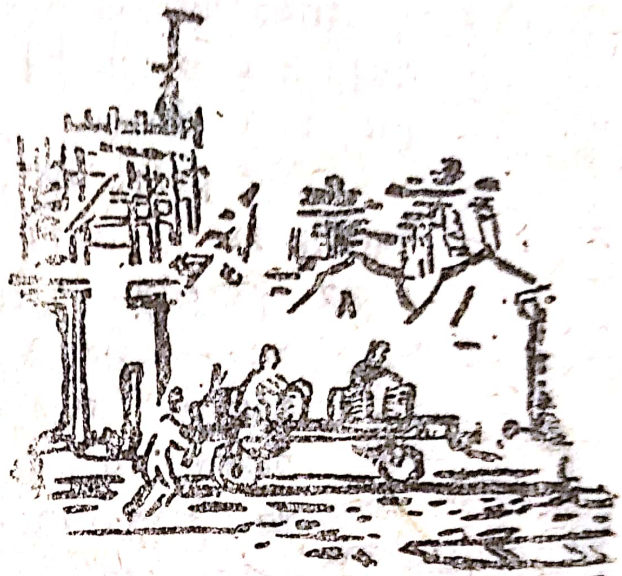
Αμα τελιόσανε το διάλεγμα κε τρέξανε να το πύνε τυ μάστορα, ο μάστορας σκέφτικε, ότι, όπος φένετε, τα πεδια δεν διαλέξανε τα παξιμάδια, αλα τα βάλαν όλα σε μια στίβα, γιατι τελίοσαν έτσι γλίγορα τι δυλια, μα δεν ίξερε, ότι κοπιάζανε τα πεδια, κε γιατι περιφανέβονταν για τι δυλια, πυ τυς αναθέσανε, κε γιατι δεν ίθελε να μίνι το ένα πίσο απτο άλο.

Ο μάστορας παραξενέφτικε πολι, όταν άνιξε τα σακια, πυ τάφερε ο φορτοτις κε ίδε, ότι τα παξιμάδια ίτανε καλα διαλεγμένα έτσι, όπος το ίθελε. Τα πένεσε, τα επέτρεψε να έρχοντε στα εργαστίρια να βοιθάνε σ'ότι μπορύνε, ίτε να μάθυνε κάτι.

Εφχαριστιμένα πιγένανε στο σπίτι-τυς σαν καλι πια παλιι φίλι, πυ ξέρι ο καθένας τιν αξία-τυ. Κε μόνο ι σπίθα τις έχθρας, πυ τινάχτικε για μια στιγμι, ίταν έτιμι να ξανανάψι. Αφτο έγινε τότε, όταν ο Βάσιας ρότισε το Σεριόζα, αν πίρε τιν πιξίδα.

Τα μάτια-τυ Σεριόζα χαχιόςανε, ςφιχτίκανε τα δάχτιλα τον χεριόν-τυ, μα το ςτόμα-τυ χαμογελύςε.

— Πιχςίδα;—ρότιςε με θιμο, πυ δεν μπορύςε να τον χρίπςι χε πυ τύμινε απτο χςίλο, πυ έφαγε. — Εςις χςέρετε χαλίτερα, πυ ίνε ι πιχςίδα. Θάτανε χαλίτερα, να τιν γιρέπςετε ςτα ςπίτια-ςας...

Ιθελε να προςθέςι αχόμα κάτι, μα, βιάζοντας τον εαφτό-τυ, ςόπαςε χε κατςύφιαςε.

Ετςι χάνανε χάμποςα βίματα.

— Εςι, ίςος να πις, ότι χε τιν πετονιά-μας δεν τιν πίρες;—ρότιςε δίςπιςτα ο Βάςιας, ςτραβοχιτάζοντας το Σεριόζα.

— Δεν τιν πίρα,—αρνίθιχε ο Σεριόζας, μα τόρα πια το πρόςοπό-τυ πίρε τι ςινιθιςμένι πονιρι χε ιρονιχι έχφραςι.

— Πος δεν τιν πίρες;—αγανάχτιςε ο Βάςιας.—Αφυ πςάχναμε, πςάχναμε ςτον πάτο τυ ποταμυ, χε δε βρίχαμε τίποτα. Πύ χάθιχε λιπον;

— Πάι να πι άςχιμα πςάχνατε. Πςάχςτε χαλίτερα.—Ο Σεριόζας γέλαςε χε, χιτάζοντας το Βάςια, με χάπια παράχςενι χαλοςίνι πρόςθεςε: Γιά διες, ι πετονιά-τυς γιόμιςε απο τόςα πςάρια χι αφτι χάθοντε χε χλέγοντε!

Τιν άλι μέρα, αχόμα απο πολί νορις, ο Βάςιας πίρε το τςινχέλι χε χςεχίνιςε για το ποτάμι, δίχος να πιςτέβι πολι-πολι ςτα λόγια τυ Σεριόζα.

Εριχςε τρις φορες το τςινχέλι, μα χε τις τρις φορες ςτα χυτυρυ.

Μα τιν τέταρτι φορα το ςχινι τυ τςινχελιυ τεντόθιχε δινατα.

„Μίπος ίνε αλίθια, πυ δεν τιν πίρε; — ςχέφτονταν ο Βάςιας, γλίγορα τραβόντας το ςχινι.—Βέβεα, δεν τιν πίρε... Να, νάτινα ι πετονια...Κ'έμις λέγαμε...Βρε, βλάχες, πυ ίμαςτε!"

Ι βαρια πλεχτι πετονια φὰνικε ςτιν απανοςια τυ νερυ. Μέςα-τις κὰτι ςτριφογίριζε κε χοροπιδύςε, προκαλόντας ςτι φανταςία τυ Βάςια τις πιο εφχάριςτες ελπὶδες. Μα να, όλι γιομάτι απο άμο κε κρία λάςπι, πετὰχτικε ςτιν ακροποταμια, κι ο Βὰςιας ρίχτικε να ιδι το πλύςιο κινίγι-τυ.

Μα μόλις άνικςε τιν πλεχτι πορτίτςα ο Βάςιας απαγοιτέφτικε κε κςιπάςτικε, γιατι πετάχτικαν έκςο καμια ικοςαρια βατράχι. „Κι απο πυ μαζέφτικαν ι καταραμένι; — παρακςενέφτικε ο Βάςιας, κιτὸντας τυς βατράχυς, πυ φοβιζμένι απτο πολι φος, γλίγορα πιδίςανε να φίγυνε ς' όλες τις μεριες. — Τίχενε να πέςι ςτιν πετονια ένας, ςπάνια διο. Τόρα όμος για διες δεν έχι κανένα πςαράκι, μα θαρις για κοροιδία μαζέφτικε ολάκερο κοπάδι απο βατράχυς".

Ερικςε πάλι τι πετονια κε πίγε για το ςπίτι, με μεγάλι ιποπςία, ότι μπορι ο Σεριόζας κε να μιν πίρε τιν πικςίδα, μα ότι ι πετονια, πυ ίτανε γεμάτι με βατράχυς, θα βρέθικε ςτον προτινο τόπο-τις όχι νορίτερα απο χτες το βράδι.

Ο Βάςιας έτρεχε απτιν αποθίκι κ' έφερνε ςτο εργαςτίρι ένα κυβάρι απο ςίρμα. Απτο παράθιρο φάνικε ι μιτέρα-τυ κε τον φόνακςε, μα ο Βάςιας βιαζότανε, κὺνιςε το κεφάλι-τυ κε τράβικςε γλιγορότερα.

Ι μιτέρα-τυ τον φόνακςε ακόμα πιο δινατα, λέγοντας όλα τα κακα, πυ θα πέςυνε ςτο κεφάλι τυ Βάςια, αν δε θα πάι τιν ίδια ςτιγμι ςτο ςπίτι. Κι αν πιςτέπςι κανις ςτα λόγια-τις, ι ςινέπιες τις ανιπακοίς-τυ έπρεπε νἄνε διςάρεςτες, γιατι ος το αφτι τυ Βάςια φτάςανε τέτια λόγια, „θα ςυ τις βρέκςο", „θα φας κςίλο", „θα ςυ βγάλο τ' αφτια", κ.τ.λ. μα ίτανε κε τ' άλο, πυ ο Βάςιας δεν πίςτεβε πολι-πολι, ότι ι μιτέρα-τυ δεν ίνε μνιςίκακι κ' εχτος απ' αφτο ο Βάςιας πραγματικα δεν ίχε καθόλυ κερο. Κε ίθελε να κςακολυθίςι το δρόμο-τυ, μα τόρα πια ι μιτέρα-τυ άρχιςε να φονάζι με καιδεφτικα λόγια, κυνόντας ςινάμα ένα άςπρο χαρτι.

Ο Βάςιας ίχε καλα μάτια κι αμέςος ίδε, ότι το χαρτι

αφτο δεν ίτανε τίποτ' άλο, παρα ένα γράμα, πυ μόλις το φέρανε. Το γράμα άφτο μπορύςε να ίνε μόνο απτον αδερφό-τυ Πάβλο, πυ δύλεβε ςιδερας κάπυ πολι μακρια. Ο Βάςιας αγαπύςε πολι τον Πάβλο κε μ' ανιπομονιςία περίμενε πότε θα τυ δόςυν άδια για νάρθι.

Αφτο άλαχςε τιν ιπόθεςι. Ο Βάςιας, πυ ενδιαφερότανε γι' αφτο, κρέμαςε το κυβάρι με το ςίρμα ςτο φράχτι κε κςεκίνιςε για το ςπίτι, δίνοντας ςτο πρόςοπό-τυ κίνο το κατςύφιαζμα, πυ θ' ανάνκαζε τι μιτέρα-τυ να καταλάβι, ότι τις κάνι πολι μεγάλι εκδύλεψι.— Διάβαςε, Βάςια, — τον παρακάλεςε θιμομένι ι μιτέρα-τυ με πολι χαμιλι κε ιρινεμένι φονι, γιατι ίκςερε, ότι, αν ο Βάςιας με τα ςοςτά-τυ βάλι πίζμα, με καμια φοβέρα δεν μπορις να κάνις τίποτα.

— Βλέπι, ότι έχις δυλια, κι αφτι όλο... διάβαςε κε διάβαςε — με διςαρεςτιμένο τόνο απάντιςε ο Βάςιας, πέρνοντας το γράμα κε ςκίζοντας αγάλια-αγάλια το φάκελο. — Ας το διάβαζες μονάχι-ςυ. Γιατι όταν πίγενα ςτο Ιβαν Μιχάιλοβιτς να μάθο γράματα όλο φόναζες: πύ πας κε χάνεςε, κε πύ διάολο νκρεμίςτικες; Κε τόρα, ορίςτε... διάβαςε κε διάβαςε.

—Μα μίπος, Βάςια-μυ, για τα μαθίματα ςε μάλονα;— δικεολογύνταν ι μιτέρα-τυ. — Σε μάλονα, πεδί-μυ, γιατι πίγενες ςτο μάθιμα καθαρος, κε γίριζες λερομένος, ςα διάολος, πιτςιλιζμένος... Διάβαςε δα παλιόπεδο, — φόναχςε ανιπόμονι επιτέλυς ι μιτέρα-τυ, βλέποντας, ότι ο Βάςιας αφυ άνιχςε το γράμα τόβαλε πάνο ςτο τραπέζι, ίςτερα πίρε το μαςτραπα κε πίγε να πιι νερο, κε μόνο ίςτερα απ' αφτο καλοκάθιςε ςτο τραπέζι, ςαν να ετιμαζότανε να καθίςι ος το βράδι.

— Τόρα ςυ το διαβάζο, τραβίκςυ λιγάκι απτο φος, γιατι με κάνις ςκοτάδι.

Ο αδερφός-τυ ο Πάβλος έμαθε, ότι ςτι ςιδεροδρομικι ςτάςι χτίζυνε εργοςτάςιο κε, ότι εκι χριάζοντε ςιδεράδες.

Το χτίριο, όπυ δύλεβε, τέλιοςε, κ' έγραφε, ότι αποφάςιςε να γιρίςι ςτο χοριό τυ. Παρακαλύςε, να πάι ι μιτέρα-τυ ςτι γιτόνιςα Ντάρια Εγόροβνα να τι ροτίςι αν μπορι να τυ δόςι με τι γινέκα-τυ μια κάμαρα τυλάχιςτο για το καλοκέρι, γιατι το χιμόνα το εργοςτάςιο θα έχι πια βέβεα, δικές-τυ κατικίες.

Απτο γράμα χαρίκανε πολι κε ο Βάςιας κ' ι μιτέρα-τυ.

Αφτι πάντα το ςκεφτότανε, τι καλα θἄτανε να ζύςανε όλι μαζι μια φαμίλια. Μα πριν, όταν ςτι ςτάςι δεν ίχε καθόλυ δυλιες, δεν μπορύςε ύτε να ςκεφτι για ένα τέτιο πράμα.

Εχτος απ' αφτο, ο αδερφός-τυ Πάβλος παντρέφτικε ςτα κοντα κι όλι θέλανε να διύνε τι λογιο ίτανε ι γινέκα-τυ.

Ι μιτέρα-τυ ύτε ίθελε ν' ακύςι για καμια Ντάρια Εγόροβνα.

— Νά-τα-μας! — έλεγε, αρπάζοντας απτα χέρια τυ Βάςια το γράμα κε μ' ανιςιχία κιτάζοντας τ' ακατανόιτα, μα ακριβα γι' αφτίνα ςιμαδάκια κε γράματα. — Οςτε ίμαςτε κε χιρότερι απτιν Ντάρια Εγόροβνα;... Εμις τόρα δε ζύμε ςτιν προτιτερινί-μας καλίβα, μα σε διο κάμαρες, προθάλαμο κε κυζίνα. Στι μια κάμαρα θα ζύμε εμις κε τιν άλι τι δίνυμε ςτον Παβλύσα. Τί να τιν κάνυμε τιν άλι κάμαρα;

Περίφανι για το γιὸ-τις κ' εφτιχιζμένι, γιατι θα τον έβλεπε ςτα κοντα, ι μιτέρα κςέχαςε, ότι δεν πέραςε πολις κερος, πυ λιπότανε τιν παλια μπύτκα, έβριζε το κενύριο ςπίτι κε μαζι κι όλυς εκίνυς, πυ ςκεφτίκανε να χαλάςυν κε να κςαναχτίςυνε τιν κατικία τις.

14

Τις τελεφτέες μέρες διακόπικε ι φιλία με τον Πέτια. Ο Πέτιας κάπος άλακςε, αγρίεπςε.

Κάποτες όμορφα πέζι, μιλάι, μ' άκςαφνα κατςυφιάζι, ςοπένι κι όλι τι μέρα δε φένετε ςτο ςπίτι κε πέζι με τι Λένκα ςτιν αβλι.

Μια φορα, επιςτρέφοντας απτο κςιλυργίο, όπυ μπίγανε μαζι με το Σεριόζα ςφιρια ςτα χερύλια-τυς, πριν απτο μεςιμέρι, ο Βάςιας αποφάςιςε να πάι να κολιμπίςι.

Γίριςε προς το μονοπάτι κε ίδε τον Πέτια. Ο Πέτιας πίγενε μπροςτα, ςιχνα ςτεκότανε κε γίριζε πίςο, ςα να φοβότανε μίπος τον διι κανένας.

Κι ο Βάςιας αποφάςιςε να τον παραμονέπςι, να δι πύ πιγένι κριφα αφτο το άταχτο κε παράκςενο πεδι.

Φιςύςε δινατος ζεςτος αέρας. Θοριβύςε το δάςος. Μα επιδι φοβότανε το τρίκςιμο τον ποδιόν-τυ, ο Βάςιας άφιςε το μονοπάτι κε τράβικςε μέςα απτα χαμόδεντρα λιγάκι πίςο.

Ο Πέτιας δεν πίγενε όλο ίςια: μια τον έβλεπες γιομάτο αποφαςιςτικότιτα, έτρεχε γλίγορα κε πολι όρα, πυ ο Βάςιας μόλις τον πρόφτενε, ςτριφογιρνόντας πίςο απτα δέντρα κε τα χαμόδεντρα, άλι φορα τον έβλεπες να ςταματάι, να κιτάζι φοβιζμένος ολόγιρά-τυ κ' ίςτερα να πιγένι αγάλια-αγάλια, ςχεδον δίχος δίναμι, ςα να 'τον έδιοχνε κάπιος απο πίςο κι αφτος δεν μπορύςε κε δεν ίθελε να πάι μπρος.

«Πύ να πιγένι, άραγες;» ςκεφτότανε ο Βάςιας, πυ άρχιςε να τυ μεταδίνετε ι ερεθιζμένι κατάςταςι τυ Πέτια.

Ακςαφνα ο Πέτιας ςταμάτιςε. Στεκότανε πολι κερο, ςτα μάτια-τυ κιλίςανε τα δάκρια. Ιςτερα κατέβαςε κατςυφιαζμένα το κεφάλι κε ίςιχα γίριςε πίςο.

Μα ίςτερα απο κάμποςα βίματα, πάλι ςταμάτιςε, τίνακςε το κεφάλι-τυ κι απότομα γίριςε προς το δάςος, έτρεκςε ίςια πάνο ςτο Βάςια.

Ο Βάςιας κςαφνιζμένος, γιατι δεν περίμενε τέτιο πράμα, πετάχτικε να κριφτι πίςο απτα χαμόδεντρα, μα ίτανε πια αργα. Ο Πέτιας δεν ίδε το Βάςια, μα άκυςε το τρίκςιμο, πυ κάνανε τα χαμόδεντρα. Φόνακςε κε χάθικε μέςα ςτα χαμόδεντρα.

Οταν ο Βάςιας έφταςε ςτο μονοπάτι, εκι δεν ίτανε πια κανένας.

Παρ'όλο πυ κόντεβε να βραδιάςι, παρ' όλο πυ ο αγέρας ίτανε δινατος, ο κερος ίτανε πνιχτικος.

Στον υρανο πλέανε βαρια ςίνεφα, μα, δίχος να ζμίγονε ς' ένα μεγάλο ςίνεφο μπόρας, περνύςανε ένα-ένα δίχος να ςκεπάζυνε κε ν' ανκίζυνε τον ίλιο.

Κάπια ανιςιχία ταραγμένι, ακαθόριςτι όλο κε πιο δινατα ανκάλιαζε το Βάςια, κε το θοριβόδικο κι ανίςιχο δάςος,

κίνο το δάςος, πυ κάπος το φοβότανε ο Πέτιας, φάνικε άκςαφνα κε στον Βάςια κςένο κ' εχτρικο. Τάχινε το βίμα-τυ κε γλίγορα βρέθικε στιν ακροποταμια τις Τίχαγιας.

Ανάμεςα στις φυντομένες λιγαριες απλονότανε ένα κομάτι ακροποταμιας απο κιτρινοπο άμο. Πριν ο Βάςιας λυζότανε πάντα εδο. Εδο το νερο πάντα ίτανε ìςιχο, ο πάτος ςκλιρος κε ίςιος.

Μα τόρα, àμα πλιςίαςε ìδε, ότι το νερο ςικόθικε πςιλα κε θόλοςε.

Ροκανίδια, κομάτια απο ςανίδες κε δοκάρια πλέανε ίςιχα, μαζέβονταν ς' ένα μέρος κ' ίςτερα χοριζόντανε κε δίχος θόριβο στριφογιρνύςανε ολόγιρα στυς επικίνδινυς νεροςτρόβιλυς, πυ μια φενόντανε κε μια χανόντανε στιν αφριζμένι απανοςια.

Φένετε, ότι κάτο, όπυ κτίζανε το νερόφραγμα, αρχίςανε να βάζυνε φράγματα απο τραβέρςες.

Κςεντίθικε, μα δεν πίδιςε να βυτίςι, όπος έκανε πριν, κε δε σπαρταρύςε, κςιπάζοντας με χαρύμενα ρντίζματα, τ' αςιμένια γοργα ποταμίςια πςαράκια.

Αφυ κατέβικε προςεχτικα στιν ακρογιαλια μπίκε στο νερο, παςπατέβοντας με το πόδι-τυ τον άγνοςτο πια πάτο τυ ποταμιυ κε βαςτόντας απτο κλαδι ενος χαμόδεντρυ, έκανε κάμποςες βυτιες, ίςτερα βγίκε απτο νερο, φόρεςε τα ρύχα-τυ κε κςεκίνιςε αγάλια-αγάλια για το ςπίτι.

Στο ςπίτι ίτανε στεναχορεμένος. Ετρογε δίχος όρεκςι, έρικςε àθελα κάτο τι στάμνα με το νερο κε ςικόθικε απτο τραπέζι ςιοπιλος κε θιμομένος.

Πίγε ςτο Σεριόζα, μα κι ο Σεριόζας ίτανε θιμομένος, γιατι έκοπςε με το ςκαρπέλο το δάχτιλό-τυ κε προ ολίγυ τυ τ' αλίπςανε με ιόδιο.

Ο Βάςιας πίγε στον Ιβαν Μιχάιλοβιτς, μα δεν τον ίβρε στο ςπίτι-τυ. Τότε γίριςε πίςο κι αποφάςιςε να πέςι απο νορις να κιμιθι.

Πλάγιαςε, μα πάλι δεν τον έπερνε ο ίπνος. Θιμίθικε το περςινο καλοκέρι. Κε καθος φενότανε, επιδις εκίνι ι μέρα ίτανε τόςο ανίςιχι κι ανεπιτιχις, τυ φάνικε, ότι το περςινο καλοκέρι ίτανε ζεςτο κε καλο.

Ακςαφνα λιπίθικε κίνο το λιβάδι, πυ τὄςκαπςε κε τὄχανε άνο-κάτο το εκςκαβάτορ, λιπίθικε το ποτάμι Τίχαγια, πυ το νερό-τυ ίτανε τόςο διάφανο κε καθαρο κε τον Πέτια, πυ μαζί-τυ περνύςε τόςο όμορφα κε αδερφομένα τις χαρόμενες τςαχπίνικες μέρες, κι ακόμα λιπίθικε κε το λέμαργο πιρομάλι γάτο Ιβαν Ιβάνοβιτς, πυ απτον κερο πυ χαλάςανε τιν μπότκα-τυς έγινε κάπος λιπιμένος, τον έπιαςε το μεράκι κ' έφιγε απτι ςτάςι δίχος να κςέρι κανένας πυ πίγε. Δεν ίκςερε κανένας κε για πυ πέταχςε ο παντοτινος κύκος, πυ κςιπάςτικε απτον κρότο τον βαριον ςφιριον, πυ με το ιχερο κε λιπιτερο κελάιδιμά-τυς αποκιμύνταν ο Βάςιας ςτον αχιρόνα κ' έβλεπε τ' αγαπιμένα γνοςτά-τυ όνιρα.

Αναςτέναχςε τότες, έκλιςε τα μάτια-τυ κι άρχιςε αγάλια-αγάλια να τον πέρνι ο ίπνος. Εβλεπε κενύργιο, άγνοςτο όνιρο. Στιν αρχι, ανάμεςα απτα θολομένα ςίνεφα κολίμπιςε ένα βαρι χριςοπο ποταμόπςαρο με μιτερα δόντια κε πυ έμιαζε με ςίνεφο. Το ποταμόπςαρο ερχότανε να μπι ίςια ςτιν πετονια τυ Βάςια, μα ι πετονια ίτανε τόςο μικρι, κε το ποταμόπςαρο τόςο μεγάλο, πυ ο Βάςιας κςιπαςμένος φόναχςε. „Πεδια!... πεδια!... Φέρτε γλίγορα το μεγάλο δίχτι, ιδεμι θα ςχίςι τιν πετονια κε θα φίγι". — „Καλα, — ίπανε τα πεδάκια, — τόρα το φέρνυμε, μα πρότα θα χτιπίςυμε τις μεγάλες καμπάνες".

Κι αρχίςανε να χτιπάνε... Νταν!... νταν!... νταν!... νταν!...

Κι όςο χτιπύςανε δινατα τις καμπάνες, πίςο απτο δάςος, πάνο απτο Αλιόςςινο ςικόθικε ένα μεγάλο ςτιλάρι φοτια κε καπνος, κι όλι ι άνθροπι φονάκςανε:

— Πιρκαγια... Πιρκαγια... Ινε πολι μεγάλι πιρκαγια. Τότες ι μιτέρα ίπε ςτο Βάςια:

— Σίκο, Βάςια.

Κ' επιδις ι φονι τις μιτέρας-τυ ακύςτικε κάπος πολι δινατα κι ακόμα κε θιμομένα, ο Βάςιας μάντεπςε, ότι αφτο δεν ίνε, φένετε, όνιρο, μα πραγματικότιτα.

Ανιχςε τα μάτια-τυ. Ιτανε ςκοτάδι.

Απο κάπυ μακρια ακυότανε ι καμπάνα.

— Σίκο, Βάςια, — κςαναίπε ι μιτέρα-τυ.

— Εβγα πάνο στο σερβάνι κε κίταχσε. Φένετε, πος κέετε το Αλιόσσινο.

Ο Βάσιας γλίγορα φόρεσε το βραχί-του κε απο τιν απότομι σκάλα βγίκε πάνο στο σερβάνι.

Σκαρφαλόνοντας αδέκσια μέσα στο σκοτάδι πάνο στις προεκσοχές τον δοκαριον, ο Βάσιας βγίκε ος τι μέσι όκσο απτο παραθιράκι τις στέγις.

Ιτανε νίχτα· τ' αστέρια έλαμπαν στον ουρανο. Κοντα στιν εργοστασιακι πλατία, δίπλα στις αποθίκες τρεμοζβίνανε θαμπα τα φότα τον νιχτερινον φαναριον, στα δεκσια κε τ' αριστερα φένκανε δινατα τα κόκινα σινιάλα τον σιμαφόρον τις ισόδου κε τις εκσόδου. Μπροστα ένα κομάτι του νερου τις Τίχαγιας καθρέφτιζε αφτα τα φότα.

Μα εκι, στο σκοτάδι, πίσο απτο ποτάμι, πίσο απτο δάσος, που φενότανε κε θοριβούσε, εκι, όπου βρισκότανε το Αλιόσσινο, δε φενότανε ούτε φλόγες, ούτε σπίθες στον αγέρα, ούτε κόκινος καπνος απο πιρκαγια, που έζβινε. Το μέρος αφτο ίτανε βουλιαγμένο μέσα σε πικνο, αδιαπέραστο σκοτάδι, απ' όπου ακουόντανε τα ιπόκοφα ανίσιχα χτιπίματα τις καμπάνας τις εκλισιας.

15

Μια θιμονια φρέσκο, μιροδάτο χορτάρι. Ο Πέτιας, κουρασμένος κσαπλόθικε στι σκιερι μερια, έτσι, που να μι φένετε απτο μονοπάτι.

Ιτανε έτσι ίσιχα κσαπλομένος, όστε ένα μεγάλο κε προσεχτικο κοράκι, δίχος να τον προσέκσι, κάθισε βαρια πάνο στο κοντάρι, που έβγενε πάνο απτι θιμονια. Καθότανε διορθόνοντας ίσιχα με τι μίτι-του, τα δινατα κε στραφτερα φτερά-του. Κι ο Πέτιας άθελα σκέφτικε, πόσο έφκολο ίτανε να του μπίκσι απ' εδο τα σκάγια όλου του τουφεκιου. Μα αφτι ι τιχέα σκέψι προκάλεσε άλι, που αφτος δεν τιν ίθελε κε τι φοβότανε. Κε κατέβασε το πρόσοπο στις παλάμες τον χεριόν-του.

Το μάβρο κοράκι προςεχτικα γίριςε το κεφάλι-τυ κε κίταχςε κάτο. Δίχος να βιάζετε άνιξε τα φτερά-τυ κε πέταχςε απο το κοντάρι πάνο ςε μια απςιλι ςιμίδα κε με περιέργια κάρφοςε το μάτι-τυ πάνο ςτο μοναχικο πεδάκι, που έκλεε.

Ο Πέτιας ςίκοςε το κεφάλι-τυ. Στο δρόμο απτο Αλιόςςινο ερχότανε ο μπάρμπα-Σεραφίμ κ' έςερνε απτο χαλινάρι ένα άλογο: όπος φένετε για καλίβομα. Ιςτερα ίδε το Βάςια, πυ γίριζε για το ςπίτι-τυ απτο μονοπάτι

Εκίνι τι ςτιγμι ο Πέτιας ιςίχαςε, πνιγμένος απτιν ανέλπιςτι ιποπςία: νε μίν ίτανε ο Βάςιας, πυ έτιχε μέςα ςτα χαμόδεντρα, όταν ίθελε να περάςι απτο μονοπάτι ςτο δάςος; Οςτε ο Βάςιας κάτι κςέρι πια, ίτε κάτι μαντέβι, αλιότικα γιατι να τον παραμονέβι; Οςτε, το κρίβις δεν το κρίβις, το ίδιο κάνι όλα θα κςεςκεπαςτύνε.

Μα αντι να φονάκςι το Βάςια κε να τυ τα πι όλα, ο Πέτιας καλοςκύπιςε τα μάτια-τυ κι αποφάςιςε ςταθερα να μιν πι τίποτα ςε κανένα. Ας πάνε να το βρύνε μόνι-τυς, ας το μάθυνε κι ας τον κάνυνε, ότι θέλυνε.

Μ' αφτι τι ςκέπςι ςικόθικε, κι αφτο τον ιςίχαςε κε τον αλάφροςε. Με ίςιχο μίςος κίταχςε προς το μέρος, όπυ θοριβύςε το δάςος τυ Αλιόςςινυ, έφτιςε με θιμο κε βλαςτίμιςε.

— Πέτια! — άκυςε πίςο-τυ μια φονι.

Σύφροςε, γίριςε πίςο κε ίδε τον Ιβαν Μιχάιλοβιτς.

— Σε χτίπιςε κανένας; — ρότιςε ο γέρος.— Οχι... Μίπος ςε πίραχςε κανένας; Πάλι όχι... Μα τότες γιατι ίνε τα μάτια-ςυ θιμομένα κε βρεμένα;

— Στενοχοριύμε, — απότομα απάντιςε ο Πέτιας κε γίριςε το πρόςοπό-τυ.

— Πός έτςι, ςτενοχοριέςε; Παντα περνύςες όλο χαρύμενα κε τόρα άκςαφνα ςτενοχοριέςε. Για δες το Βάςια, το Σεριόζα, τ' άλα τα πεδια. Πάντα τυς βλέπις κάτι να κάνυνε, πάντα τυς βλέπις μαζι. Μα εςι πάντα ολομόναχος. Κε, βέβεα, θα ςτενοχοριέςε. Τυλάχιςτο να ερχόςυνα ςτο ςπίτι-μυ. Να, τιν τετάρτι μ' ένα άνθροπο θα πάμε να πιάςυμε ορτίκια, αν θέλις μπορύμε να πάρυμε κε ς' ένα μαζί-μας.

Ο Ιβαν Μιχάιλοβιτς χτίπιςε λαφρια τον όμο τυ Πέτια

κε τον ρότισε, κιτάζοντας απο πάνο δίχος να φένετε το αδινατιζμένο πρόσοπο του Πέτια.

— Μίπος ίσε άροστος; Μίπος σε πονάι τίποτε; Κε τα πεδια δεν το καταλαβένυνε, κι όλο μυ παραπονιύντε: «Νά ο Πέτιας ίνε τέτιος κατσυφιάρις κε πλιχτικος».

— Μυ πονάι το δόντι,— πρόθιμα σιμφόνισε ο Πέτιας.— Μα μίπος αφτι καταλαβένυνε τίποτα. Κ' έτσι μυ πονάι κι αφτι έχυνε να χάνυνε με το γιατι κε γιατι.

— Πρέπι να το βγάλις!—ίπε ο Ιβαν Μιχάιλοβιτς.—Οταν γιρίσυμε πίσο, πιγένυμε στο νοσοκόμο, εγο θα τον παρακαλέσο, θα βγάλι το δόντι-συ αμέσος.

— Εμένα... Ιβαν Μιχάιλοβιτς, τόρα δε μυ πονάι πια έτσι δινατα, χτες μυ πονύσε, σίμερα περνάι πια,—ίπε ο Πέτιας, ίστερα απο μια μικρι σιοπι.—Εμένα σίμερα δε μυ πονάι το δόντι, μυ πονάι το κεφάλι...

— Ε, λιπον βλέπις! Θέλις δεν θέλις θα στενοχοριέσε. Ας περάσυμε απτο νοσοκόμο να μας δόσι κανένα νερυλο γιατρικο ίτε σκόνι.

— Σίμερα το κεφάλι-μυ πονύσε φοβερα,—προσεχτικα, γιρέβοντας τις λέκσις, κσακολυθύσε ο Πέτιας, πυ δεν ίθελε δα καθόλυ, εκσον απ' τ'άλα κακα πυ έπαθε, να τυ βγάλυνε στο τέλος τα γερά-τυ δόντια κε να τυ γιομίσυνε τιν κιλια με κσινα γιατρικα κε πικρες σκόνες.—Μα έτσι μυ πονύσε!... Ετσι μυ πονύσε!... Καλα, μόνο σταμάτισε πια ο πόνος.

— Βλέπις, λιπον κε τα δόντια-συ δεν πονάνε, κε ο πονοκέφαλος πέρασε. Πολι όμορφα,—απάντισε ο Ιβαν Μιχάιλοβιτς χαμογελόντας σιγα κάτο απτα άσπρα λιγάκι κιτρινιζμένα μυστάκια-τυ.

— „Καλα! — αναστέναξε απο μέσα-τυ ο Πέτιας. — Καλα, μα όχι κε τόσο“.

Περπατίσανε λιγάκι στο μονοπάτι κε καθίσανε να κσεκυραστύνε πάνο σ'ένα χοντρο μαβριζμένο δοκάρι.

Ο Ιβαν Μιχάιλοβιτς έβγαλε τιν καπνοσακύλα-τυ κι ο Πέτιας κάθισε σιοπιλος δίπλα-τυ.

Ακσαφνα ο Ιβαν Μιχάιλοβιτς ένιοσε, ότι ο Πέτιας τον πλισίασε γλίγορα κε τον έπιασε απτο αδιανο μανίκι-τυ.

— Τί έπαθες;—ρότισε ο γέρος, βλέποντας, ότι άσπρισε το πρόσοπο κι αρχίσανε να τρέμυνε τα χίλι τυ πεδιυ.

— Ο Πέτιας σόπενε.

Κάπιος, πυ έρχονταν με αχανόνιστα, βαρια βίματα, έλεγε ένα τραγύδι

Ιτανε ένα παράκσενο, βαρι κι ακατανόιτο τραγύδι. Ι χαμιλι μεθιζμένι φονι απέσια τραγυδύσε:

Πιί-γενα! Κε πίγενα, να-να!
Κ' έτσι πίγενα να-να!
Κ' ίρθα... ίρθα εχ-χα-χα!
Εχα-χα! Νε αχα-χα!

Αφτο ίτανε το ίδιο άσχιμο τραγύδι, πυ τάκυσε ο Πέτιας χίνο το βράδι κοντα στι Γαλάζια λίμνι, όταν έχασε το δρόμο. Κι αφυ σκάλοσε δινατα πάνο στο μανίκι τυ Ιβαν Μιχάιλοβιτς, γίρισε φοβιζμένος τα μάτια-τυ προς τα χαμόδεντρα να δι τον τραγυδιστι, πυ δεν τον μάντεψαν ακόμα.

Σκαλόνοντας στα κλαδια, απτιν καμπι πρόβαλε ο Ερμολάι. Μόλις στεκότανε στα πόδια-τυ. Σταμάτισε, κύνισε το αναμαλιάρικο κεφάλι-τυ, κάτι φοβέρισε με το δάχτιλό-τυ κε σιοπιλα τράβιχσε παραπέρα.

— Ιπιε σαν το γυρύνι!—ίπε ο Ιβαν Μιχάιλοβιτς, θιμομένος πυ ο Ερμολάι κσίπασε έτσι τον Πέτια. — Κ' εσι τί έπαθες, Πέτια; Ε, ίνε μεθιζμένος. Μίπος λίγι χοπροσκιλιάζυνε σαν κι αφτόνα;

Ο Πέτιας σόπενε. Τα φρίδια-τυ συφρόσανε, στράψανε τα μάτια-τυ κε σφιχτίκανε δινατα τα χίλι-τυ, πυ τρέμανε. Κι άκσαφνα ένα απότομο, κακο χαμόγελο απλόθικε πάνο στο πρόσοπό-τυ: τόρα μόλις σα να κατάλαβε κάτι το χριαζύμενο, σπυδέο κε πίρε μια σταθερι κι αλίγιστι απόφασι.

— Ιβαν Μιχάιλοβιτς,—ίπε φοναχτα κιτάζοντας το γέρο ίσια στα μάτια, — μα αφτος ο Ερμολάι ίνε πυ σκότοσε τον Εγορ Μιχάιλοβιτς.

Τι νίχτα ο μπάρμπα Σεραφιμ, καβαλικέβοτας πάνο σ' ασέλοτο άλογο, έτρεχε με τιν ανίσιχι ίδισι στο μεγάλο δρόμο

απτι στάσι στο Αλιόσσινο. Φτάνοντας στο δρομάκι, χτίπισε με το χσίλο του καμτσικιου στο παράθιρο τις ακρινις ίζμπας κε φόναχσε το νέο Ιγόσκιν, να τρέχσι αμέσος στον πρόεδρο. Ο μπάρμπα Σεραφιμ ὲτρεχσε παραπέρα, σιχνα σταματόντας το άλογό-του κοντα στα κσένα σκοτινα παράθιρα, κε φόναζε τυς σιντρόφυς-του.

Χτίπισε δινατα στιν αβλόπορτα του σπιτιυ του πρόεδρυ. Δίχος να περιμένι να του ανίχσυνε, πίδισε πάνο απτο φράχτι, άνιχσε το μάνταλο, έμπασε μέσα στιν αβλι τ'άλογο κι ο ίδιος πετάχθικε μέσα στιν ίζμπα, όπυ ι άνθροπι, κσαφνιζμένι απτο χτίπο, ανάβανε το φος.

— Τι έπαθες;—τον ρότισε ο πρόεδρος, παρακσενεμένος, γιατι ο παντοτινα ὴσιχος μπάρμπα Σεραφιμ, πετάχτικε με τὲτια ορμι μέσα στο σπίτι.

— Τι έπαθα; — ίπε ο μπὰρμπα Σεραφιμ, πετόντας πάνο στο τραπέζι μια τσαλακομένι ριγοτι τραγιάσκα, κατατριπιμένι, απο σκάγια κε λερομένι με μὰβρυς λεκέδες απο κσερο έμα, τί επαθα;—Πυ να πσοφίσετε όλι-σας! Ιδες, πυ ο Εγορ δεν έφιγε πυθενα, μα τον σκοτόσανε μέσα στο δάσος-μας.

Ι ίζμπα γιόμισε απο κόζμο. Απτον ένα στον άλο μεταδινόντανε ι ίδισι, ότι τον Εγορ τον σκοτόσανε, όταν, πιγένοντας απτο Αλιὸσσινο στιν πὸλι περνὺσε απτο μονοπὰτι του δάσυς για να δυι στι στὰσι το φίλο-του Ιβαν Μιχάιλοβιτς.

— Τον σκὸτοσε ο Ερμολάι, κε τὔπεσε ι τραγιάσκα του σκοτομένυ μέσα στα χαμόκλαδα, ίστερα γίρεβε όλο το δάσος να τιν βρι, αλα δεν τι βρίκε. Ο γιος του μιχανικυ ο Πέτιας βρίκε τιχέα τιν τραγιάσκα. Εχασε το δρόμο κε βρέθικε σε κίνο τον τόπο.

Κε τότε σα φοτερι σπίθα άστραψε μπροστα στυς μαζομένυς χοριάτες. Κε τότες ὰκσαφνα γενίκανε φανερα, κε εβνόιτα πολα πράματα. Ενα πράμα δεν μπορέσανε να καταλὰβυνε; απο πυ κε πος βγίκε μια τέτια προιπόθεσι, ότι ο Εγορ Μιχάιλοφ—αφτος ο καλίτερος κε πιο σίγυρος σίντροφος—κρίφθικε επέσχιντα αφυ πίρε τα κινονικα χρίματα;

Μα αμέσος κσιγόντας-το, απτιν πόρτα ακύστικε ι βρα-

χνιαζμένι, αροςτιάριχι φονι τυ χυτςυ Σίντορ, εχίνυ, πυ πάντα γίριζε το κεφάλι χ' έφεβγε, όταν αρχίζανε να τυ λένε για το φεβγιο τυ Εγορ.

— Τί θα πι Ερμολάι! — φόναχςε. — Πιανυ ίτανε το ντυφέχι; Ολα ίνε φτιαγμένα. Δεν τυς έφτανε το ςχότομα... Δός-τυς ρεζίλεμα... Πίγενε τα χρίματα... Μπυχ! Κ'ίςτερα— έφιγε... Ιτανε χλέφτις! Ι χοριάτες θα λιςάχςυνε: πυ ίνε τα χρίματα; Ιτανε χολχοζ — δε θα ίνε... Θα πάρυμε πίςο το λιβάδι... Τι θα πι Ερμολάι! Ολα... όλα ίτανε φτιαγμένα!

Κι αρχίςανε να φονάζυνε πιο απότομα χε δινατα. Στιν ίζμπα ίτανε πια ςτενάχορα: Απτα ανιχτα παράθ.ρα χε τις πόρτες ο θιμος χ' ι μανία χςεπετιόντανε ςτο δρόμο.

— Αφτο ίνε δυλια τυ Δανιλ!—φόναχςε χάπιος.

— Ινε διχί-τυς δυλια!—αχυςτίχανε ολόγιρα μανιαζμένες φονες.

Κι άχςαφνα άρχιςε να χτιπάι ανίςιχα ι χαμπάνα τις εχλιςίας, χι ο πιχνος χε τρεμυλιαςτος αντίλαλός-τις βροντύςε μίςος χε πόνο.

Ο χυτςος ο Σίντορ τρελος απτο μίςος, ανακατομένο με χαρα για το διχό-τυ τον Εγορ, πυ δεν έφιγε, μα ςχοτόθιχε,—βγίχε ο ίδιος, δίχος να τυ πι χανις ςτο χαμπαναριο, χε μανιόδιχα χτιπύςε τιν χαμπάνα.

— Ας χτιπάι. Μιν τον πιράζετε!—φόναχςε ο μπάρμπα Σεραφιμ. — Ας χςιπνίςι όλο τον χόζμο. Ινε πια χερος!

Ανάβανε τα φότα, ανίγανε διάπλατα τα παράθιρα, χτιπύςανε ι οχςόπορτες, χι όλι τρέχανε προς τιν πλατία να μάθυνε τι έγινε, τι χαχο, γιατι θοριβύνε, φονάζυνε, χτιπύνε ι χαμπάνες.

Για πρότι φορα ς' όλο το διάςτιμα, αφτι τι ςτιγμι ο Πέτιας χιμότανε βαθια χε ίςιχα. Περάςανε όλα. Ολο το βάρος, πυ έτςι ανεπάντεχα χε δι ατα τον έπνιγε, πετάχτιχε απο πάνο-τυ. Πολι τιρανίςτιχε. Τέτιο πεδάχι, ςαν χι άλα πολα, λιγάχι γενέο, λιγάχι φοβιτςιάριχο, χάποτε ιλιχρινο, χάποτε μετριόφρονο χε χατεργάριχο, απο φόβο για τι διχί-τυ τι μιχρι ατιχία πολι χερο έχριβε μια μεγάλι ιπόθεςι.

Ιδε τιν τραγιάςχα χίνι τι ςτιγμι, όταν χςιπαζμέ-

νος απτο μεθιζμένο τραγούδι, ίθελε να τρέχσι στο σπίτι-του.

Εβαλε το καπέλο-του με τιν πικςίδα πάνο στα χορτάρια, σίκοσε τιν τραγιάςκα κε τι γνόρισε: ίτανε ι ριγοτι τραγιάςκα του Εγορ, κατατριπιμένι κε λερομένι απτο κςερο έμα.

Τρόμαχσε, πέταχσε κάτο τιν τραγιάςκα κε κςεχνόντας το καπέλο-του κε τιν πικςίδα, τὄβαλε στα πόδια. Πολες φορες δοκίμασε να πάι στο δάσος, να πάρι το καπέλο-του κε να πετάχςι τιν αναθεματιζμένι πιχςίδα στο ποτάμι ίτε στο βάλτο κ' ίστερα να διιγιθι για το ότι ίβρε, μα κάθε φορα ένας ανεχςίγιτος φόβος έπιανε το πεδάκι, κε γίριζε με άδια χέρια.

Μα να το πι, τον κερο που το καπέλο-του κε ι κλεμένι πιχςίδα βριςκότανε δίπλα στιν τριπιμένι τραγιάςκα, δεν του έφτανε το κυράγιο. Για αφτι τιν κακορίζικι πιχςίδα έφαγε πια κςίλο ο Σεριόζας, γελάστικε ο Βάςιας, κι ο ίδιος ο Πέτιας πόσες φορες μπροστα στα πεδια έβριζε τον κλέφτι, πυ δεν πιάςτικε. Κι άκςαφνα θἄβγενε πος κλέφτις ίτανε αφτος ο ίδιος. Ινε ντροπι! Κε να το σκεφτι φοβότανε! Ας αφίσυμε πυ ο Σεριόζας θα του τις έβρεχε, κι απτον πατέρα-του θἄτρογε δινατο κςίλο.

Κε γι' αφτο σύφροσε, σόπασε, ισίχασε κε τἄκριβε όλα. Κε μόνο χτες το βράδι, όταν απτο τραγούδι-του γνόριςε τον Ερμολάι κε μάντεπςε τι γιρέβι ο Ερμολάι μέςα στο δάςος, ο Πέτιας διιγίθικε στον Ιβαν Μιχαίλοβιτς όλι τιν αλίθια απτιν αρχι, δίχος να κρίπςι τίποτα.

16

Ιςτερα απο διο μέρες στο εργοςτάςιο, που χτιζόντανε, ίχανε γιορτι. Ακόμα απο πολι νορις ίρθανε ι μυςικ:, λίγο αργότερα έπρεπε να ερχόντανε αντιπροσοπίες απτα εργοστάςια τις πόλις, το πιονέρικο τάγμα κε ομιλίτες.

Αφτι τι μέρα πανιγιρικα βάζανε τα θεμέλια του χιριοτέρυ τμίματος του εργοστασίυ.

Φενότανε, ότι όλα αφτα θα ίτανε πολι ενδιαφέροντα

μα τιν ίδια μέρα θάφτανε στο Αλιόςςινο τον ςκοτομένο Εγορ Μιχάιλοφ, πυ ίβρανε το κορμί-τυ στον πάτο μιας βαθιας ςκοτινις χαράδρας, ςκεπαζμένο με κλάδια στο δάςος.

Κε τα πεδια δεν ίκςεραν, πυ να πάνε.

— Καλίτερα θάνε να πάμε στο Αλιόςςινο, — πρότινε ο Βάςιας. — Το εργοςτάςιο μόλις ακόμα τ'αρχίςανε. Θα ίνε πάντα εδο, μα τον Εγορ δε θα τον δύμε πια ποτες.

— Εςι με τον Πέτια να πάτε στο Αλιόςςινο, — πρότινε ο Σεριόζας, — κ'εγο θ'απομίνο εδο. Κ' ίςτερα μυ λέτε για τ' Αλιόςςινο κ'εγο ςας λέγο για το εργοςτάςιο.

— Καλα, — ςιμφόνιςε ο Βάςιας. — Μπορι κ'εμις να προφτάςυμε νάρθυμε στο τέλος... Πέτια, τα καμτςίκια στα χέρια κε ςτ'άλογα!.. Εμπρος ςτ'άλογα κε δρόμο.

Ιςτερα απο το ζεςτο κε κςερο αγέρα τι νίχτα έβρεκςε λίγο. Το πρωι κςιμέρονε δροςερο κε λαμπερο. Ιτε επιδις ο ίλιος σκόρπιζε μπόλικο το φός-τυ κε μέςα στις αχτίνες-τυ κιματίζανε ζοιρα ι κενύργιες ςιμέες, ίτε επιδις στο λιβάδι βούςανε παράφονα ι μυςικι πυ έπεζαν στιν πλατία τυ εργοςταςίυ μαζεβόντανε απ'όλες τις μεριες ι άνθροπι, ίτανε κάπος αςινίθιςτι εφθιμία. Οχι τόςο έφθιμα, όςο όταν ςυ έρχετε να πέζις, να πιδας, να γελας, μα έτςι, όπος γίνετε πριν να φίγις σε μακρινο, πολίκερο ταξίδι, όταν λιπάςε λιγάκι εκίνο πυ αφίνις πίςο, κε ς'ανιςιχα πολι κε ςε κάνι να χέρεςε κίνο το νέο κι αςινίθιςτο, πυ θ'ανταμόςις στο τέλος τυ ταξιδιύ-ςυ. Αφτι τι μέρα θάφτανε τον Εγορ. Αφτι τι μέρα βάζανε τα θεμέλια τυ κιριότερυ τμίματος τυ εργοςταςίυ, πυ θάβγαζε αλυμίνιο. Κι αφτι τι μέρα τι στάςι Αρ. 216 τι μετονομάζανε ςε σταθμο «Φτερα τυ αεροπλάνυ».

Τα πεδάκια τρεχάτα πίρανε το μονοπάτι. Σταματίςανε κοντα στο γεφιράκι. Σ' εκίνο το μέρος το μονοπάτι ίτανε στενο, κε απτις διο μεριες βριςκότανε μικρι βάλτι. Απτιν άλι μερια ερχόντανε άνθροπι. Τέςερι μιλιτςιονέρι με τα ρεβόλβερα στα χέρια — διο απο μπρος κε διο απο πίςο — πιγένανε τρις

μα τιν ίδια μέρα θάφτανε ςτο Αλιόςςινο τον ςκοτομένο Εγορ Μιχάιλοφ, πυ ίβρανε το κορμί-τυ ςτον πάτο μιας βαθιας ςκοτινις χαράδρας, ςκεπαζμένο με κλαδια ςτο δάςος.

Κε τα πεδια δεν ίκςεραν, πυ να πάνε.

— Καλίτερα θάνε να πάμε ςτο Αλιόςςινο, — πρότινε ο Βάςιας. — Το εργοςτάςιο μόλις ακόμα τ'αρχίςανε. Θα ίνε πάντα εδο, μα τον Εγορ δε θα τον δύμε πια ποτες.

— Εςι με τον Πέτια να πάτε ςτο Αλιόςςινο, — πρότινε ο Σεριόζας, — κ'εγο θ'απομίνο εδο. Κ' ίςτερα μυ λέτε για τ' Αλιόςςινο κ'εγο ςας λέγο για το εργοςτάςιο.

— Καλα, — ςιμφόνιςε ο Βάςιας. — Μπορι κ'εμις να προφτάςυμε νάρθυμε ςτο τέλος... Πέτια, τα καμτςίκια ςτα χέρια κε ςτ'άλογα!.. Εμπρος ςτ'άλογα κε δρόμο.

Ιςτερα απο το ζεςτο κε κςερο αγέρα τι νίχτα έβρεκςε λίγο. Το πρωι κςιμέρονε δροςερο κε λαμπερο. Ιτε επιδις ο ίλιος ςκόρπιζε μπόλικο το φός-τυ κε μέςα ςτις αχτίνες-τυ κιματίζανε ζοιρα ι κενύργιες ςιμέες, ίτε επιδις ςτο λιβάδι βούςανε παράφονα ι μυςικι πυ έπεζαν ςτιν πλατία τυ εργοςταςίυ μαζεβόντανε απ'όλες τις μεριες ι άνθροπι, ίτανε κάπος αςινίθιςτι εφθιμία. Οχι τόςο έφθιμα, όςο όταν ςυ έρχετε να πέζις, να πιδας, να γελας, μα έτςι, όπος γίνετε πριν να φίγις ςε μακρινο, πολίκερο ταξίδι, όταν λιπάςε λιγάκι εκίνο πυ αφίνις πίςο, κε ς'ανιςιχα πολι κε ςε χάνι να χέρεςε κίνο το νέο κι αςινίθιςτο, πυ θ'ανταμόςις ςτο τέλος τυ ταξιδιύ-ςυ. Αφτι τι μέρα θάφτανε τον Εγορ. Αφτι τι μέρα βάζανε τα θεμέλια τυ κιριότερυ τμίματος τυ εργοςταςίυ, πυ θάβγαζε αλυμίνιο. Κι αφτι τι μέρα τι ςτάςι Αρ. 216 τι μετονομάζανε ςε ςταθμο «Φτερα τυ αεροπλάνυ».

Τα πεδάκια τρεχάτα πίρανε το μονοπάτι. Σταματίςανε κοντα ςτο γεφιράκι. Σ' εκινο το μέρος το μονοπάτι ίτανε ςτενο, κε απτις διο μεριες βριςκότανε μικρι βάλτι. Απτιν άλι μερια ερχόντανε άνθροπι. Τέςερι μιλιτςιονέρι με τα ρεβόλβερα ςτα χέρια — διο απο μπρος κε διο απο πίςο — πιγένανε τρις

αρεςταριζμένυς. Ιτανε ο Ερμολάι, ο Δανιλ Εγόροβιτς κι ο Πετύνιν. Δεν ίτανε μαζί-τυς μόνο ο έφθιμος κυλάκος Ζαγρέμπιν, που ακόμα κίνι τι νίχτα, όταν χτιπύςανε ι καμπάνες, έμαθε πριν αππτυς άλυς τί τρέχι, κε αφίνοντας το νικοκιριό-τυ, έφιγε δίχος να κςέρι κανις για πυ.

Βλέποντας αφτι την πομπι, τα πεδάκια παραμερίςανε ςτιν άκρι τυ μονοπατιυ κε ςταματίςανε ςιοπιλα, αφίνοντας να περάςυνε ι αρεςταριζμένι.

— Μι φοβάςε, Πέτια! — πςιθίριςε ο Βάςιας, βλέποντας πος χλόμιαςε το πρόςοπο τυ ςιντρόφυ-τυ.

— Εγο δε φοβάμε, — απάντιςε ο Πέτιας. — Νομίζις, ότι ςόπενα επιδις τυς φοβόμυνα; — πρόςθεςε ο Πέτιας, άμα περάςανε απο κοντα ι αρεςταριζμένι. — Φοβόμυνα εςας, τυς βλάκες.

Κι αν ο Πέτιας τυς έβριςε, κε γι' αφτες τις προζβλιτικες κυβέντες τύπρεπε κςίλο, μα τόςο καλόκαρδα κε αθόα κίτακςε το Βάςια, πυ ο Βάςιας χαμογέλαςε ο ίδιος κε κυμάνταρε.

— Εμπρος, δρόμο!

Τον Εγορ Μιχάιλοβιτς τον θάπςανε όχι ςτα μνίματα, μα ςτιν απςιλι απότομι ακροποταμια τις Τίχαγιας. Απο κι φενότανε ο απέραντος κάμπος, όπυ ορίμαζε ι ςίκαλι, κε το πλατι λιβάδι τυ Ζαμπέλιν με το ποταμάκι, πυ ολόγιρά-τυ άναπςε τέτιος ςκλιρος αγόνας.

Στιν κιδία πίρε μέρος όλο το χοριο. Ιρθε μια εργάτικι αντιπροπία αππτο εργοςτάςιο, πυ χτιζότανε. Αππτιν πόλι ίρθε ένας ομιλιτις. Αππτο μπαχτςε τυ παπα ι χοριάτες βγάλανε κε φέρανε την πιο μεγάλι, πολίκλαδι άγρια τριανταφιλια, πυ κέι τιν άνικςι με τα χτιπιτα κόκινα, ατελίοτα πέταλα τον λυλυδιόν-τις, κε τι φιτέπςανε ςτο μέρος, όπυ ίτανε το κεφάλι τυ ςκοτομένυ, κοντα ςτο βαθι ιγρο λάκο.

— Ας ανθίζι.

Τα πεδια μαζέπςανε αγριολύλυδα κε βάλανε απλα κε βαρια ςτεφάνια πάνο ςτο ςκέπαζμα τις καςέλας, πυ ίτανε

φτιαζμένι απυ χλορο έλατο. Σικόςανε τότε τιν κασέλα κε τιν πίγανε. Κε στο πρότο ζεβγάρι τιν πίγενε ο πρόιν μιχανοδιγος τυ θορακιζμένυ τρένυ, ο γέρος Ιβαν Μιχάιλοβιτς, πυ ίρθε στιν κιδία ακόμα αππο περαζμένο βράδι. Πίγενε στον τελεφτέο δρόμο το νεαρό-τυ Θερμαστι, πυ πέθανε ιροικα στο πόστο-τυ κοντα στον αναμένο στόκολο τις επανάςτασίς.

Τα βίματα τυ γέρυ ίτανε βαρια κε τα μάτια-τυ ιγρα κε αφςτιρα.

Φτάνοντας στο πιο πςιλο μέρος τυ μικρυ λόφυ, ο Πέτιας κι ο Βάςιας σταματίςανε κοντα στο μνίμα κι ακύανε.

Μιλύςε ένας άγνοςτος αππιν πόλι. Κι αν κε δεν τόν γνόριζε, μα μιλύςε σα να ίκςερε απο κερο κε καλα το ςκοτομένο Εγορ, τυς χοριάτες τυ Αλιόςςινο, κε τα ςπίτια-τυς,

τις φροντίδες-τυς, τις αμφιβολίες-τυς κε τις ςκέπςις-τυς.

Μιλύςε για το πεντάχρονο πλάνο, για τις μιχανες, για χιλιάδες κε δεκάδες χιλιάδες τράκτορ, πυ βγένυνε κε θα βγένυνε στυς απέραντυς κολχόζικυς κάμπυς.

Κι όλι τον ακύανε.

Τον αχύανε κι ο Πέτιας με το Βάςια.

Μα έλεγε κε για το, ότι έτςι απλα, δίχος βαριες επίμονες προςπάθιες, δίχος επίμονο αδιάλαχτο αγόνα, όπυ μπορύνε νἄνε κε κςεχοριςτες ίτες, κε θίματα, δε θα μπορέςυμε να χτίςυμε τιν κενύργια ζοι.

Κι όλι, πάνο απτο αςκέπαςτο ακόμα μνίμα τυ ςκοτομένυ Εγορ, τον πιςτέβανε, ότι δίχος αγόνα, δίχος θίματα δε μπορι να γίνι το χτίςιμο.

Το ίδιο πιςτέβανε κι ο Βάςιας με τον Πέτια.

Κι αν κε εδο ςτο Αλιόςςινο κιδέβανε, μα ι φονι τυ ομιλιτι αντιχύςε ςταθερι, ζοιρι όταν έλεγε, ότι ςίμερα ίνε γιορτι, γιατι βάζυνε δίπλα τα θεμέλια τυ τμίματος τυ κενύργιυ γιγαντιέυ εργοςταςίυ.

Μα αν κε ςτο χτίςιμο τυ εργοςτάςιυ ίτανε γιορτι, εκίνος ο άλος ρίτορας, πυ τον άκυε απτι ςτέγι μιανις παράγκας ο Σεριόζας, πυ έμινε ςτι ςτάςι, έλεγε, ότι ι γιορτιγιορτι, μα παντυ ο αγόνας περνάι, δίχος να ςταματάι, κι ανάμεςα απτις καθιμερινες κι ανάμεςα απτις γιορτες.

Κι όταν ίπε για το ςκοτομένο πρόεδρο τυ γιτονικο κολχοζ, όλι ςικοθίκανε, κατεβάςανε τα καπέλα-τυς κ' ι μυςικι έπεκςε το πένθιμο εμβατίριο.

Ετςι μιλύςανε κ' εκι, έτςι μιλύςανε κ' εδο, γιατι κε τα εργοςτάςια κε τα κολχοζ — όλα αφτα ίνε κομάτια ενος ςίνολυ.

Κ' επιδις ο άγνοςτος ομιλιτις απτιν πόλι μιλύςε έτςι, ςαν να ίκςερε απο κερο κε καλα τι ςκέφτυντε όλι εδο, ςε πιά ακόμα έχυνε αμφιβολίες κε τί πρέπι να κάνυνε, ο Βάςιας, πυ ςτεκόντανε πάνο ςτο λοφάκι κε κίταζε, πος κοχλάζι κάτο το νερο, πυ τ' άρπαζε το νερόφραγμα, άκςαφνα τόνιοςε κι αφτος πολι καλα, ότι κε πραγματικα όλα κάνυνε ένα ςίνολο.

Κ' ι ςτάςι № 216, πυ απτι ςιμερινι μέρα δεν ίνε πια ςτάςι, μα ςταθμος «Φτερα τυ αεροπλάνυ», κε το Αλιόςςινο, κε το κενύργιο εργοςτάςιο, κι αφτι ι άνθροπι, πυ ςτέκυντε κοντα ςτο ςκοτομένο, κε μαζί-τυς κι αφτος ο ίδιος, κι ο Πέτιας, όλα αφτα ίνε ένα κομάτι ενος τεράςτιυ κε δινατυ ςίνολυ, εκίνυ, πυ λέγετε Σοβιετικι χόρα.

Κι αφτι ι ςκέπςι, απλι κι ολοφάνερι, δινατα μπίκε ςτ' ανίςιχο μιαλό-τυ.

— Πέτια, — ίπε, ο Βάςιας πυ τον ανκάλιαςε για πρότι φορα μια παράκςενι κε ακατανόιτι ανιςιχία, — αλίθια, Πέτια, αν θα μας ςκοτόνανε κ' εμας, ίτε ςαν τον Εγορ, ίτε ςτον πόλεμο, δε θα ίχε να κάνι τίποτα... Δε λιπύμαςτε!

— Δε λιπύμαςτε, — ςαν αντίλαλος, κςαναίπε ο Πέτιας, μαντέβοντας τι ςκέπςι κε τι διάθεςι τυ Βάςια. — Μα να ςυ πο, καλίτερα θάνε να ζίςυμε ακόμα πολι-πολι κερο.

Οταν γιρίζανε ςτο ςπιτι, ακόμα μακρια ακύςανε τι μυςικι κε τα μονιαζμένα κολεχτιβιςτικα τραγύδια.

Ι γιορτι βριςκότανε ςτιν ακμὶ-τις.

Με το ςινιθιζμένο θόριβο κε βρόντο πίςο απτιν καμπι πέτακςε ι ταχία αμακςοςτιχία.

Πέραςε γλίγορα απο κοντα για τι μακρινι ςοβιετικι Σιβιρία. Κε τα πεδάκια φιλικα κυνύςανε τα χέρια-τυς κε φονάκςανε «καλο τακςίδι» ςτυς άγνοςτυς επιβάτες-το.

Переводчик: **Ф. Х. САМАРА**

Обработка **Ф. ГРИГОРИАДИ**

Ответ. редактор **А. ПРИНОС** Техред. **Г. МИЛИДИ**

Сдано в набор 4-IV—1935 г. Подписано в печать 21-IV—1935 г.
Издание № 146 Уполкрайлит М—01516
Формат бумаги 62x94/16 Об'ем 5,625 печ. л.
Тираж 2050 Знаков в 1 печ. л. 37.088
Заказ № 629

Типография и переплетная „Коммунистис". Ростов н-Д 1935 г.

Τιμή 1 ρ. 25 κ.
Δέσιμο 50 κ.

На греческом языке

А. ГАЙДАР

Дальние страны

СКЛАД ИЗДАНИЯ:
Московская 53 Ростов н-Д.
КНИГОЦЕНТР